Kerkenvisie Echt-Susteren

Kerkenvisie Echt-Susteren
2024

RO groep
Wilhelminasingel 58
Postbus 3086
6202 NB Maastricht

info@rogroep.nl
+31 43 350 00 50
www.rogroep.nl

Inhoud

01 Inleiding 5

01-1 Kerkenvisie gemeente Echt-Susteren 6

01-2 RO groep Maastricht 7

01-3 Aanpak en leeswijzer 7

02 Huidige situatie 10

02-1 Demografische ontwikkeling en woonbehoefte 10

02-2 Ambtelijke kaders 11

02-3 Religieuze tendens 13

02-4 Kerkgebouwen in de gemeente Echt-Susteren 15

H. Amelbergabasiliek, Susteren 15

St. Jan de Doper, Nieuwstadt 16

OLV van de Wonderdadige Medaille, Mariaveld (Susteren) 17

H. Jacobus de Meerdere, Roosteren 17
H. Stephanus, Dieteren 18
St. Landricus, Echt 18
OLV Onbevlekt Ontvangen, Pey 19
OLV Moeder der Heilige Hoop, Maria Hoop 19
H. Judocus, Sint-Joost 20
OLV Onbevlekt Ontvangen, Koningsbosch 20

03 Toekomstige situatie 22

03-1 Parochiefederatie Echt 22

Monumentale kerken 22
Niet-monumentale kerken 23

03-2 RK parochie Christus Salvator 27

Sint Amelbergabasiliek (Susteren) 27
OLV Onbevlekt Ontvangenkerk (Susteren-Mariaveld) 30
Sint Janskerk (Nieuwstadt) 32
Sint-Jacobus de Meerderekerk (Roosteren) 34
Sint-Stephanuskerk (Dieteren) 35

04 Conclusie & aanbevelingen 36

Bijlage 1 - Informatiefundament 37

Bijlage 2 – rapporten Monumentenwacht 37

01 Inleiding

Kerkgebouwen zijn beeldbepalend in Limburg, zo ook in de gemeente Echt-Susteren. De gebouwen vervullen een religieuze functie, hebben daarnaast een rijke culturele geschiedenis en een verbindende maatschappelijke en sociale betekenis. De kerkgebouwen zijn fysieke identiteitsdragers, die letterlijk en figuurlijk het hart van de gemeenschap vormen. In het dorps- en stadsgezicht nemen ze een markante plaats in en de gebouwen zijn in veel opzichten betekenisvol voor de gemeenschap.

De toekomstbestendigheid van kerkgebouwen staat onder druk. Door teruglopend kerkbezoek ontstaan dalende inkomsten en het wordt steeds lastiger om de onderhoudskosten op te brengen en de exploitatie rond te krijgen. Onderhoud en beheer komen in de knel door een gebrek aan voldoende mankracht/vrijwilligers. De praktijk van alledag is dat een deel van de kerkgebouwen wordt verkocht en een andere bestemming krijgen. De gebouwen worden soms zelfs gesloopt. Om leegstand en/of achterstallig onderhoud te voorkomen, en daarmee instandhouding van de eredienst in het godshuis te beogen, is het goed om samen tijdig na te denken over een toekomstbestendige invulling van de kerkgebouwen. Dit betreft een maatschappelijke opgave. Bij het opstellen van deze kerkenvisie zijn gesprekken gevoerd met kerkeigenaren, de lokale overheid en andere belanghebbenden over hoe zij de toekomst van het religieus erfgoed én de eredienst zien.

Om de gemeente in contact te brengen met belanghebbenden, heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen subsidie beschikbaar gesteld voor het opstellen van een kerkenvisie. De subsidies werden toegekend door het programma Toekomst Religieus Erfgoed van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, die onder het ministerie valt. Via de kerkenvisie heeft de gemeente het gesprek op gang geholpen, inzicht verkregen in de (toekomst)waarde van het religieus erfgoed en zo deze gezamenlijke toekomstvisie opgesteld.

Sinds 2019 hebben 240 gemeenten een decentralisatie-uitkering voor de kerkenvisie aangevraagd. Uit een evaluatie eind 2021 bleek dat de kerkenvisie op een goed moment kwam omdat kerkeigenaren al langer zochten naar mogelijkheden om de gebouwen toekomstbestendig te maken. De erkenning vanuit de overheid van de instandhoudingsopgave van de vaak monumentale gebouwen wordt gewaardeerd. Maar er was ook terughoudendheid ten aanzien van deelname aan het kerkenvisieproces, bijvoorbeeld omdat men er nog niet aan toe was, of vanwege de scheiding tussen kerk en staat. Onder de respondenten vanuit de kerkeigenaren kwam de meerwaarde van het onderlinge gesprek duidelijk naar voren.

Wat opviel bij de evaluatie onder de burgerlijke gemeenten is het woord ‘verbinding’. Daarbij ging het bijvoorbeeld om verbinding tussen burgerlijke en kerkelijke gemeenten, tussen kerkelijke partijen onderling en tussen verschillende beleidsterreinen binnen de gemeentelijke organisatie omdat de gemeente faciliterend kan optreden bij het mogelijk maken van bepaalde stappen die gunstig kunnen zijn voor kerkeigenaren (denk aan bijvoorbeeld een bestemmingsplanwijziging). In het begin was het vaak zoeken naar een

aanpak die past bij de gemeente en de kerkeigenaren. Het onderlinge gesprek werd als waardevol beoordeeld. Iedere gemeente realiseert zich dat een kerkenvisie het begin is en ziet een vervolg.

Het primaire doel van deze kerkenvisie is een dialoog over de toekomst van kerkgebouwen opstarten tussen verschillende belanghebbenden. De visie kan dienen als basis voor keuzes over welke kerkgebouwen behouden blijven voor religieus gebruik en voor welke kerken een andere bestemming zal worden gezocht. De kerkenvisie kan een bouwsteen zijn voor de omgevingsvisie.

01-1 Kerkenvisie gemeente Echt-Susteren

De gemeente Echt-Susteren heeft RO groep opdracht gegeven om voorliggende visie te ontwikkelen over de toekomstbestendigheid van het religieus erfgoed in haar gemeente in brede zin. Vooruitkijken is voor de gemeente Echt-Susteren van belang, omdat veranderingen in het gebruik van kerkgebouwen van invloed zijn op leefbaarheid en maatschappelijke structuren.

De gemeente Echt-Susteren wil zicht krijgen op de aard en omvang van de gebedshuizen en de te verwachten toekomstige opgaven rond het religieus erfgoed. Door in gesprek te gaan met belanghebbenden, legt zij een basis voor een vertrouwensband, waarbij de partijen samen structureel over de toekomst van de gebouwen in gesprek blijven.

De kerkenvisie inventariseert gegevens per kerkgebouw, maakt waarden rond het religieus erfgoed helder en helpt bij keuzes over welke gebouwen behouden zouden kunnen blijven voor religieus gebruik en voor welke kerken in de toekomst mogelijk een andere bestemming gewenst is. Dit leeft immers bij elke kerkgemeenschap anders. In dit rapport spreken we over kerken omdat de meeste gebedshuizen in Echt-Susteren kerk zijn. Alle gebedshuizen die als zodanig gebouwd zijn, kunnen echter onderwerp van gesprek zijn in de dialoog over de toekomst van het religieus erfgoed. Op basis daarvan zijn de gesprekken uitgezet.

De strekking van het onderzoek:

Naam kerkgebouw	Adres	Plaats	Bestuur
H. Amelberga	Salvatorplein 1	Susteren	RK Parochie Christus Salvator
St. Jan de Doper	Millenerstraat 1	Nieuwstadt	RK Parochie Christus Salvator
OLV van de Wonderdadige Medaille	Marialaan 2	Susteren (Mariaveld)	RK Parochie Christus Salvator
H. Jacobus de Meerdere	Maasheuvel 6	Roosteren	RK Parochie Christus Salvator
H. Stephanus	Kerkstraat 54a	Dieteren	RK Parochie Christus Salvator

St. Landricus	Vrijthof 2a	Echt	Parochiefederatie Echt
OLV Onbevlekt Ontvangen	Kerkstraat Peij 4	Pey	Parochiefederatie Echt
OLV Moeder der Heilige Hoop	Annendaalderweg 12a	Maria Hoop	Parochiefederatie Echt
H. Judocus	Caulitenstraat 4	St Joost	Parochiefederatie Echt
OLV Onbevlekt Ontvangen	Prinsenbaan 131	Koningsbosch	Parochiefederatie Echt

Na 1 januari 2023 zijn de parochies van Susteren, Mariaveld, Nieuwstadt, Roosteren en Dieteren gefuseerd tot één parochie onder de naam "RK Parochie Christus Salvator".

01-2 RO groep Maastricht

RO groep heeft veel ervaring met dynamische processen waarbij veel partijen betrokken zijn. Wij geloven dat vanuit respect voor het bestaande erfgoed en het gebruik daarvan, toekomstbestendige en duurzame oplossingen mogelijk zijn. RO groep is bekend met multidisciplinaire, complexe opgaves, met een diversiteit aan belangen en veel verschillende partijen die samen naar oplossingen zoeken. Daarnaast is RO groep gewend aan processen waarbij een breed pallet van wensen en eisen van meerdere belanghebbenden spelen.

Bij het opstellen van de kerkenvisie zijn gesprekken met mensen belangrijk. RO groep weet dat naast de religieuze waarde, de monumentale waarde en kunst/architectuur/historische waarde, ook emoties en persoonlijke gevoelswaarde meespelen. Ervaring met de uitvoering van andere kerkenvisies leert RO groep dat het proces van het meenemen van de verschillende belanghebbenden in de kerkenvisie en het creëren van een vertrouwensbasis voor de toekomst, belangrijker kunnen zijn dan een harde, cijfermatige uitkomst. Onze ervaring in de lopende trajecten leert ons dat gevoelens respecteren en draagvlak creëren om uiteindelijk zaken ten uitvoer te brengen, van groot belang zijn.

01-3 Aanpak en leeswijzer

De kerkenvisie heeft geen vaste vorm; het is maatwerk. De visie moet immers aansluiten bij de lokale situatie. Het totstandkomingsproces is dan ook dynamisch geweest.
Om te komen tot deze gedragen kerkenvisie voor de gemeente Echt-Susteren hebben wij in de basis vier stappen doorlopen, die waar mogelijk parallel zijn uitgevoerd. Zo is ook deze rapportage opgesteld.

Stap 1: Inventarisatie bestaande situatie
Wij zijn het proces gestart met een ronde langs de velden om een eenduidig beeld te schetsen van de huidige stand van zaken. In deze fase zijn verschillende individuele gesprekken gevoerd met de gemeente (betrokken beleidsmedewerkers) en vertegenwoordigers van de

kerken (pastoor en parochiebestuur) in de gemeente. Ambities, mogelijkheden, integratie van betreffende beleidsvelden en eventuele zorgen en urgenties zijn besproken. Tijdens een de ronde langs de velden hebben we de kerkgebouwen bezocht, voor een eerste kennismaking en zichtopname.

Daarnaast is de actuele situatie aan de hand van beleidsdocumenten, basisdata uit het kerkenbestand van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, andere relevante informatie van het dekenaat, de parochie en de gemeente, en informatie op het gebied van wonen, demografie en (maatschappelijke, culturele en zorg) accommodaties geanalyseerd. De in Echt-Susteren al aanwezige en zeer uitgebreide cultuurhistorische waardenkaart heeft hiervoor tevens input geleverd.

Stap 2: Bepalen behoefte(n) per kerk
De verzamelde informatie heeft de basis gevormd om de dialoog aan te gaan over de ambities en een visie op een toekomstbestendig kerkenbestand in de gemeente.

- RO groep is het gesprek aangegaan met de besturen van de parochieclusters om samen een visie te vormen per kerkgebouw en urgenties op te halen. Om het visievormingstraject richting te geven, hebben wij onder andere een ‘inspiratiematrix’ met diverse praktijkvoorbeelden gebruikt.

- Op verschillende manieren is gepoogd de gemeenschap ‘rondom’ de kerk actief bij de totstandkoming van de visie te betrekken. Doel was de gemeenschap mee te laten denken over een mogelijke toekomstbestendige invullingsmogelijkheid voor de kerk in hun kern. Daarmee is getracht zo veel mogelijk draagvlak te laten ontstaan vanuit het kerkbestuur en de lokale gemeenschap ontstaan en kan gemeente een constructief meedenkende, ondersteunende en faciliterende rol vervullen.

  Voor het cluster Susteren is één dialoogavond georganiseerd waarbij het kerkbestuur gericht deelnemers heeft uitgenodigd die hebben gereflecteerd op de verschillende kerkgebouwen binnen het cluster.

  Het cluster Echt heeft met vertrekkende bestuursleden en pastoor te maken gehad en heeft daarmee de prioriteit liggen op de interne organisatie. Informatie is in verschillende overleggen met het bestuur opgehaald, er was echter geen behoefte aan een brede dialoog.

Stap 3: Afwegingskader / scenario’s
Op basis van beschikbare informatie en de gesprekken met de betrokkenen kunnen een of meerdere scenario’s per kerkgebouw geschetst worden. In die gesprekken en de beschikbare informatie werd ook geschetst wat de gemeenschap én kerkeigenaar als haalbare of wenselijke scenario’s beschouwt. Waar mogelijk zijn deze scenario’s tegen geldend beleid afgewogen, om een inschatting te maken of de scenario’s vanuit beleid gedragen kunnen worden.

Stap 4: Integraal advies toekomstbestendig kerkenbestand
Ter afsluiting van het doorlopen proces hebben wij deze adviesrapportage opgesteld. De afzonderlijke visies per kerkgebouw zijn met elkaar in verband gebracht en op strategisch niveau gekoppeld. Prioriteiten voor de komende jaren zijn aangegeven en uitgewerkt in adviezen. Deze rapportage omvat dus niet alleen een visie, die het mogelijk maakt om per kerkgebouw keuzes te maken, maar kan tevens als input dienen voor gemeentelijk beleid (omgevingsvisie, accommodatiebeleid etc.). De gemeente heeft hierin vooral een ondersteunende en faciliterende rol gespeeld. Op basis van de eindrapportage zal de raad geïnformeerd worden middels een raadsinformatiebrief of -avond (naar wens van de projectleider vanuit gemeente).

De kerkenvisie is een, op kerkgebouwniveau, zo breed mogelijk ingestoken visie. Daarom worden verschillende beleidsambities vanuit de gemeente belicht omdat die kansen, dan wel randvoorwaarden kunnen bieden voor mogelijk toekomstige en wenselijke perspectieven voor de kerkgebouwen binnen het proces. Het pastorale aspect wordt binnen de kerkenvisie, buiten beschouwing gelaten. Dit is een verantwoordelijkheid, die primair thuishoort bij het de geestelijken en de kerkbesturen. Het is een andere expertise die niet de scope van de kerkenvisie raakt. Wellicht kan het benoemd worden in de visie die het kerkbestuur in opdracht van het Bisdom op wil stellen. Zie ook par. 02-3.

02 Huidige situatie

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie toegelicht. Daarvoor schetsen we op basis van gegevens van het dataportaal van de Provincie Limburg de demografische ontwikkeling binnen de gemeente Echt-Susteren. Vervolgens zullen een aantal beleidsstukken besproken worden. Deze zijn benoemd in gesprekken met beleidsmedewerkers als zijnde stukken die de kerkenvisie kunnen ondersteunen. In deze gesprekken zijn daarnaast eventuele urgenties per kerk/kern besproken. Urgenties en lopende zaken zijn vervolgens ook in individuele gesprekken met kerkeigenaren besproken.

02-1 Demografische ontwikkeling en woonbehoefte

Op 31 januari 2024 telt de gemeente Echt-Susteren 31.967 inwoners (bron: CBS). De gemeente Echt-Susteren bestaat uit meerdere kernen: Echt, Pey, Sint Joost, Maria Hoop, Koningsbosch, Nieuwstadt, Susteren, Dieteren en Roosteren. De bevolkingsontwikkeling neemt al jaren af – in 2043 verwacht onderzoeksbureau E'til dat de gemeente 21.8785 inwoners telt. De bevolkingssamenstelling van Echt-Susteren vergrijst. Dit is een tendens die in veel Limburgse gemeentes te zien is. Tegelijkertijd is in de bevolkingscategorie 45-49 jaar na een periode van daling een voorzichtig stijgende tendens te zien, de gemiddelde leeftijd in 2020 was 47 jaar (bronCBS).

De woningvoorraad in Echt-Susteren typeert zich met name door het grote aandeel grondgebonden ééngezinswoningen. In de laatste jaren worden in toenemende mate appartementen gebouwd.

De vraag naar woningen wordt beïnvloed door de huishoudensontwikkeling, deze is leidend voor de toekomstige woningbehoefte. In de periode 2018-2030 zal het aantal huishoudens per saldo afnemen, met name binnen de jongere huishoudens (onder de 55 jaar). Het aandeel oudere huishoudens (ouder dan 75 jaar) zal toenemen.

Op basis van deze demografische ontwikkelingen en het woningmarktonderzoek regio Midden-Limburg toont dan ook aan dat er tekorten gaan ontstaan binnen:

- Appartementen met lift huur € 417 - € 710: Er is een grote vraag naar deze woningen vanuit de sociale doelgroep, ouderen en eenpersoonshuishoudens. Het huidige aanbod is echter beperkt en de bouwplannen zijn onvoldoende om aan de behoefte te voldoen.
- Grondgebonden seniorenwoningen huur € 417 - € 710: Deze woningen zijn vooral gewild door ouderen die hun koopwoning willen inruilen voor een goedkopere en gelijkvloerse huurwoning. Ook de sociale doelgroep heeft belangstelling voor deze woningen. Het aanbod is echter schaars en de leegstand is laag.
- Grondgebonden seniorenwoningen koop € 150.000 - € 275.000: Dit segment is aantrekkelijk voor ouderen die een kleinere en comfortabele koopwoning zoeken. Ook jongeren en eenpersoonshuishoudens hebben interesse in deze woningen. Het

aanbod is echter beperkt en de bouwplannen zijn onvoldoende om aan de vraag te voldoen.
- Appartementen met lift koop € 150.000 - € 375.000: Dit segment is populair bij ouderen en eenpersoonshuishoudens die een kwalitatief goede en onderhoudsarme koopwoning zoeken. Ook jongeren en huishoudens in de middengroep hebben belangstelling voor deze woningen. Het aanbod is echter schaars en de leegstand is laag.

02-2 Ambtelijke kaders

In het inventarisatietraject zijn gesprekken gevoerd met meerdere beleidsmedewerkers. In deze gesprekken hebben zij aangegeven welke aspecten vanuit het beleid richting kunnen geven voor de kerkenvisie.

Toerisme
De gemeente Echt-Susteren mag zich door de geografische ligging Het Smalste Stukje Nederland noemen en gebruikt deze benaming dan ook als de basis voor de toeristische profilering. De natuur en het landschap vormen enerzijds een belangrijke troef voor de gemeente. Er wordt veel gewandeld en gefietst. De gemeente vormt tevens een uitvalsbasis voor vele activiteiten zoals Toverland, het Gaiapark en een bezoek aan Maastricht.

De gemeente wilt graag het aantal dagrecreanten vergroten (Structuurvisie 2012-2025). Bestaande recreatieve verbindingen worden of zijn in dat kader geoptimaliseerd en naar een hoger niveau getild. Zo worden gidsen actief ingezet en rondleidingen vormgegeven op het gebied van religie, oorlogsverleden en natuur. De Abdij Lilbosch staat bekend omdat zij Livar kloostervarkenshouden en zij de mogelijkheid tot overnachtingen bieden. Deze overnachtingen zijn zeer sober van aard en er wordt van gasten verwacht dat zij met de paters mee leven. Het doel van de overnachtingen is dan ook bezinning en reflectie, en spelen daarmee in op de toenemende aandacht voor mentale gezondheid en bezinningstoerisme. De gemeente borduurt hier verder op voort door het aanbieden van de Jacobsroute (een pelgrimsroute over een schelpenpad), overige wandelroutes, thematische bezinningsfietsroutes en de digitalisering van het (religieus).

6 van de 10 kerken binnen de gemeente Echt-Susteren zijn Rijksmonument. Deze kerken trekken op zich al gerichte bezoekers. De definitie van bezinningstoerisme is als volgt: ‘toeristische activiteiten die leiden tot innerlijke rust en evenwicht door het ondergaan van een beleving of ervaring, waarin een relatie kan worden gelegd met de zin van het leven’. Een breed en gedegen bezinningsaanbod (en dus een grotere bezoekersstroom in de vorm van de doelgerichte bezinningstoerist en de passant) biedt ook extra kansen om ‘randzaken’ bij andere ondernemers en/of aanbieders mee te pikken.

Wonen
Het meest recente woonbeleid van de gemeente Echt-Susteren is de Woonvisie 2020-2025, die in december 2019 is vastgesteld door de gemeenteraad. De Woonvisie beschrijft de ambities en doelstellingen van de gemeente op het gebied van wonen, leefbaarheid en duurzaamheid voor de komende jaren. De Woonvisie is gebaseerd op een analyse van de huidige en toekomstige woningbehoefte, de woningvoorraad, de woonomgeving en de

demografische ontwikkelingen in de gemeente. De Woonvisie is ook afgestemd op regionale afspraken en provinciale kaders.

De Woonvisie heeft vier hoofdthema's:

- Kwaliteit van de woningvoorraad: de gemeente wil de bestaande woningen verbeteren, verduurzamen en levensloopbestendig maken, en zorgen voor voldoende nieuwbouw die aansluit bij de vraag van verschillende doelgroepen, zoals starters, senioren, gezinnen en mensen met een zorgbehoefte.
- Kwaliteit van de woonomgeving: de gemeente wil de leefbaarheid en sociale cohesie in de kernen versterken, door in te zetten op voorzieningen, groen, veiligheid, ontmoeting en participatie. Ook wil de gemeente leegstand en verloedering tegengaan en ruimte bieden voor initiatieven van bewoners en ondernemers.
- Betaalbaarheid en beschikbaarheid: de gemeente wil dat er voldoende betaalbare en passende woningen zijn voor mensen met een laag of middeninkomen, zowel in de sociale huursector als in de koopsector. Ook wil de gemeente de doorstroming op de woningmarkt bevorderen en wachttijden verminderen.
- Duurzaamheid en energietransitie: de gemeente wil bijdragen aan het terugdringen van de CO2-uitstoot en het vergroten van de energiebesparing en -opwekking in de woningsector. Ook wil de gemeente klimaatadaptief bouwen en wonen stimuleren, door rekening te houden met wateroverlast, hittestress en biodiversiteit.

Om deze ambities te realiseren, werkt de gemeente samen met verschillende partners, zoals woningcorporaties, projectontwikkelaars, makelaars, zorg- en welzijnsinstellingen, energiecoöperaties en bewonersorganisaties. De gemeente heeft ook een uitvoeringsprogramma opgesteld, waarin concrete acties, planningen en verantwoordelijkheden zijn opgenomen. De voortgang van de Woonvisie wordt jaarlijks gemonitord en gerapporteerd.

De gemeente is zich tevens zeer bewust van een toenemende leegstand van verschillende soorten vastgoed. Wanneer er nieuwe initiatieven worden aangedragen gaat inbreiding en verdichting daarom vóór uitbreiding, om op die manier leegstand tegen te gaan. Leegstand heeft namelijk een negatieve uitstraling op de directe woonomgeving en een desolate uitstraling op de stedenbouwkundige structuur. Het doel van de gemeente voor kleine kernen is daarmee deze kernen leefbaar en krachtig te houden, en verstening van het buitengebied tegen te gaan.

Verder wordt er in de Structuurvisie Wonen Midden-Limburg het volgende gezegd met betrekking tot de woningbouwrealisaties en kwalitatieve opgaves:

- Woningbouwrealisaties
  De woningbouwrealisaties zijn het aantal woningen dat daadwerkelijk is gebouwd in een bepaalde periode. Echt-Susteren heeft tussen 2018 en 2020 netto 195 woningen gerealiseerd, waarvan 69% koopwoningen en 31% huurwoningen. Dit is 1,3% van de bestaande woningvoorraad. De gemeente heeft hiermee niet meer woningen

gebouwd dan het maximaal aantal dat was afgesproken in de Structuurvisie Wonen 2018 (458).

- Kwalitatieve opgaves
  De kwalitatieve opgaves zijn de uitdagingen om de woningvoorraad beter af te stemmen op de woonwensen en -behoeften van de huidige en toekomstige inwoners. Voor Echt-Susteren zijn de belangrijkste kwalitatieve opgaves: het vergroten van het aandeel huurwoningen, het realiseren van woonwagenstandplaatsen, het huisvesten van statushouders, het faciliteren van starters, het bevorderen van wonen met zorg en het inspelen op de vraag van internationale werknemers. De gemeente werkt hieraan samen met de woningcorporaties, de provincie, de regio en andere partners.

Maatschappelijk
Het (sociaal) maatschappelijke karakter van de gemeente Echt-Susteren is divers en betrokken. De gemeente heeft een rijke historie, een gevarieerd landschap en een levendige cultuur. De gemeente biedt verschillende sociale en maatschappelijke voorzieningen aan haar inwoners, zoals zorg, onderwijs, welzijn en sport. De gemeente heeft ook aandacht voor specifieke doelgroepen, zoals ouderen, starters, statushouders en internationale werknemers. De gemeente werkt samen met de regio, de provincie, de woningcorporaties en andere partners om de kwaliteit van het wonen en leven in Echt-Susteren te verbeteren.

Gemeente Echt-Susteren heeft een sterke sociale cultuur en een bloeiend verenigingsleven wat verschilt van kern tot kern. Om dit te blijven faciliteren blijft de gemeente inzetten op de kwaliteit van (multifunctionele) maatschappelijke voorzieningen. Daarbij is de bereikbaarheid belangrijker dan nabijheid of aanwezigheid van een voorziening. Het streven is om minimaal één multifunctionele accommodatie per kern te hebben.

02-3 Religieuze tendens

Nederland
In Nederland is sprake van een afname van het aantal mensen dat zichzelf religieus noemt of bij een kerkgenootschap hoort. Tussen 2010 en 2020 daalde het aandeel van de bevolking dat zich tot een religieuze groepering rekent van 49% naar 41%. De grootste groepen zijn de rooms-katholieken (22%), de protestanten (15%) en de moslims (5%). Er zijn ook mensen die zich spiritueel of niet-religieus noemen, of die geen antwoord geven op de vraag naar hun religieuze identiteit (bron: CBS). Sommige bronnen suggereren dat de secularisatie in Nederland afvlakt of zelfs omkeert, omdat er meer belangstelling is voor zingeving, spiritualiteit en diversiteit. Anderen wijzen op de voortgaande ontkerkelijking, individualisering en pluralisering van het religieuze landschap. De religieuze tendens in Nederland is dus complex en dynamisch, en hangt af van hoe men religie definieert en meet.

Limburg
Uit dezelfde cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat Limburg het hoogste percentage gelovigen heeft. Wanner er naar het aantal inwoners, dat daadwerkelijk naar de kerk gaat wordt gekeken, scoort Limburg juist bijzonder laag. Een verklaring hiervoor is de vergrijzing van de provincie. Jongeren trekken naar stedelijke gebieden, en de ouderen blijven in de provincie wonen. Binnen deze laatste bevolkingsgroep is door de opvoeding het

katholicisme nog sterk aanwezig. Door de inrichting van het geloof blijven Limburgers zich verbonden voelen met het geloof. Het katholicisme staat namelijk toe dat men zich niet in de kerk vertoont. Wanneer men biecht en berouw toont, worden zonden vergeven. Alleen de diep gelovigen voelen de (sociale) druk om elke zondag naar de kerk te gaan.

Beleid Bisdom: Handreiking Toekomst Kerkgebouwen, 2023
In oktober 2023 publiceerde het Bisdom Roermond het visiedocument 'Het huis van God in de parochie'. Het is een handreiking voor kerkbesturen over de toekomst van hun kerkgebouwen in het bisdom Roermond. De handreiking gaat in op de pastorale, culturele en financiële aspecten van het beheer van kerkelijk erfgoed:

- **De rol van het kerkgebouw in de R.-K. Kerk:** het kerkgebouw is meer dan een functionele plaats van samenkomst, het is een sacrale plek die verwijst naar Gods aanwezigheid. Het kerkgebouw moet in overeenstemming zijn met de geloofsgemeenschap die het dient.
- **Weten wat we willen met onze kerken:** de urgentie om een visie op kerkgebouwen te ontwikkelen is hoger dan ooit. De gemeentelijke kerkenvisies kunnen een hulpmiddel zijn, maar de parochies moeten zelf de regie houden. De pastorale visie van de parochie(federatie) is richtinggevend voor het beleid.
- **Pastorale visie voor kerkgebouwen:** de parochie(federatie) moet een analyse maken van wat het nodig heeft om goed te functioneren en welke middelen het daarvoor heeft. Het moet ook bepalen hoe het elk kerkgebouw wil inzetten in het geheel van het parochiële leven. Er zijn verschillende mogelijkheden voor het gebruik of de nevenbestemming van kerkgebouwen.
- **Eigen visie op kerkgebouwen formuleren:** de parochie(federatie) moet een eigen visie op kerkgebouwen formuleren, die past bij de pastorale visie en de lokale situatie. Daarbij moet het rekening houden met een aantal voorbeelden en selectiecriteria die in de bijlage van het visiedocument worden gegeven.

De kerkeigenaren/parochies worden concreet de volgende actiepunten meegegeven:

- Het ontwikkelen van een pastorale visie voor de eigen kerkgebouwen, waarbij rekening wordt gehouden met de behoeften en mogelijkheden van de geloofsgemeenschap, de financiële middelen en de beschikbare menskracht.
- Het maken van een analyse van het aantal en de functie van de kerkgebouwen die de parochie(federatie) wil en kan gebruiken, en het aanwijzen van een hoofdkerk en eventuele nevenkerken met een specifieke rol of bestemming.
- Het voeren van een goed overleg met de gemeentelijke overheid, andere kerkgenootschappen en belanghebbenden over de toekomst van de kerkgebouwen, waarbij de parochie(federatie) als eigenaar de regie houdt en haar verantwoordelijkheid neemt.
- Het zorgvuldig omgaan met de kerkgebouwen die aan de eredienst worden onttrokken, en het zoeken naar passende herbestemmingen die recht doen aan het sacrale karakter en de cultuurhistorische waarde van de gebouwen.

Het bestuur van RK Parochie Christus Salvator heeft laten weten elementen uit deze kerkenvisie, die focust op gebouwelijke aspecten, mee te willen nemen als bouwsteen in de visie voor het Bisdom.

Tijdens het doorgelopen proces, is er vanuit de deelnemers aan de eerste gepreksronde aangegeven dat er de wens was om en vervolg te geven aan de gehouden dialoogsessie. Om hier een vervolg aan te geven en om verder te spreken over de toekomst, zijn er diverse informatieavonden gehouden in de maanden mei en juni 2024, georganiseerd door het kerkbestuur van het cluster Susteren (Parochie Christus Salvator). Hierin is iedere belanghebbende rondom een specifieke kerk geïnformeerd over de inhoud van de visie voor het Bisdom. Te weten:

- Nieuwstadt: Gemeenschapshuis, dinsdag 21 mei om 19.30 uur;
- Dieteren: De Koppel, dinsdag 28 mei om 19.00 uur;
- Mariaveld: Mirage, maandag 3 juni om 20.00 uur;
- Susteren: 't Stift, woensdag 5 juni om 19.30 uur;
- Roosteren: Gemeenschapshuis, donderdag 6 juni om 19.30 uur.

Gemeente Echt-Susteren
Er zijn geen gedetailleerde gegevens over het geloof binnen de gemeente Echt-Susteren aanwezig. Uit de gesprekken met verschillende belanghebbenden blijkt echter dat zowel de landelijke als de provinciale tendens van geloofsbelijdenis ook binnen de gemeente doorzet: de kerk wordt leger, en de mensen die er zitten worden ouder. Dit correspondeert ook met de getallen met betrekking tot kerkbezoek en speciale aangelegenheden zoals onder andere doopsels, die door de parochies zijn aangeleverd. De kerncijfers zijn terug te vinden in het informatiefundament, dat als bijlage 1 bij dit rapport is gevoegd.

De gemeente Echt-Susteren kent echter wel een religieus hoogtepunt met de zevenjaarlijkse Heiligdomsvaart, waarbij naast kerkelijke vieringen de opvoeringen een openluchtspel met ongeveer honderdvijftig lokale spelers een hoogtepunt vormt. Publiekstrekker is echter de deels religieuze en deels historische stoet die door de oude straten van Susteren trekt.

02-4 Kerkgebouwen in de gemeente Echt-Susteren

H. AMELBERGABASILIEK, SUSTEREN

Rijksmonument 34947
De Amelbergabasiliek van. Ca. 1000 jaar oud staat op de plek waar ooit de eerste kloosterkerk van Nederland is gebouwd. Nu ligt de basiliek aan het ruime Salvatorplein in Susteren. Dit plein is in de jaren '90 archeologisch onderzocht door de Rijksdienst voor Oudheidkundige Bodemonderzoeken onder leiding van archeoloog Henk Stoepker waarbij enkele bijzondere vondsten zijn gedaan.

De basiliek heeft een oppervlak van ca. 865 m^2 en ligt op het Jacobspad (Camino de Santiago). Het gebouw is een Romaanse driebeukige kruisbasiliek met een dubbele toren een half-bovengrondse crypte, wat uniek is in Nederland. Deze crypte wordt binnenkort opgeknapt. Verder is er een sarcofaag in de kerk aanwezig. De basiliek heeft een kerkhof en een bezoekerscentrum waar men informatie over de kerk kan verkrijgen. De kerk heeft zeer

waardevolle kerkschatten, waaronder het 1000 jaar oude Evangelieboek, het Evangeliarium en verschillende reliekbustes van de Heilige Amelberga, Benedicta en Cecilia. Maar ook zijn er beelden van de Meester van Elsloo en van Jan van Steffensweert alsmede oude schilderijen. Deze kerkschatten en anderen zijn in de afgelopen zes jaren allen gerestaureerd door o.a. de Katholieke Universiteit van Leuven (het Evangeliarium) en de Stichting Restauratie Atelier (SRAL) in Maastricht.

Volgens het inspectierapport van de Monumentenwacht Limburg (juni 2020) is de constructieve- en onderhoudstoestand van het gebouw verder goed, te danken aan de goede onderhoudswerkzaamheden van de laatste jaren. De daken zijn recentelijk gerestaureerd. Op termijn dient volgens de rapportage enig voeg- en metselwerk hersteld te worden, enige onderdelen opnieuw geschilderd te worden, het voetlood van verschillende dakvlakken vervangen te worden en het zink gecoat worden. De volledige rapportage van de monumentenwacht is te vinden in bijlage 2.

In 2007 is de Amelbergakerk door paus Benedictus XVI tot basiliek verheven vanwege de traditie als bedevaartskerk. Eens in de zeven jaar staat Susteren in het teken van de Heiligdomsvaart. De oorsprong van de Heiligdomsvaart in deze regio gaat terug naar de 15e eeuw. Tijdens de Heiligdomsvaart worden bewaard gebleven relieken en voorwerpen van heiligen aan het publiek getoond. Daarnaast worden er ook voorstellingen van het openluchtspel “Weerlicht der Eeuwen” opgevoerd. De Heiligdomsvaart trekt iedere keer rond de 20.000-30.000 bezoekers.

De Parochie heeft naastgelegen parochiegebouw ’t Stift in eigendom. In de kelder van dit gebouw bevindt zich een museum waarin de meeste kerkelijke kunstschatten ondergebracht zijn. Daarnaast biedt het parochiegebouw onderdak aan het parochiekantoor, het archief van de parochie en het Huiskamer Plus project.

Wanneer de deuren van de basiliek gesloten zijn, is de kerk digitaal via 360-graden beelden te bezoeken. De beelden zijn te raadplegen via een QR code die op een bordje aan de kerk is bevestigd en via de website hetsmalstestukjenederland.nl.

ST. JAN DE DOPER, NIEUWSTADT

Rijksmonument 34954

De St. Jan de Doper kerk heeft een oppervlak van ca. 739 m2. Oorspronkelijk als kapel (zonder toren) gebouwd in de tweede helft van de 13e eeuw. De kerk ligt in het centrum van Nieuwstadt op een verhoogd talud en heeft een kerkhof. In 1862 is de kerk uitgebreid gerestaureerd door Pierre Cuypers. Het is een driebeukige basicale kerk met een driezijdig gesloten koor, een houten klokkentorentje en een ongelede toren met tentdak. Deze kerk, opgetrokken uit mergel zoals veel Limburgse kerken, markeert de overgang van de romaanse bouwstijl naar de gotiek. Het middenschip, met name de lichtbeuk, vertoont onmiskenbaar romaanse vormen, terwijl de vensters in de zijbeuken een combinatie zijn van romaanse stijl en Maaslandgotiek. Er ligt een kerkhof, groenvoorziening en een parkeerplaats naast.

In de kerk zijn technische voorzieningen aangebracht waardoor de zondagsmis middels een livestream op Youtube wordt uitgezonden. De constructieve- en onderhoudstoestand is volgens de rapportage van de Monumentenwacht Limburg (2017) goed. Uit de rapporten van

de laatste jaren blijkt echter dat de onderhoudstoestand van de kerk achteruitgaat. Dit is een gevolg van het feit dat het onderhoud dat wordt uitgevoerd, niet voldoende is. Op termijn dienen volgens de rapportage verschillende werkzaamheden plaats te vinden zoals schilderwerk, vervanging van verschillende delen die uit mergel vervaardigd zijn en vervanging van glas-in-lood panelen in de toren. De volledige rapportage van de monumentenwacht is te vinden in bijlage 2.

Wanneer de deuren van de kerk gesloten zijn, is de kerk digitaal via 360-graden beelden te bezoeken. De beelden zijn te raadplegen via een QR code die op een bordje aan de kerk is bevestigd en via de website hetsmalstestukjenederland.nl.

OLV VAN DE WONDERDADIGE MEDAILLE, MARIAVELD (SUSTEREN)

Rijksmonument 521385

De OLV van de Wonderdadige Medaille kerk in Susteren heeft een oppervlak van ca. 741 m2. De kerk ligt in Mariaveld, Susteren en is van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een geestelijke en typologische ontwikkeling. De bouw van kerk en klooster is een reactie op een maatschappelijke ontwikkeling: de komst van de spoorwegen en de vele nieuwe inwoners. De kerk bezit architectuurhistorische waarde vanwege haar belang voor het oeuvre van de architect Caspar Franssen, vanwege de hoogwaardige kwaliteiten van het ontwerp en delen van het interieur zoals de kolomstelling met beelden. Het is een driebeukige basicale kerk. Aan de kerk ligt het voormalige klooster, dat nu eigendom is van Zuyderland en in gebruik is als hospice.

Volgens de rapportage van de Monumentenwacht Limburg (2020) is de constructieve toestand goed en blijft deze, te danken aan goed onderhoud, de laatste jaren gelijk. Op termijn dienen verschillende werkzaamheden plaats te vinden zoals het herstellen van enkele loodaansluitingen, een nieuwe toegang naar de sacristiezolder maken en verschillende schilderwerkzaamheden. De volledige rapportage van de monumentenwacht is te vinden in bijlage 2.

Niet alleen uit Susteren en omstreken, maar uit heel Nederland en België komen gelovigen naar de Mariakapel. Deze is iedere dag van ’s ochtends tot ’s avonds voor iedereen toegankelijk. Veel parochianen maken hiervan gebruik om gauw een kaarsje te branden. Ook bezoekers van de regio komen hier graag een kaarsje branden.Tevens is er een webshop van OLV van de Wonderdadige Medaille, waar medailles, Mariabeeldjes, rozenkransen, folders, gebedenboekjes etc. besteld kunnen worden. Verder bestaat de mogelijkheid om via de webshop noveenkaarsen te laten branden. Hier wordt veelvuldig gebruik van gemaakt. Hoewel ook hier over de jaren een teruggang in aantal bestellingen is waargenomen, levert de webshop toch nog altijd een aardige bijdrage. Verder is Mariaveld de zetelkerk voor de verering van de Wonderdadige Medaille en van de Vereniging van de Wonderdadige Medaille met leden uit heel Nederland en België.

Wanneer de deuren van de kerk gesloten zijn, is de kerk digitaal via 360-graden beelden te bezoeken. De beelden zijn te raadplegen via een QR code die op een bordje aan de kerk is bevestigd en via de website hetsmalstestukjenederland.nl.

H. JACOBUS DE MEERDERE, ROOSTEREN

Rijksmonument 28656
De Heilige Jacobus de Meerderekerk in Roosteren is een kerk met een rijke geschiedenis. Gebouwd in 1843 naar het ontwerp van architect Jean Dumoulin, heeft de kerk verschillende kenmerken die haar uniek maken. Het gebouw is een driebeukige kerk in neoclassicistische stijl, met een imposante ingebouwde westtoren die een achtkante, ingesnoerde spits draagt. Binnenin wordt het interieur gekenmerkt door een tongewelf. Het kerkmeubilair is onder andere voorzien van een hardstenen doopvont uit circa 1200, twee herenbanken uit de 18e eeuw, en een biechtstoel die dateert uit 1758. Een opvallend element van de kerk is het orgel, vervaardigd in 1857 door de orgelbouwers M. van Dinter en L. Vermeulen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog leed de kerk schade, maar deze werd in 1946 zorgvuldig hersteld, waardoor de kerk haar uitstraling en historische betekenis behield.
Wanneer de deuren van de kerk gesloten zijn, is de kerk digitaal via 360-graden beelden te bezoeken. De beelden zijn te raadplegen via een QR code die op een bordje aan de kerk is bevestigd en via de website hetsmalstestukjenederland.nl.

Het kerkgebouw heeft te kampen met een teruglopende constructieve toestand, met ongedierte in het hout zoals de boktor. Dit heeft zware schade aangericht en vormt, met name voor de zijbeuken, een probleem. Bestrijding van het ongedierte en herstel van de constructie vormt een zeer hoge kostenpost (raming Plus Architecten: €573.000,-) die ook met de inkomsten die vergaard worden door de zendmast op het dak, niet gecompenseerd kunnen worden.

H. STEPHANUS, DIETEREN
De grond waar deze kerk nu op staat, heeft al verschillende religieuze gebouwen mogen herbergen. In het begin van de zestiende eeuw duikt de middeleeuwse kapel van Dieteren al op in geschriften. Deze moest rond 1845 plaatsmaken voor een grotere waterstaatskerk. Die kerk werd rond 1940 weer vervangen door de huidige neoromaanse kerk die tijdens de oorlog ernstige schade opliep. Enkele jaren later werd hij hersteld. In de nieuwe kerk vormen de traditionele en moderne elementen een geheel.
Wanneer de deuren van de kerk gesloten zijn, is de kerk digitaal via 360-graden beelden te bezoeken. De beelden zijn te raadplegen via een QR code die op een bordje aan de kerk is bevestigd en via de website hetsmalstestukjenederland.nl.

De landelijke monumentenorganisatie het Cuypersgenootschap probeert al een tijdje de gemeente Echt-Susteren ertoe te bewegen een gemeentelijke monumentenlijst op te stellen. Hierin zou volgens het genootschap ook de kerk in Dieteren opgenomen moeten worden. Volgens de gemeente is een lijst niet nodig, omdat die slechts zorgt voor extra regeldruk bij de eigenaars van panden die erop staan. Dat maakt het moeilijker om de gebouwen aan te passen en dat kan ervoor zorgen dat ‘gewenste ontwikkelingen’ geen doorgang vinden, betoogt de gemeente.

ST. LANDRICUS, ECHT
Rijksmonument 14256
De Sint Landricuskerk is een Geörienteerde driebeukige hallenkerk met driezijdig gesloten koor, aangebouwde sacristie en een gelede toren met traptoren en moderne bekroning met een oppervlak van ca. 935 m2 en telt daarmee zo’n 500 zitplaatsen. De kerk is in 1447 gebouwd en in 1879 ingrijpend verbouwd onder leiding van architect Cuypers. De

Landricuskerk ligt aan de grens van het oude centrum van Echt op een lage kerkberg. Voor de kerk ligt een verkeersvrij plein, rondom de kerk ligt het kerkhof. In 2014 is de Sint-Landricuskerk officieel verheven tot bedevaartsoord voor de heilige Edith Stein, die van 1938 tot 1942 verbleef in Echt.

Volgens het inspectierapport van de Monumentenwacht Limburg (juni 2020) verkeert de kerk in een goede constructieve staat (casco), maar is de onderhoudstoestand is redelijk. In vergelijking met de vorige inspectie is er enige vooruitgang geboekt in het onderhoud van het gebouw, wat grotendeels te danken is aan het beperkte onderhoud dat de afgelopen jaren is uitgevoerd. Enkele werkzaamheden die zijn uitgevoerd of gepland zijn sinds de vorige inspectie omvatten het schilderen van de dakkapellen en het herstellen van de aanzet van de gevel met mergelsteen. Er zijn plannen om op korte termijn onderhoud uit te voeren aan de daken van de kerk. De volledige rapportage van de monumentenwacht is te vinden in bijlage 2.

Wanneer de deuren van de kerk gesloten zijn, is de kerk digitaal via 360-graden beelden te bezoeken. De beelden zijn te raadplegen via een QR code die op een bordje aan de kerk is bevestigd en via de website www.hetsmalstestukjenederland.nl .

- Het aantal kerkgangers en misstipendia loopt volgens de aangeleverde gegevens van het kerkbestuur achteruit, conform de landelijke tendens.
- Financieel gezien heeft de kerk al jaren te maken met een oplopend nadelig saldo op de staat van de baten en lasten. Tegelijkertijd is er sprake van een afnemend positief vermogen.

OLV ONBEVLEKT ONTVANGEN, PEY

Rijksmonument 14264

De OLV Onbevlekt Ontvangen kerk in Pey heeft een oppervlak van ca. 888 m2 en telt zo'n 350 zitplaatsen. Het is een geörienteerde, neogotische, driebeukige kruisvormige basiliek met driezijdig gesloten koor en een westtoren van drie geledingen met ingesnoerde spits en hoektorentjes. De kerk ligt dicht langs de oude rijksweg Sittard-Roermond in het centrum van het wegdorp Pey, dat in 19e eeuw tot ontwikkeling kwam aan de weg Echt-Waldfeugt. Rondom ligt een ommuurd kerkhof met parkaanleg. De neogotische kerk verrees in 1856-1861 naar ontwerp van P.J.H. Cuypers. In 1927-1928 werd naar plannen van Jules Kayser een reeks kapellen en aanbouwen aangebracht rond transept en koor. De oorlogsschade heeft men in 1947-1948 hersteld onder leiding van N. Ramakers. In 1986 is de oorspronkelijke torenspits gereconstrueerd.

Wanneer de deuren van de kerk gesloten zijn, is de kerk digitaal via 360-graden beelden te bezoeken. De beelden zijn te raadplegen via een QR code die op een bordje aan de kerk is bevestigd en via de website hetsmalstestukjenederland.nl.

- Het aantal kerkgangers en misstipendia loopt volgens de aangeleverde gegevens van het kerkbestuur achteruit, conform de landelijke tendens.
- Financieel gezien heeft de kerk al jaren te maken met een aflopend nadelig saldo op de staat van de baten en lasten.

OLV MOEDER DER HEILIGE HOOP, MARIA HOOP

De OLV Moeder der Heilige Hoop kerk in Maria Hoop heeft een oppervlak van 570 m2 en is in 1925 gebouwd in sobere expressionistische stijl. Het is een recht gesloten zaalkerk met dakruiter. De zijbeuken bestaan uit drie delen met elk een zadeldak. De ramen hebben gotiserende bogen. In de voorgevel is een reliëf aangebracht met een afbeelding van O.L. Vrouw, moeder der H. Hoop met daaronder de naamtekst. Naast de kerk ligt een voormalig kloostergebouw, dat tegelijkertijd werd gebouwd. De kerk ligt aan de rand van het dorp. Voor de kerk is een vrij grote open ruimte/plein aanwezig. De pastorie is middels een verbinding met het kerkgebouw verbonden.
In de glas-in-lood ramen is zowel de geloofsgeschiedenis als de plaatselijke verhalen te herkennen.

- Het aantal kerkgangers en misstipendia loopt volgens de aangeleverde gegevens van het kerkbestuur achteruit, conform de landelijke tendens. Missen worden tegenwoordig dan ook gehouden in de naastgelegen sacristie.
- Financieel gezien heeft de kerk al jaren te maken met een aflopend nadelig saldo op de staat van de baten en lasten. Volgens de laatste gegevens uit 2020 is er sprake van een oplopend nadelig saldo. Tegelijkertijd is er sprake van een aflopend positief vermogen.

H. JUDOCUS, SINT-JOOST

De H. Judocuskerk in Sint-Joost is in 1959 gebouwd en heeft een oppervlak van 1154 m2. Het is een ruime, platte zaalkerk met een verhoogde lichtkoepel, gebouwd in regelmatig gezaagde kalksteen. Aan de linkerzijde van de ingang staat een klokkentoren, eveneens in kalksteen. Aan de rechterkant bevindt zich de dagkapel. De Judocuskerk ligt goed zichtbaar in het dorp. Rechts naast de kerk ligt de pastorie, door een plantsoen van de kerk gescheiden. Tegenover de ingang van de kerk ligt een parkeerplaats. Links naast de kerk ligt het gemeenschapshuis 't Patronaat dat in 2015 nieuw is gebouwd. In Het Patronaat worden maandelijks tal van activiteiten georganiseerd en bevindt zich een Huiskamer Plus. Een Huiskamer Plus biedt dagbesteding aan ouderen die hier behoefte aan hebben.
Wanneer de deuren van de kerk gesloten zijn, is de kerk digitaal via 360-graden beelden te bezoeken. De beelden zijn te raadplegen via een QR code die op een bordje aan de kerk is bevestigd en via de website hetsmalstestukjenederland.nl.

- Wegens het ontbreken van gegevens kan niks worden gezegd over het aantal kerkgangers en misstipendia.
- Financieel gezien heeft de kerk te maken met een aflopend nadelig saldo op de staat van de baten en lasten. Wegens het ontbreken van gegevens kan niks over het vermogen gezegd worden.

OLV ONBEVLEKT ONTVANGEN, KONINGSBOSCH

De kerk in Koningsbosch is in 1927 gebouwd en heeft een oppervlak van 800 m2. Het is een driebeukige kruiskerk met gesloten koor, voorportaal en een terzijde geplaatste toren met vierzijdige spits. De kerk is volledig opgetrokken in Nivelsteiner Zandsteen in gotiserende stijl.
Bezoekers van de kerk zoeken nog steeds heil bij Sint-Gotthardus in moeilijke tijden, vooral bij lichamelijke of geestelijke pijn. In de rondgang achter het altaar van deze kerk zijn danktegels geplaatst, waarop wonderbaarlijke genezingen door Gotthardus zijn afgebeeld. Ook kunnen bezoekers het gezegende Gotthardusswater meenemen.

Wanneer de deuren van de kerk gesloten zijn, is de kerk digitaal via 360-graden beelden te bezoeken. De beelden zijn te raadplegen via een QR code die op een bordje aan de kerk is bevestigd en via de website hetsmalstestukjenederland.nl.

- Wegens het ontbreken van gegevens kan niks worden gezegd over het aantal kerkgangers en misstipendia.
- Financieel gezien heeft de kerk het jaar 2019 afgesloten met een negatief saldo en het jaar 2020 afgesloten met een positief saldo op de staat van de baten en lasten. Wegens het ontbreken van gegevens kan er geen inzicht in het vermogen gegeven worden.

03 Toekomstige situatie

03-1 Parochiefederatie Echt

Het federatiebestuur heeft als vertrekpunt dat zij het liefste alle kerkgebouwen geheel of gedeeltelijk als kerk willen blijven gebruiken. Indien dit in de toekomst niet mogelijk blijkt te zijn, zal allereerst gezocht worden naar een gedeeld gebruik van de kerk. Het onttrekken aan de eredienst is wat het bestuur betreft de laatste optie.

De voorkeur van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed gaat ook uit naar behoud van het monument voor het doel waarvoor het oorspronkelijk is gebouwd. Over het algemeen biedt de oorspronkelijke functie van een monument immers de beste garantie voor het behoud van monumentale waarden. Het gebouw is voor deze functie ontworpen en is daarmee tot 'betekenisdrager' geworden. Aan de vraag van herbestemming komt men daarom pas toe als het in gebruik houden van het kerkgebouw geen optie meer is. Toch betekent dit niet dat kerken die in religieus gebruik blijven geen aanpassingen behoeven. Modernisering van de liturgie, comfortwensen, medegebruik door andere kerkgemeenschappen of nieuwe (culturele) nevenfuncties vragen vaak om het aanpassen van het kerkgebouw. Dergelijke ingrepen bieden kansen voor het voortbestaan van de kerk, maar brengen soms ook risico's met zich mee. Bij ingrijpende wijzigingen kunnen de monumentale waarden van een kerk namelijk (onbedoeld) worden aangetast.

Cruciale elementen om kerkgebouwen voor de toekomst te kunnen behouden, zijn samenwerking en de factor tijd:

- **Samenwerken**
  Samenkomen is een begin, samen blijven is vooruitgang, samenwerken leidt tot resultaten. Het proces om te komen tot deze kerkenvisie brengt bij betrokken partijen bewustwording op gang en een geeft een eerste oriëntatie op de opgave door ontkerkelijking. De toekomst van kerken raakt ons allemaal en daarmee delen we een verantwoordelijkheid. Door elkaar vanuit diverse werkvelden te steunen en samen te staan voor de opgave, hebben de kerken een betere kans voor de toekomst. Een eerste stap is al gezet door federatievorming.

- **Tijd**
  Tijd is geen ultimatum, maar zorgt voor beweging. Het proces van visievorming brengt mensen en gedachten in beweging. Ieder kan zijn rol pas nemen als de tijd rijp is. Voor kerkbesturen speekt mee het meenemen van de gemeenschapsleden, rouwprocessen en effecten op maatschappelijke zorgtaken. De verantwoordelijkheid van het tempo waarin processen op gang komen ligt bij de kerkeigenaar.

Monumentale kerken

Het open houden van de kerk is een zeer reëel scenario voor de twee kerken binnen de parochiefederatie die een rijksmonumentale status hebben. Dit zijn de Landricuskerk te Echt en de Onze-Lieve-Vrouw Onbevlekt Ontvangenkerk te Pey. Naast dat deze kerken beiden een

gezond vermogen hebben, maken zij daarnaast aanspraak op verschillende subsidies die het mogelijk maken onderdelen van de exploitatielasten te dekken.

Deze kerken zullen er baat bij hebben om wel een gedegen plan te hebben voor het toekomstbestendig openhouden van deze gebouwen. Één van de grootste uitgaven zijn gemoeid met stookkosten. De uitdaging is dan ook om na te denken over duurzaam gebruik:

- Kan parochiaal vastgoed worden ingezet voor het duurzaam opwekken van energie? Denk hierbij bijvoorbeeld aan het plaatsen van zonnepanelen op landerijen of niet-monumentaal parochiaal vastgoed.
- Is er draagkracht én financieel ruimte om bijvoorbeeld een omkeerbare (glazen) doos-in-doos in de kerk te realiseren, waardoor de kerk van binnen zichtbaar en te bezoeken blijft, maar de ruimte verkleind wordt en de stookkosten dus laag gehouden kunnen worden? Zijn er geen belemmeringen zoals bijvoorbeeld een (monumentaal) orgel dat gebaat is bij een constante temperatuur o.i.d. ?
- Wanneer er geen financiële ruimte is, kan de 'Kerken Nevenfunctie-Lening' overwogen worden. De Kerken Nevenfunctie-Lening financiert werkzaamheden die de gebruiksmogelijkheden van de kerk verruimen. Denk hierbij aan sanitaire voorzieningen, verwarming of een pantry. Met deze nevenactiviteiten kan de kerk extra inkomsten genereren. De Kerken Nevenfunctie-Lening kan ook ingezet worden voor duurzaamheidsmaatregelen of de financiering van herbestemmingskosten. Bij duurzaamheid gaat het om maatregelen die leiden tot minder energieverbruik, duurzamer energieverbruik en verbetering van het binnenklimaat in de kerk. Bij herbestemming gaat het om het geven van een nieuwe functie aan het gebouw. Deze lening is alleen van toepassing op kerken die rijksmonument zijn.

Niet-monumentale kerken

De Onze-Lieve-Vrouwe der Helige Hoopkerk in Maria Hoop, de Judocuskerk in Sint Joost en de Onze-Lieve-Vrouwe Onbevlekt Ontvangenkerk in Koningsbosch zijn géén monumentale kerken.

Judocuskerk (Sint Joost)
In 2023 zijn het Parochiecomité en Stichting Gemeenschapsbelangen samen gaan nadenken over de toekomst van de kerk en het kerkhof en hoe de inwoners van Sint Joost in dit proces te betrekken. Aanleiding is het teruglopende kerkbezoek en de toekomstige financiële positie om onze kerk in stand te kunnen blijven houden. In september en oktober 2023 hebben het Parochiecomité en Stichting Gemeenschapsbelangen twee bijeenkomsten voor de inwoners van Sint Joost georganiseerd om samen van gedachten te wisselen over de toekomst van de kerk en het kerkhof. Dit proces krijgt in 2024 zijn vervolg, waarbij het federatiebestuur, het bisdom en de gemeente zullen worden betrokken.

Het kerkhof wordt door een groep van zo'n 15 enthousiaste vrijwilligers onder regie van het parochiecomité mooi onderhouden. Het verwijderen van het onkruid uit de kiezelpaden is erg arbeidsintensief. Daarbij verdienen de padenstructuur (inclusief opsluitbanden) en de groenstructuur een opknapbeurt. Samen met parochiecomité, vrijwilligersgroep gaat de stichting zich inzetten voor de realisatie van een renovatieplan. Daarbij wordt ook contact

gezocht met de gemeente Echt-Susteren om te bezien op welke wijze de gemeente dit project mogelijk mee kan ondersteunen.

Op één avond zijn vaste kerkgangers, vrijwilligers en mensen die zich nauw betrokken voelen bij de kerk zijn uitgenodigd. Op de tweede avond zijn alle andere inwoners samen met Stichting Gemeenschapsbelangen Sint Joost uitgenodigd. Het doel van deze avonden was het van gedachten wisselen over de toekomst van het kerkgebouw en de begraafplaats. Het kerkbestuur heeft behoefte aan te horen wat er leeft voordat er eventuele toekomstplannen worden gemaakt. Tijdens deze avonden zijn vragen besproken zoals:

- Wat verwacht u van de parochie in Sint Joost?
- Welke kerkruimte is er volgens u nodig?
- Welke bestemming zouden wij kunnen bedenken voor de rest van het kerkgebouw?
- Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat ons kerkhof ook in de toekomst een waardige rustplaats blijft?
- Wat is mogelijk naast een graf of een urnengraf? Wellicht een stukje natuurbegraafplaats?
- Waar gaan uw gedachten naar uit?

De resultaten van deze vragen c.q. enquête zijn nog niet gepubliceerd maar wel in te zien via de initiatiefnemende instantie Stichting Gemeenschapsbelangen Sint Joost en/of het parochiecomité.

Het initiatief van de Stichting Gemeenschapsbelangen Sint Joost is belangrijk om verschillende redenen:

- Betrokkenheid van de gemeenschap: Door de inwoners van Sint Joost te betrekken bij de toekomstplannen voor de kerk en het kerkhof, zorgt de stichting ervoor dat de wensen en behoeften van de gemeenschap worden gehoord en overwogen. Dit kan leiden tot een groter draagvlak voor eventuele veranderingen.
- Behoud van erfgoed: De kerk en het kerkhof zijn waarschijnlijk belangrijke historische en culturele monumenten in Sint Joost. Het behoud ervan is niet alleen belangrijk voor de huidige inwoners, maar ook voor toekomstige generaties.
- Duurzaamheid: Door na te denken over de toekomstige financiële positie en het onderhoud van de kerk en het kerkhof, draagt de stichting bij aan de duurzaamheid van deze belangrijke gemeenschapsvoorzieningen.
- Samenwerking: Het initiatief bevordert de samenwerking tussen verschillende partijen, zoals het parochiecomité, de gemeente Echt-Susteren en de vrijwilligersgroep. Deze samenwerking kan leiden tot innovatieve oplossingen en een efficiënter gebruik van middelen.
- Transparantie: Door openlijk te communiceren over de plannen en de resultaten van de enquête beschikbaar te stellen, bevordert de stichting de transparantie en verantwoording naar de gemeenschap toe. Dit kan het vertrouwen in het proces vergroten.

Het initiatief van de Stichting Gemeenschapsbelangen Sint Joost speelt een belangrijke rol in het toekomstperspectief van de kerk en het kerkhof in Sint Joost. Het betrekt de

gemeenschap bij belangrijke beslissingen en zorgt voor een duurzame en inclusieve toekomst voor deze belangrijke gemeenschapsvoorzieningen.

Onze-Lieve-Vrouwe der Helige Hoopkerk (Maria Hoop)
Maria Hoop is een echt kerkdorp - de parochie en de kerk delen dezelfde naam. De Onze-Lieve-Vrouw Moeder der Heilige Hoopkerk werd gebouwd toen de paters Passionisten, een katholieke orde die in Nederland nauwelijks nog bestaat, in 1925 het Passionistenklooster betrokken. Zij vereren Maria als degene die hoop de wereld in draagt, omdat zij de wereld Jezus heeft geschonken. Daar ontlenen de kerk en de parochie hun naam aan. Voor de gemeenschap was dit gegeven echter zo bijzonder, dat ook het dorp tot Maria Hoop werd gedoopt.

De parochie probeert al jaren het gemeenschapshuis Annendaal, dat in hun eigendom is, te verkopen aan de gemeente. De gemeente ziet hier echter weinig in omdat zij al de kosten met betrekking tot beheer op zich nemen.

Kansen liggen bij de opwaardering danwel verkoop van de naastgelegen pastorie. Ook het kerkgebouw zelf is bij geïnteresseerden in zorgvastgoed in beeld geweest. De kerkeigenaar ziet hier echter nog weinig mogelijkheden.

Gezien de demografische ontwikkelingen in de kern Maria Hoop kan dit wel kansrijk zijn, er kan bijvoorbeeld een samenwerking aangegaan worden met een zorgaanbieder of een belegger. Zo kan de parochie het kerkgebouw behouden en een maatschappelijke functie geven, terwijl de zorgaanbieder of de belegger de exploitatie en het beheer van het zorgvastgoed op zich neemt. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een erfpachtconstructie, een huurovereenkomst of een mede-eigenaarschap.

Een voorbeeld van een dergelijke samenwerking is de transformatie van de voormalige kerk Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand in Tilburg tot een woonzorgcomplex voor ouderen met dementie. De parochie heeft het kerkgebouw verhuurd aan zorgaanbieder Dagelijks Leven, die het heeft verbouwd tot 20 studio's, een gemeenschappelijke woonkamer en een keuken. De parochie heeft nog steeds zeggenschap over het kerkgebouw en kan er ook gebruik van maken voor activiteiten.

Een andere optie is om het kerkgebouw te splitsen in meerdere ruimtes, waarvan een deel wordt gebruikt voor zorgdoeleinden en een deel voor religieuze of andere maatschappelijke doeleinden. Zo kan de parochie de kerkfunctie behouden en tegelijkertijd een bijdrage leveren aan de huisvesting van zorgbehoevenden. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een appartementsrecht of een kerkelijk recht van gebruik.

Een voorbeeld van een dergelijke splitsing is de transformatie van de voormalige kerk Sint Jozef in Deventer tot een woonzorgcentrum voor ouderen. De parochie heeft het kerkgebouw verkocht aan zorgaanbieder Carinova, die het heeft verbouwd tot 30 appartementen, een restaurant en een ontmoetingsruimte. De parochie heeft een deel van het kerkgebouw teruggehuurd om er een kapel en een parochiecentrum in te vestigen.

Ondanks dat er in een gemeenschap weerstand kan zijn op het overwegen van verschillende toekomstscenario's van een kerk, is het belangrijk om op verschillende manieren naar de toekomst te kijken om de volgende redenen:

- **Diversiteit van behoeften:** De gemeenschap rondom de kerk kan bestaan uit mensen met verschillende behoeften en verwachtingen. Door verschillende opties te overwegen, kan de parochie proberen aan deze diverse behoeften te voldoen.
- **Financiële duurzaamheid:** De kosten voor het onderhoud van een kerkgebouw kunnen hoog zijn. Door naar verschillende mogelijkheden te kijken, kan de parochie manieren vinden om deze kosten te dekken en de financiële duurzaamheid van de kerk te waarborgen.
- **Behoud van erfgoed:** Het kerkgebouw is waarschijnlijk een belangrijk cultureel en historisch erfgoed. Door verschillende toekomstscenario's te overwegen, kan de parochie strategieën ontwikkelen om dit erfgoed te behouden.
- **Flexibiliteit:** De toekomst is onvoorspelbaar en de omstandigheden kunnen veranderen. Door verschillende opties open te houden, kan de parochie flexibel reageren op veranderingen in de toekomst.
- **Betrokkenheid van de gemeenschap:** Door verschillende opties te overwegen en te bespreken met de gemeenschap, kan de parochie de betrokkenheid van de gemeenschap bij de toekomst van de kerk vergroten. Dit kan leiden tot een groter draagvlak voor eventuele veranderingen.

Hoewel er weerstand kan zijn tegen verandering, is het belangrijk om op verschillende manieren naar de toekomst van de kerk te kijken om een oplossing te vinden die zowel respectvol is voor het erfgoed van de kerk als responsief is voor de behoeften van de gemeenschap.

Onze-Lieve-Vrouwe Onbevlekt Ontvangenkerk (Koningsbosch)
In het dorp Koningsbosch spelen enkele zaken die invloed zouden kunnen hebben op de ontwikkelingen rondom de kerk:

- De toekomst van het klooster van de Liefdezusters van het Kostbaar Bloed, dat sinds 2017 leegstaat en in verval raakt. Er zijn plannen om het klooster te verbouwen tot een zorgcomplex, maar deze stuiten op weerstand van sommige omwonenden en erfgoedorganisaties.
- De sociale cohesie en vitaliteit van het dorp, dat te maken heeft met vergrijzing, ontgroening en krimp. Er is behoefte aan meer voorzieningen, activiteiten en ontmoetingsplekken voor jong en oud. Er zijn diverse initiatieven en verenigingen die zich hiervoor inzetten, zoals de dorpsraad, de dorpscoöperatie, de harmonie en de schutterij.

Op dit moment houdt de kerk de broek nog op, echter is het ook voor dit object noodzaak te kijken naar mogelijkheden voor de toekomst. Rekening houdend met deze gevoeligheden, kan er over de volgende opties nagedacht worden:

- Het kerkgebouw kan worden getransformeerd tot een zorgcomplex, waar ouderen en kwetsbare inwoners kunnen wonen met de nodige ondersteuning en voorzieningen. Zo kan het kerkgebouw bijdragen aan de leefbaarheid en vitaliteit van het dorp, en

tegelijkertijd de historische en culturele waarde behouden. In Koningsbosch woont een relatief groot aandeel ouderen en is er behoefte is aan meer zorgwoningen.

- Het kerkgebouw kan worden gesplitst in meerdere ruimtes, waarvan een deel wordt gebruikt voor religieuze of andere maatschappelijke activiteiten, en een deel voor de huisvesting van internationale werknemers. Zo kan het kerkgebouw de sociale cohesie en integratie bevorderen, en tegelijkertijd inspelen op de economische rol van de internationale werknemers in de regio. In Koningsbosch zijn veel internationale werknemers werkzaam in de nabijgelegen industrie- en logistieksectoren.
- Het kerkgebouw kan worden verbouwd tot een ontmoetingscentrum, waar jongeren en starters kunnen samenkomen, leren, werken en recreëren. Zo kan het kerkgebouw de sociale en culturele dynamiek van het dorp versterken, en tegelijkertijd de kansen en mogelijkheden voor deze doelgroepen vergroten. Dit kan vatbaar zijn, aangezien er in Koningsbosch een relatief klein aandeel jongeren en starters is en er behoefte is aan meer voorzieningen en activiteiten voor deze doelgroep.

03-2 RK parochie Christus Salvator

SINT AMELBERGABASILIEK (SUSTEREN)

Rol binnen de gemeenschap

- De kerk heeft de status van 'basiliek', wat haar een bijzondere positie geeft in het kerkenlandschap van Susteren, het dekenaat en het bisdom Roermond. Deze erkenning komt tot uiting in speciale vieringen.
- Binnen de op 1 januari 2024 gevormde nieuwe R.K. Parochie Christus Salvator waarin de voormalige parochies van Susteren, Nieuwstadt, Roosteren en Dieteren zijn opgegaan heeft de Amelbergabasiliek de formele status van parochiekerk toegekend gekregen en heeft vanuit die optiek maar ook vanwege de centrale rol bij de Heiligdomsvaart een bijzondere status binnen het kerkelijke c.q. de eredienst.
- De kerk fungeert als een cruciale verbindende factor in de gemeenschap, waarbij ze niet alleen voorziet in spirituele behoeften, maar tevens dient als een centrale ontmoetingsplek voor m.n. ouderen.
- Het parochiecentrum biedt gelovigen in de gemeenschap een plek voor samenkomst en gemeenschapsactiviteiten.
- Het kerkgebouw is een iconisch monument dat het gezicht van de Susteren gemeenschap bepaalt en voor velen fungeert het gebouw als een geruststellend baken in het landschap.
- De kerk speelt een cruciale rol als vertrekpunt voor de heiligdomsvaart, een belangrijk evenement in de regio.

Gebouw/plek

- Het is essentieel om de ruimte rondom de kerk te verfraaien, met speciale aandacht voor de verbetering van de oversteek naar zorgcentrum Vastrada. Het plein biedt tal van mogelijkheden en kansen die benut kunnen worden om de omgeving aantrekkelijker te maken.

- De parochiezaal 't Stift biedt diverse mogelijkheden voor herbestemming of sloop en nieuwbouw. Overwegingen zijn onder andere het creëren van een volwaardig museum met religieuze kunstvoorwerpen, het tentoonstellen van deze kunstwerken in een deel van het kerkgebouw, en het transformeren van 't Stift tot een huiskamer waar de gemeenschap kan samenkomen.
- Parochiezaal 't Stift kan volledig opnieuw worden ingericht, en er kan worden overwogen om een horecavoorziening te creëren die aansluit op de functie van het plein. Het plein moet een uitstraling krijgen die past bij de status van de basiliek en haar rol als een van de paradepaardjes van de gemeente Susteren, vooral met het oog op bedevaartreizigers, die vaak uit Duitsland afkomstig zijn.
- Naast het religieuze gebruik kan de kerk gedeeltelijk worden ingericht als museum, waar kunst vanuit 't Stift wordt tentoongesteld. Deze benadering heeft het potentieel om bedevaartreizigers te boeien en te binden aan de regio, waardoor het culturele en historische erfgoed wordt benadrukt.

Gebruik

- De basiliek biedt een breed scala aan kansen en mogelijkheden voor divers gebruik. Het is van groot belang om niet te worden beperkt door eventuele obstakels, maar eerder te denken in termen van kansen en mogelijkheden.
- Een overweging kan zijn om de basiliek 'op te splitsen' met een afscheiding in de zijbeuken, waarbij de functies vanuit 't Stift hieronder kunnen worden gebracht. Een deel kan dienen als een gastvrije huiskamer, terwijl het andere deel kan fungeren als een museum, waar religieuze kunstvoorwerpen worden tentoongesteld.
- Het behouden van de religieuze functie van de basiliek is van groot belang, gezien haar bijzondere status als basiliek. Het streven zou moeten zijn om de religieuze functie als hoofddoel te behouden, terwijl nevengebruik wordt geïntegreerd om de basiliek levensvatbaar te houden en breder toegankelijk te maken voor de gemeenschap.

Toekomst

- Het historisch behoud van het kerkgebouw moet worden benadrukt en versterkt, mogelijk door de vestiging van een museumfunctie in het gebouw.
- De religieuze functie, zoals geïllustreerd door de heiligdomsvaart, blijft van groot belang, zowel in het heden als in de toekomst. Deze functie moet worden gekoesterd en in stand worden gehouden.
- Met het oog op pelgrimages en toerisme is het van belang na te denken over manieren om toeristen langer aan de regio en de locatie te binden. Dit kan worden bereikt door het creëren van aanvullende voorzieningen in de buurt van het kerkgebouw, zoals hotels, horeca, een ijssalon, een café of een restaurant.
- Om een bredere gemeenschap en geïnteresseerden aan te trekken, is het wenselijk om de kerk dagelijks open te stellen met ruime openingstijden. Dit zal de toegankelijkheid vergroten en mensen in staat stellen de rijke geschiedenis van de basiliek te ervaren.
- Rekening houdend met de rol die kunstschatten spelen in toekomstige scenario's, moet met nadruk aandacht zijn voor toekomstige veiligheids- en luchtkwaliteitsaspecten.

Middelen

- Het verkrijgen van subsidies van zowel de gemeente als de provincie is een belangrijk financieel middel om de plannen te ondersteunen en de uitvoering ervan mogelijk te maken. Deze financiële steun kan bijdragen aan het behoud en de ontwikkeling van de basiliek en haar omgeving.
- Momenteel wordt in samenwerking met de gemeente onderzocht hoe 't Stift, inclusief de parochiezaal en Museum Schatkamer ’t Stift, en het aangrenzende plein naast de Amelbergabasiliek beter kunnen worden benut, met nadruk op de archeologische betekenis.
- Het kerkbestuur heeft aangegeven voorrang te geven aan de visievorming gevraagd in het kader van de uitvraag van het Bisdom in de handreiking ‘Het Huis van God in de parochie’.

OLV ONBEVLEKT ONTVANGENKERK (SUSTEREN-MARIAVELD)

Rol binnen de gemeenschap

- De kerk dient als een bindende plek voor de gemeenschap, met speciale nadruk op haar functie voor de geloofsgemeenschap.
- De aanwezigheid van de Mariakapel met enkele belangrijke relikwieën en de historische betekenis ervan maken het van groot belang voor de lokale gemeenschap. Het vervullen van de functie als pelgrimage- en bedevaartsplaats is een essentieel onderdeel van de rol van de kerk in de gemeenschap.

Gebouw/plek

- Het behoud van een eigen plek voor het vieren van huwelijken is van waarde. Dit kan eventueel worden gerealiseerd in een kleiner deel van de kerk, om zo de bruiloften te blijven faciliteren en de historische betekenis van deze evenementen in stand te houden.

- De centrale ligging van de kerk maakt het een geschikte locatie voor religieuze diensten voor gelovigen uit de bredere regio van Susteren. Niettemin is het zinvol om de vraag te stellen of het behouden van twee kerkgebouwen in Susteren nog steeds praktisch en haalbaar is, gezien veranderende demografische en financiële overwegingen. Dit vereist een zorgvuldige afweging.

Gebruik

- Belangrijke rituelen, zoals het Marianoveen en erediensten op zondagen, blijven goed bezocht door gelovigen. Het is wenselijk om het gebouw dagelijks open te houden voor gebed en beschikbaar te stellen voor spirituele activiteiten.
- Hoewel de trend dat kerkbezoek afneemt, ook in Mariaveld waarneembaar is, worden de kerkdiensten nog altijd goed bezocht. Naast de eredienst op zondag en de Maria noveen op maandag, vindt er iedere woensdagochtend eveneens een heilige mis plaats. De Maria noveen wordt tevens digitaal uitgezonden. Verder wordt ieder jaar een lichtprocessie vanuit de kerk gehouden.
- Er zijn veel vrijwilligers actief voor de kerk. Het parochiekantoor, dat naast de kerk is gelegen, is drie ochtenden per week bemenst door vrijwilligers en biedt parochianen de mogelijkheid vragen te stellen en misintenties te laten optekenen. Uit het parochieblad van de parochie Christus Salvator blijkt hoeveel misintenties er voor de erediensten in Mariaveld zijn.

Toekomst

- Creëer een repetitieruimte voor het koor in de kerk, waardoor het kerkgebouw ook dienst doet als cultureel centrum.
- Stel de kerk open voor pelgrims, toeristen en de buurt om de toegankelijkheid en gastvrijheid te bevorderen.
- Overweeg het vestigen van een voedselbank in de kerk om bij te dragen aan lokale gemeenschapsdiensten en hulpverlening.
- Maak een zakelijke afweging over de levensvatbaarheid van het behoud van twee kerkgebouwen in Susteren, rekening houdend met financiële overwegingen en de behoeften van de gemeenschap.

- Bevorder het multifunctioneel gebruik van de kerk voor de gemeenschap, waaronder ruimte bieden aan verenigingen en evenementen om de betrokkenheid van de gemeenschap te vergroten.
- In het geval dat er geen passende bestemming kan worden gevonden voor de kerk en het gebouw niet langer voor religieuze doeleinden wordt gebruikt, kan het overwegen van het laten rusten van het gebouw een optie zijn. Dit betekent dat verdere actie niet direct noodzakelijk is, maar de situatie kan in de toekomst worden herzien.

Middelen

- Onderzoek de mogelijkheid om kaarsen en merchandise van de wonderdadige medaille te verkopen als een potentieel verdienmodel om de financiën te ondersteunen.

SINT JANSKERK (NIEUWSTADT)

Rol binnen de gemeenschap

- De kerk bevindt zich centraal in het dorp en ondanks het beperkte aantal kerkgangers, zijn er veel vrijwilligers dat duidt op een hoge gemeenschapsbetrokkenheid.
- Er bestaat een sterke band tussen de kerk en het dorp, met name bij speciale vieringen zoals kerst en de processie. Deze evenementen brengen de gemeenschap samen en versterken de sociale cohesie.
- Het kerkhof heeft een belangrijke sociale bindende functie, aangezien het fungeert als een ontmoetingsplaats waar sociale contacten worden onderhouden.

Gebouw/plek

- Het kerkgebouw is te groot voor het huidige aantal kerkgangers. De gemeenschap en de kerk moeten nadenken over alternatieve invullingen van een deel van het gebouw.
- De kerk en de begraafplaats vervullen een belangrijke centrumfunctie in het dorp en fungeren als het middelpunt van de gemeenschap. Ze dienen als ontmoetingsplaats en een belangrijk herkenningspunt.
- Het kerkgebouw vertoont echter verschillende gebreken en problemen die moeten worden aangepakt om de toekomst te borgen. Het behoud van dit historische monument vereist mogelijk restauratie en renovatie.

Gebruik

- De kerk organiseert momenteel één mis per week. Er zijn jaarlijks enkele grotere vieringen, bruiloften en uitvaarten die goed worden bezocht. Het is belangrijk om na te denken over de haalbaarheid van het openhouden van de kerk voor een afnemend aantal gelovigen, of enkel alleen bij een aantal grote vieringen per jaar.
- Gezien de beperkte frequentie van kerkelijke diensten, kan overwogen worden om de grote kerkruimte anders te bestemmen, mogelijk voor gemeenschapsactiviteiten of evenementen die de gemeenschap ten goede komen.
- Het organiseren van rondleidingen door de heemkundevereniging kan een manier zijn om de kerk open te stellen voor geïnteresseerde bezoekers en bijdragen aan de lokale geschiedenis en cultuur.
- Het kan nodig zijn om het gebouw alleen te openen voor kerkelijke vieringen en deze te combineren met andere mogelijke gebruiken, zoals repetitie- en/of concertruimte. Het vervangen van enkele kerkbanken door stoelen kan de flexibiliteit van de ruimte vergroten en verschillende activiteiten mogelijk maken.

Toekomst

- Het is zinvol om actief te zoeken naar binding met het gemeenschapshuis, waarbij beide locaties elkaar aanvullen en dienen als centra voor gemeenschapsactiviteiten en religieuze evenementen.
- Naast missen kunnen er ook andere kerk gerelateerde activiteiten plaatsvinden, zoals gedenkbijeenkomsten of afscheidsceremonies zonder formele diensten. Hierdoor kan de kerk een bredere rol spelen in het leven van de gemeenschap.
- Overweeg het herbestemmen van de beschikbare ruimte in de kerk om functies te huisvesten die passen bij de behoeften van het dorp, dat ongeveer 3.500 inwoners telt.

Dit kan dienen als een waardevolle aanvulling op de bestaande faciliteiten in de kleine kern en voorzien in de behoeften van de gemeenschap.

- Het benadrukken van het belang van de kerk als een ruimte voor gemeenschapsactiviteiten is des te relevanter, gezien het ontbreken van grote activiteitencentra in de kleine kern. De kerk kan fungeren als een hub voor verschillende sociale en culturele evenementen die de lokale gemeenschap versterken.

Middelen

- Het openhouden van het kerkgebouw kan financieel uitdagend zijn gezien het afnemende aantal bezoekers. Het is van cruciaal belang om nieuwe inkomstenbronnen te zoeken om de exploitatie van de kerk te ondersteunen. Dit kan onder meer betrekking hebben op het ontwikkelen van alternatief gebruik voor het gebouw.
- De energiekosten van het kerkgebouw kunnen hoger zijn dan de inkomsten die worden gegenereerd door het beperkte aantal kerkgangers. Dit vereist een zorgvuldige financiële planning en overweging van de kosten en baten om duurzaam gebruik van de kerk te waarborgen. Het verkennen van energiebesparende maatregelen kan ook helpen om de kosten te verlagen.

SINT-JACOBUS DE MEERDEREKERK (ROOSTEREN)

Rol binnen de gemeenschap

De kerk in Roosteren speelt een cruciale rol in de bezinningsroute van Echt-Susteren, en het is mogelijk om deze via een QR-code op de smartphone in 360 graden te bekijken. Binnen de kerk bevindt zich een monumentaal orgel. Het kerkbestuur onderhandelt momenteel met het Bisdom over de mogelijkheid om de pastorie bij de kerk te verkopen of te verhuren. Een van de kerkbestuursleden laat weten dat er voldoende vrijwilligers beschikbaar zijn voor alle kerken binnen de Chr. Salvator parochie. Helaas kampt dit kerkgebouw momenteel met een instabiele dakconstructie als gevolg van de boktor.

Gebouw/plek

In een brainstormsessie zijn enkele suggesties geopperd om de uitstraling van de locatie te verbeteren en mogelijke nevenbestemmingen te overwegen. Dit omvat gevelreiniging om de oorspronkelijke rode baksteenkleur naar voren te brengen en de uitstraling van het kerkgebouw te versterken. Daarnaast is het idee geopperd om samen te werken met andere kerken in de regio met bijzondere of monumentale orgels. Het plaatselijke orgel is niet alleen monumentaal, maar tevens uniek in Nederland. Een restauratie zal dan echter wel overwogen moeten worden. Ook verplaatsing (lees: 90-graden draaien in de oorspronkelijke plaatsing) zou dan tot de mogelijkheden moeten behoren. Op die wijze komt het betreffende orgel veel meer tot zijn recht. Voor de jongere doelgroep tussen 16 en 30 jaar worden 'moderne' invullingen voorgesteld, zoals sportfaciliteiten of een horecagelegenheid zoals een bierbrouwerij, geïnspireerd door een voorbeeld in Haarlem. Dit kan passen binnen de Cittaslow-gedachte en de Limburgse biercultuur. Het kerkbestuur neemt de duidelijke positie in dat nevenbestemmingen naast de liturgische bestemming moeten kunnen bestaan.

Gebruik

De bewoners zijn het erover eens dat de kerk niet zomaar mag sluiten. Vanwege de centrale locatie en de uitstraling van het gebouw moet de kerk een nevenfunctie krijgen die nieuw leven inblaast en de levendigheid in het gebouw herstelt. Het is van essentieel belang dat deze nevenfuncties niet concurreren met bestaande functies en naast de liturgische functie kunnen bestaan.

Middelen

In de nabijheid van de kerk organiseren o.a. Kasteel Eijckholt en hotel-restaurant de Roosterhoeve veel conferenties. Huurders zoeken vaker naar grotere of alternatieve locaties om tijdens conferenties van locatie te kunnen wisselen. Er wordt geopperd om een deel van de kerk te gebruiken als conferentieruimte, wat extra huurinkomsten kan genereren. Op dit moment zijn er stabiele inkomsten uit onroerend goed, en er wordt voorgesteld om te onderzoeken of woningbouw in de kerk van Roosteren een optie is. Dit kan resulteren in een unieke woning of appartement.

Toekomst

De toekomst van de kerk in Roosteren staat centraal in deze discussie. Buurtbewoners proberen creatieve oplossingen te vinden om de kerk nieuw leven in te blazen en te behouden voor de gemeenschap, terwijl tegelijkertijd financiële middelen worden geïdentificeerd om de kerk duurzaam te onderhouden en te benutten voor diverse doeleinden. De kerk wordt gezien als een belangrijk cultureel en gemeenschappelijk symbool dat, met de juiste aanpak, een bloeiende toekomst kan hebben.

SINT-STEPHANUSKERK (DIETEREN)

Rol binnen de gemeenschap

De kerk in Dieteren neemt een unieke positie in binnen het parochiecluster omdat het de enige kerk is zonder beschermde (monumentale) status. Het Cuypersgenootschap heeft bij de gemeente Echt-Susteren herhaaldelijk geprobeerd om dit kerkgebouw te laten erkennen als een gemeentelijk monument. De gemeente stelt echter dat een dergelijke lijst overbodig is en enkel leidt tot extra regeldruk voor de eigenaren van de panden op de lijst, wat gewenste ontwikkelingen kan belemmeren.

Gebouw/plek

Er wordt aandacht besteed aan de mogelijkheden van het omliggende terrein van de kerk, met een tuin van ongeveer 1000 vierkante meter. Een kansrijke doelgroep wordt gezien binnen senioren uit of rond de kern, die op zoek zijn naar een levensloopbestendige woning. Gezien de niet-monumentale status van de kerk, kan ook worden onderzocht of en hoe woningbouw in de kerk mogelijk is.

Gebruik

Dieteren heeft onlangs het nieuwe gemeenschapshuis genaamd 'de Koppel' geopend, waar tal van activiteiten plaatsvinden en vrijwel dagelijks iets te doen is. Dit gebouw wordt gebruikt door verschillende groepen, waaronder grotere bijeenkomsten en de ouderenbond. Het biedt ook ruimte voor sociale bijeenkomsten voor ouderen, waar zij elkaar ontmoeten en deelnemen aan diverse activiteiten. Het lijkt daarom onlogisch om in deze sfeer te zoeken naar activiteiten voor nevengebruik van het kerkgebouw.

Middelen

Er wordt nagedacht over de financiële aspecten van het behoud en de her- doorbestemming van de kerk in Dieteren. Het onderzoeken van woningbouw in het niet-monumentale kerkgebouw wordt door verschillende betrokkenen als een mogelijkheid genoemd, wat financiële middelen zou kunnen genereren voor verdere ontwikkelingen.

Toekomst

De toekomst van de kerk in Dieteren staat centraal in deze context. Er wordt gesproken over het mogelijk verplaatsen van grote bijeenkomsten, zoals religieuze vieringen, naar het gemeenschapshuis 'de Koppel'. Hierdoor wordt ruimte vrijgespeeld in de kerk en het omliggende terrein, waardoor kansen kunnen ontstaan die aan andere behoeften of ruimtevraag vanuit de gemeenschap kunnen voldoen. Het behoud en de herbestemming van de kerk spelen een cruciale rol in het bepalen van de toekomst van deze gemeenschap.

04 Conclusie & aanbevelingen

De kerkenvisie Echt-Susteren is een gezamenlijke toekomstvisie op het religieus erfgoed in de gemeente, die tot stand is gekomen door een dialoog tussen kerkeigenaren en andere belanghebbenden. De visie geeft een overzicht van de huidige situatie, de waarden en de opgaven van de negen kerkgebouwen in de gemeente, en schetst per kerkgebouw een of meerdere scenario's voor de toekomst. De visie kan dienen als basis voor keuzes over welke kerkgebouwen behouden blijven voor religieus gebruik en voor welke kerken een andere bestemming kan worden gezocht. De visie kan ook als input dienen voor gemeentelijk beleid, zoals de omgevingsvisie, het accommodatiebeleid en het toerismebeleid:

Bezinningstoerisme en kerken:

- Gezien de definitie van bezinningstoerisme als activiteiten die innerlijke rust en evenwicht bevorderen door beleving of ervaring, kunnen kerken een rol spelen als plekken voor bezinning en reflectie.
- Kerken kunnen betrokken worden bij de ontwikkeling van bezinningsroutes, pelgrimspaden en thematische bezinningsfietsroutes, aangezien deze routes een relatie kunnen hebben met religieuze ervaringen en het verkennen van het spirituele aspect van het leven.
- De gemeente kan samenwerken met kerken om bezinningsprogramma's aan te bieden, zoals meditaties, lezingen, en culturele evenementen, die zowel de doelgerichte bezinningstoerist als de passant aanspreken.

Culturele en historische waarde van kerken:

- Rijksmonumentale kerken hebben al een aantrekkingskracht op gerichte bezoekers. Het behouden en benadrukken van de culturele en historische waarde van deze kerken kan bijdragen aan het behoud en de versterking van het culturele erfgoed.
- Kerken kunnen dienen als locaties voor culturele evenementen, tentoonstellingen, en concerten, waardoor ze een bredere doelgroep aanspreken en bijdragen aan de levendigheid van de gemeente.

Samenwerking met woonbeleid:

- Leegstaande kerken kunnen een rol spelen in het streven naar leefbare kernen. Het omvormen van kerken tot woonvoorzieningen, zoals appartementen of seniorenwoningen, kan een bijdrage leveren aan de realisatie van de Woonvisie 2020-2025.
- Multifunctioneel gebruik van kerken, waarbij ze zowel als woonruimte als voor maatschappelijke activiteiten dienen, past binnen de visie van de gemeente om leegstand tegen te gaan en de kwaliteit van de woonomgeving te versterken.

Maatschappelijke voorzieningen in kerken:

- Kerken kunnen een rol spelen als multifunctionele accommodaties in elke kern, zoals voorgesteld in het streven van de gemeente. Ze kunnen ruimte bieden voor sociale en

maatschappelijke voorzieningen zoals vergaderingen, evenementen, en sociale activiteiten.
- Het behoud van kerken als sociale en culturele centra kan bijdragen aan de diversiteit en betrokkenheid van de gemeenschap, zoals benadrukt wordt in het sociale en maatschappelijke karakter van de gemeente.

Door deze aspecten te integreren, kunnen kerken niet alleen behouden blijven als historische en culturele iconen, maar ook een actieve rol spelen in de toeristische, sociale en woonontwikkelingen van de gemeente Echt-Susteren.

Op basis van de kerkenvisie worden de volgende aanbevelingen gedaan:

- Blijf de dialoog voortzetten tussen de gemeente, de kerkeigenaren en de lokale gemeenschappen over de toekomst van de kerkgebouwen, en betrek daarbij ook andere relevante partijen, zoals erfgoedorganisaties, zorgaanbieders, woningcorporaties, ondernemers en verenigingen.
- Ondersteun de kerkeigenaren bij het vinden van passende en haalbare oplossingen voor de instandhouding, het beheer, het onderhoud en de herbestemming van de kerkgebouwen, bijvoorbeeld door het bieden van advies, subsidies, vergunningen en ontheffingen.
- Stimuleer de samenwerking en de kennisuitwisseling tussen de verschillende kerkbesturen, bijvoorbeeld door het organiseren van netwerkbijeenkomsten, het delen van goede voorbeelden en het faciliteren van gezamenlijke projecten.
- Benut de kansen die het religieus erfgoed biedt voor de leefbaarheid, de vitaliteit en de identiteit van de kernen, bijvoorbeeld door het stimuleren van multifunctioneel gebruik, het creëren van ontmoetingsplekken, het versterken van de cultuurhistorische waarde en het bevorderen van het bezinningstoerisme.
- Monitor de ontwikkelingen en de effecten van de kerkenvisie, en evalueer regelmatig de voortgang, de knelpunten en de behoeften, en stel de visie zo nodig bij.

Rick van Meel
Projectmanager
+31 6 13758320
r.vanmeel@rogroep.nl
rogroep.nl

Giulia Lana
Conceptontwikkelaar
+31 6 13758320
g.lana@rogroep.nl
rogroep.nl

Bijlage 1
Informatiefundament

Informatiefundament

Gemeente Echt-Susteren

Inhoud

Rooms-Katholieke Geloof in Nederland

- Kerncijfers Rooms-Katholieke geloof in Nederland (aantal kerkgangers, parochies, sacramentele bedieningen etc.)

Bevolking

- bevolkingsontwikkeling, -prognose en onderverdeling per leeftijdscohort, bevolkingsverdeling per kern/ stadsdeel

Interactieve kaart kerkgebouwen in Echt-Susteren

- Voorbeeld en link naar interactieve kaart

Kerkgebouwen in Echt-Susteren

- Overzicht denominatie, monumentale status, gesloopte/ doorbestemde kerkgebouwen
- Individuele beschrijving kerkgebouwen per dorpskern

Inspiratiekaart bestemmingsmogelijkheden kerkgebouwen

- Voorbeeld en link naar interactieve kaart

Bronnen

Kaski

- Openbare data Rooms-Katholieke geloof

Parochies (middels invulformulier)

- Aantal kerkgangers (allen 2010, 2015, 2020)
- Basisinformatie gebouwen & bezittingen
- Pastorale beroepskrachten & vrijwilligers
- Sacramentele bedieningen
- Bijzonderheden / bijzondere vieringen
- Financiële gegevens (vertrouwelijk)

Kerkgebouwen in Limburg

- Basisinformatie kerkgebouwen
- Achtergronden
- Foto's van kerkgebouwen en interieurs

Monumenten in Nederland, Limburg R. Stenvert e.a. 2003

- Basisinformatie cultuurhistorie, architectuurhistorie en interieurs.

CBS

- Kerncijfers buurten en wijken
- Bevolkingsontwikkeling 2004 – 2020 per wijk

E'til (prognose)

- Bevolkingsprognose 2021 – 2038

Gemeente Echt-Susteren

- Bevolkingssamenstelling per 1-1-2022

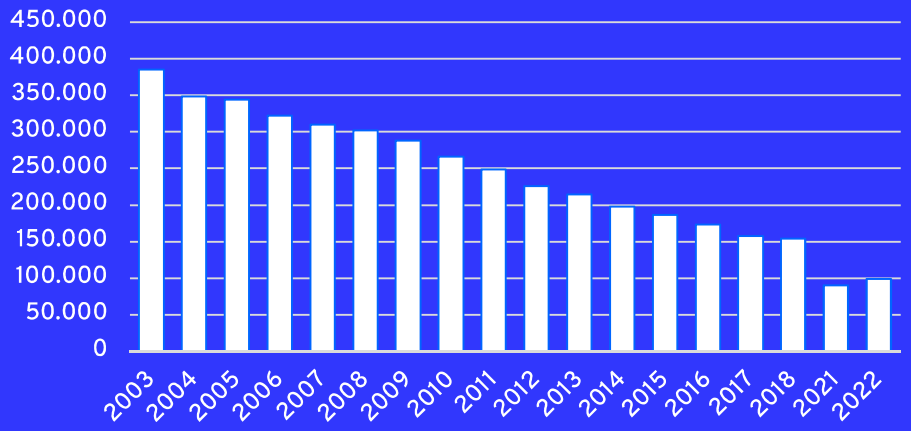
Kerkfotografie Nederland

- Enkele afbeeldingen van interieurs en exterieurs

Kerncijfers Rooms-Katholieke geloof in Nederland

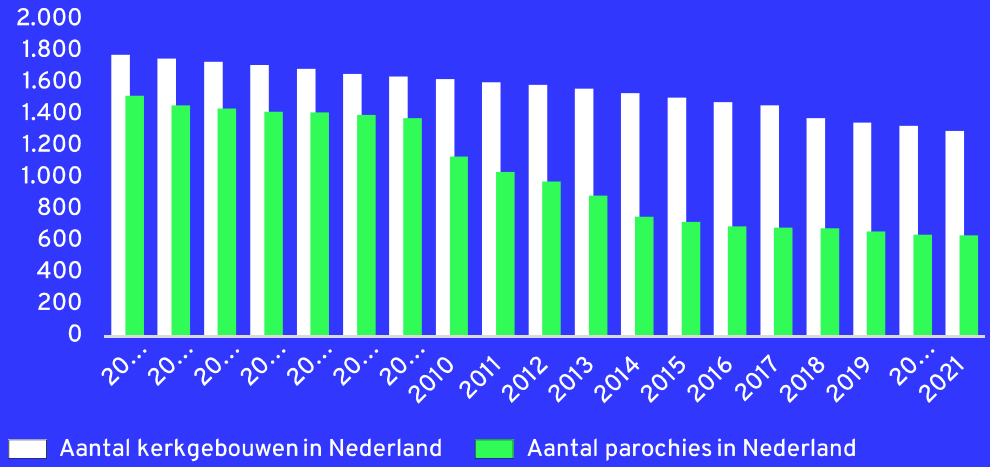
Openbare Kaski gegevens 2022

Aantal kerkgangers in Nederland 2003 – 2022*

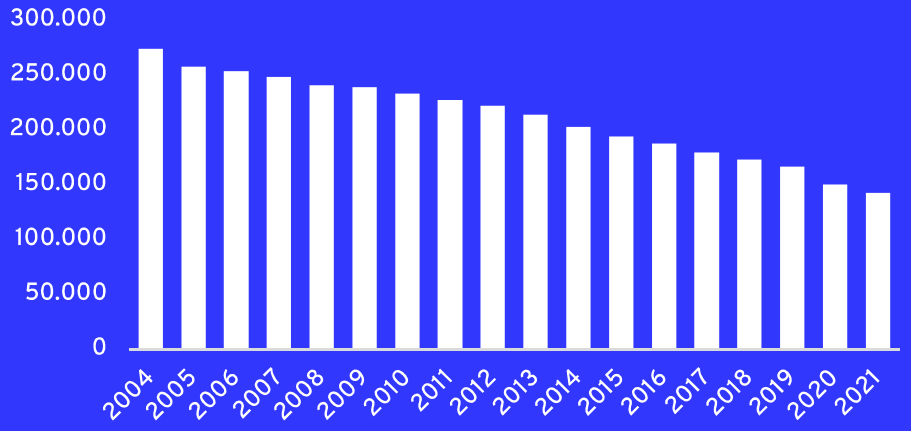

* 2019 en 2022 zijn geen cijfers bekend

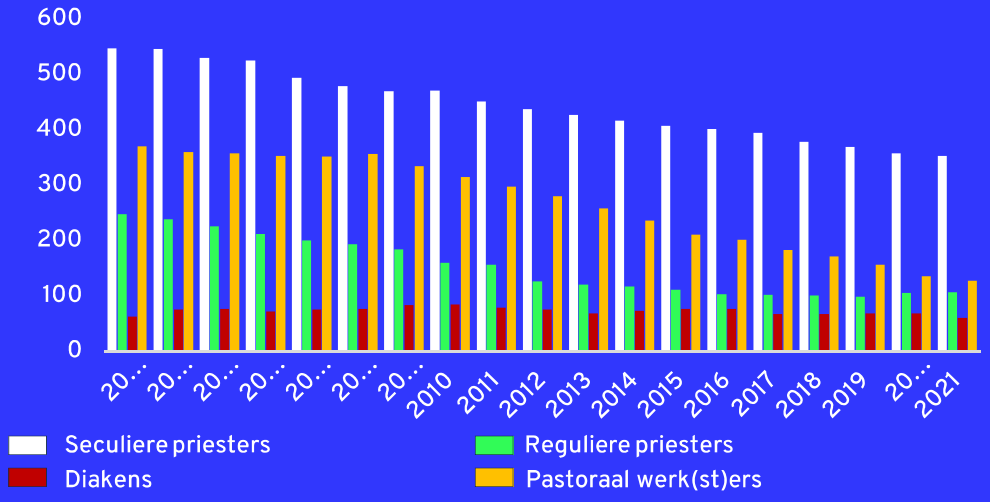
Aantal kerkgebouwen & parochies 2003 - 2021

Aantal Vrijwilligers bij parochies in Nederland 2004 – 2021

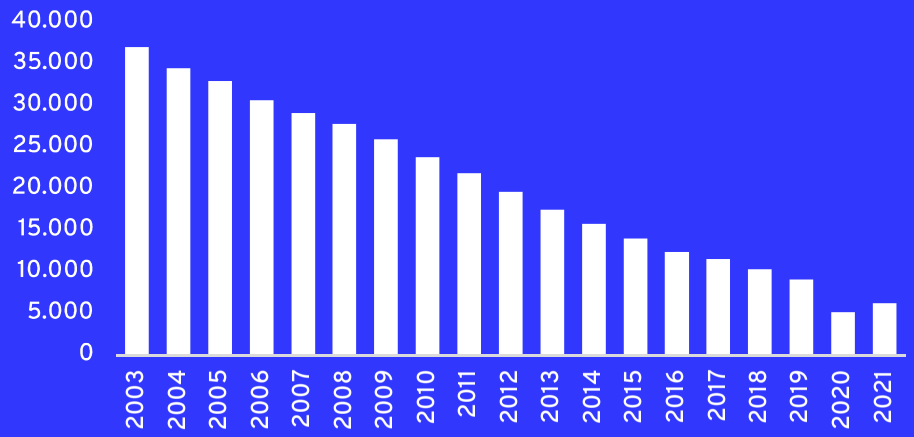
Aantal pastorale beroepskrachten

Kerncijfers Rooms-Katholieke sacramenten en rituelen in Nederland

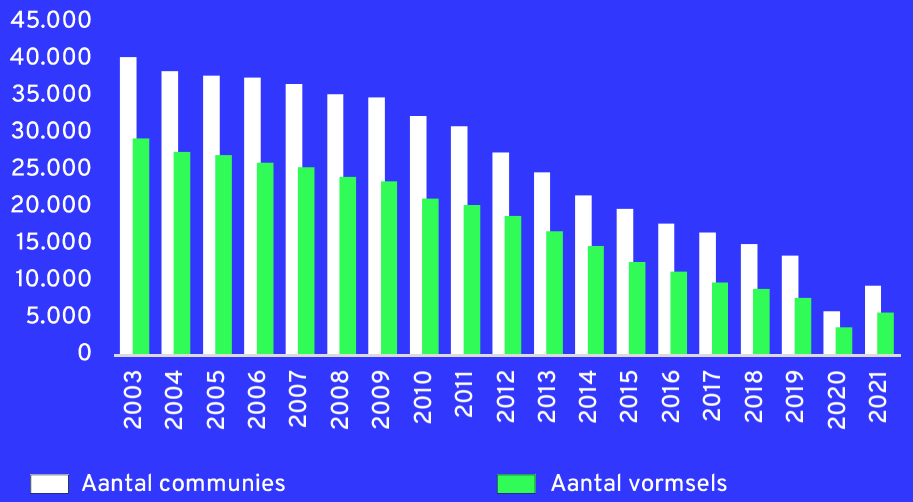
Openbare Kaski gegevens 2022

Aantal doopsels 2003-2021

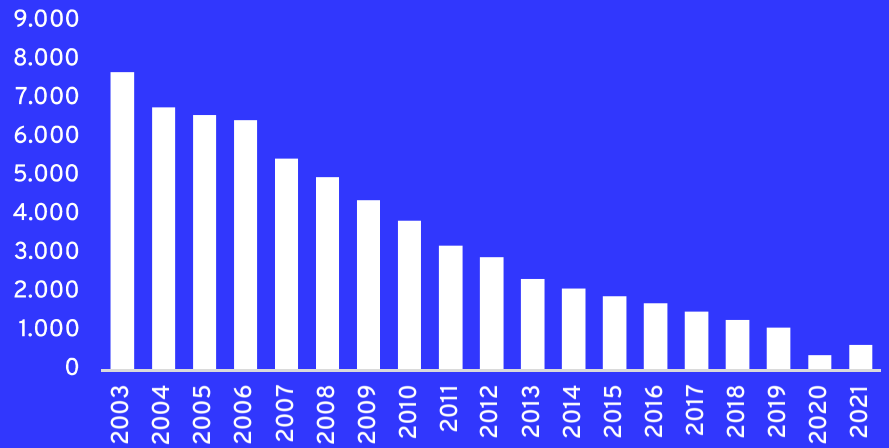

* 2019 en 2022 zijn geen cijfers bekend

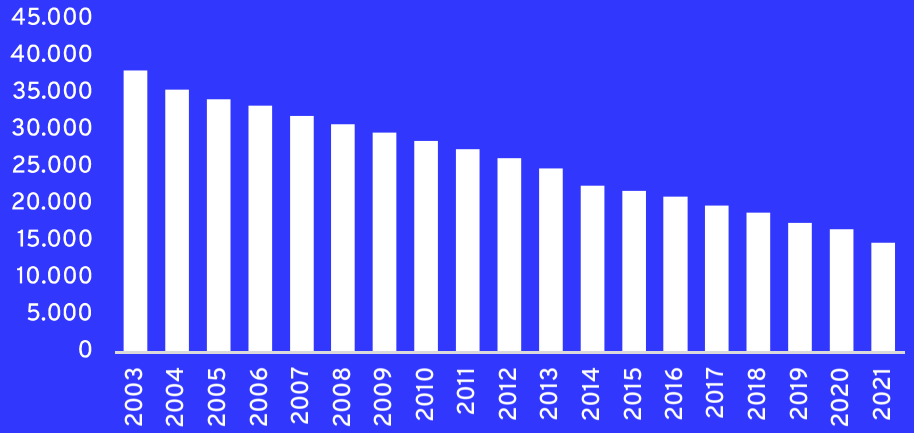
Aantal communies & vormsels 2003-2021

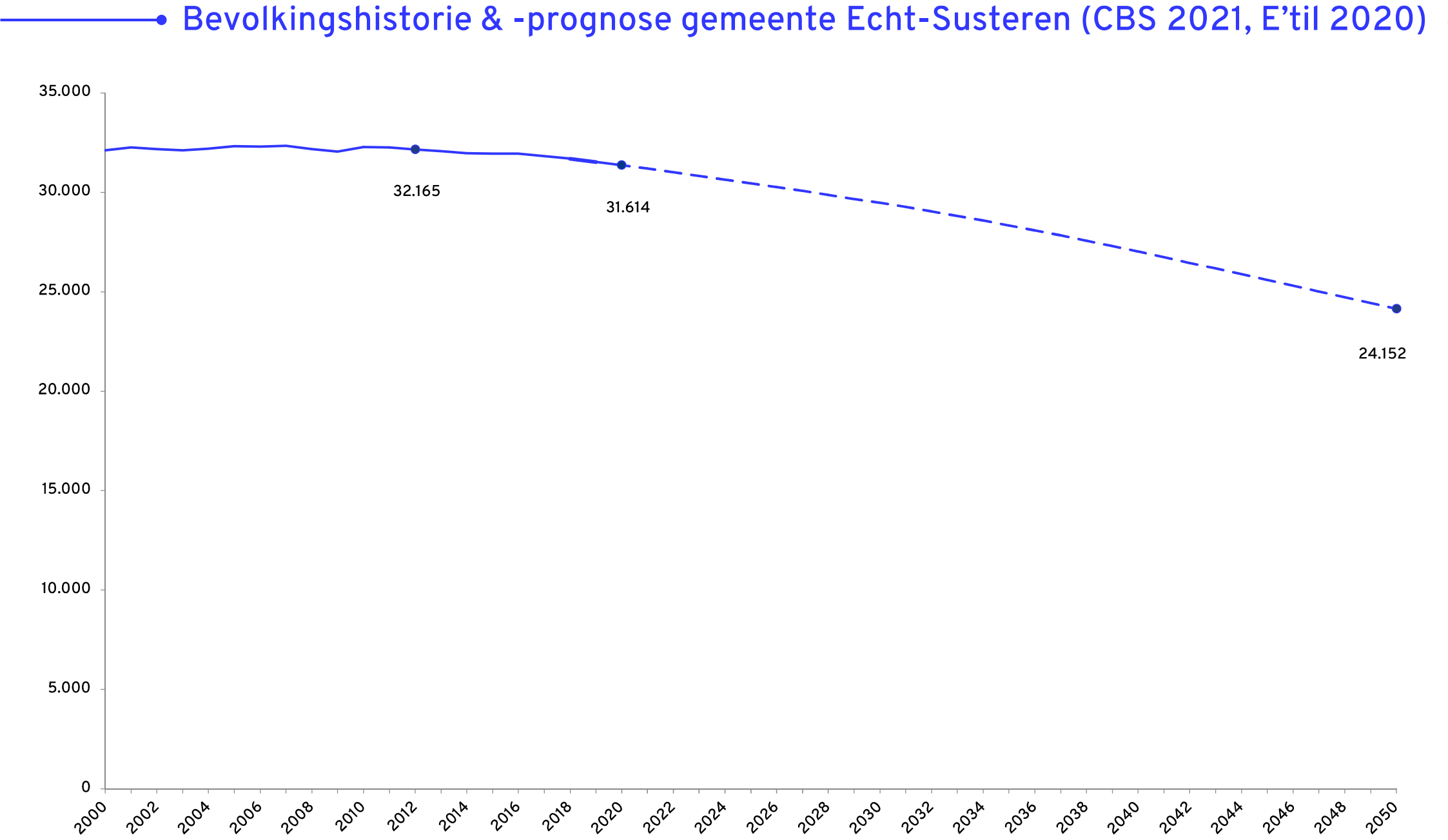

Aantal Huwelijken 2003-2021

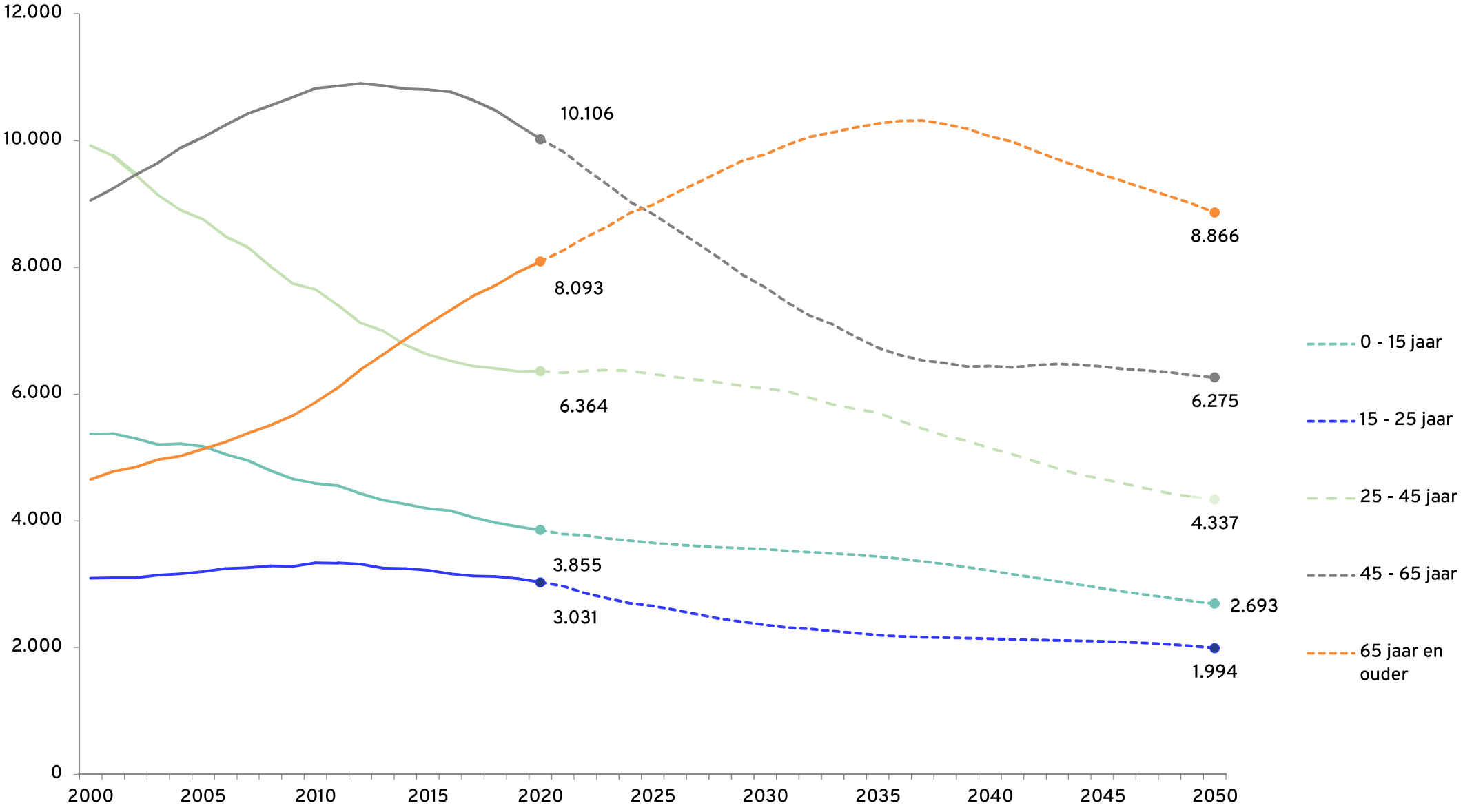

Aantal uitvaarten 2003-2021

Bevolkingshistorie & -prognose gemeente Echt-Susteren (CBS 2021, E'til 2020)
35.000
30.000
25.000
20.000
15.000
10.000
5.000
0
32.165
31.614
24.152
2000
2002
2004
2006
2008
2010
2012
2014
2016
2018
2020
2022
2024
2026
2028
2030
2032
2034
2036
2038
2040
2042
2044
2046
2048
2050

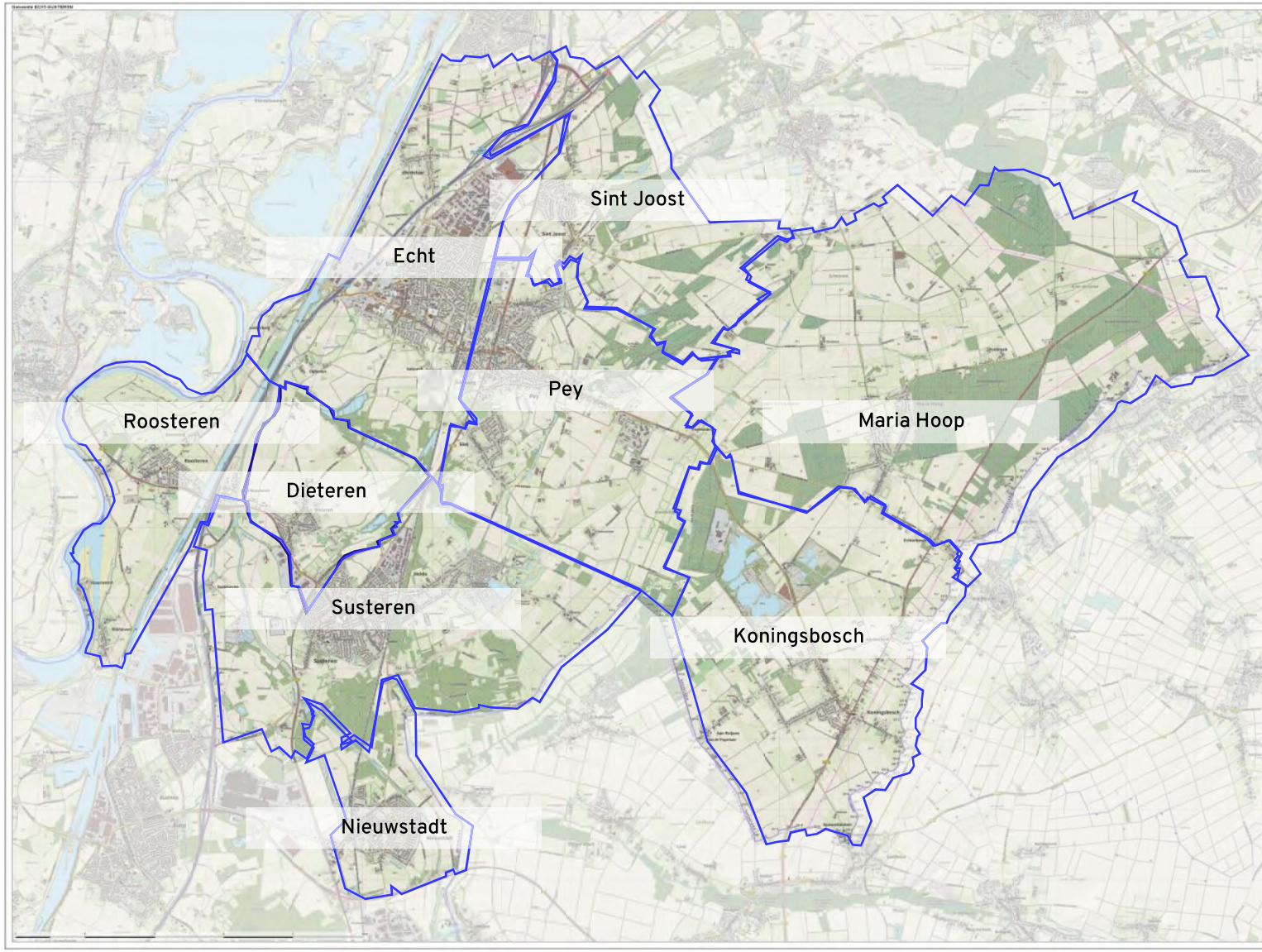
Bevolkingsprognose gemeente Echt-Susteren, naar leeftijd (CBS 2021, E'til 2020)

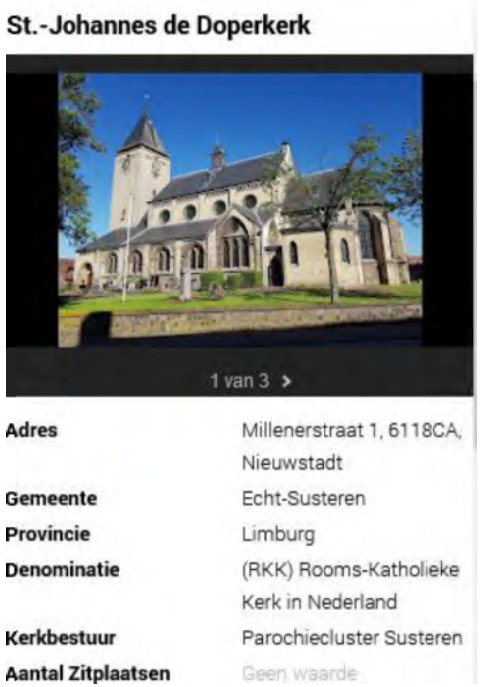
Overzichtskaart

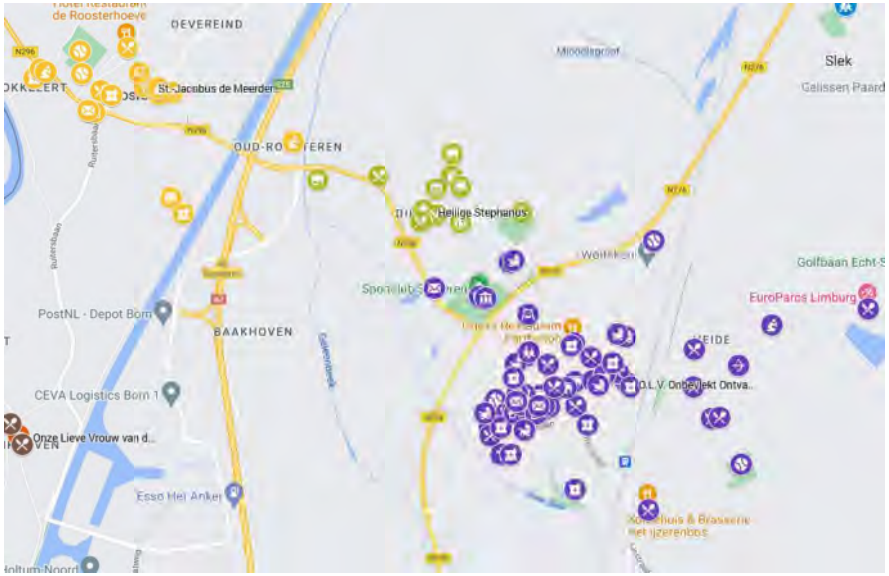
Kernen in gemeente Echt-Susteren

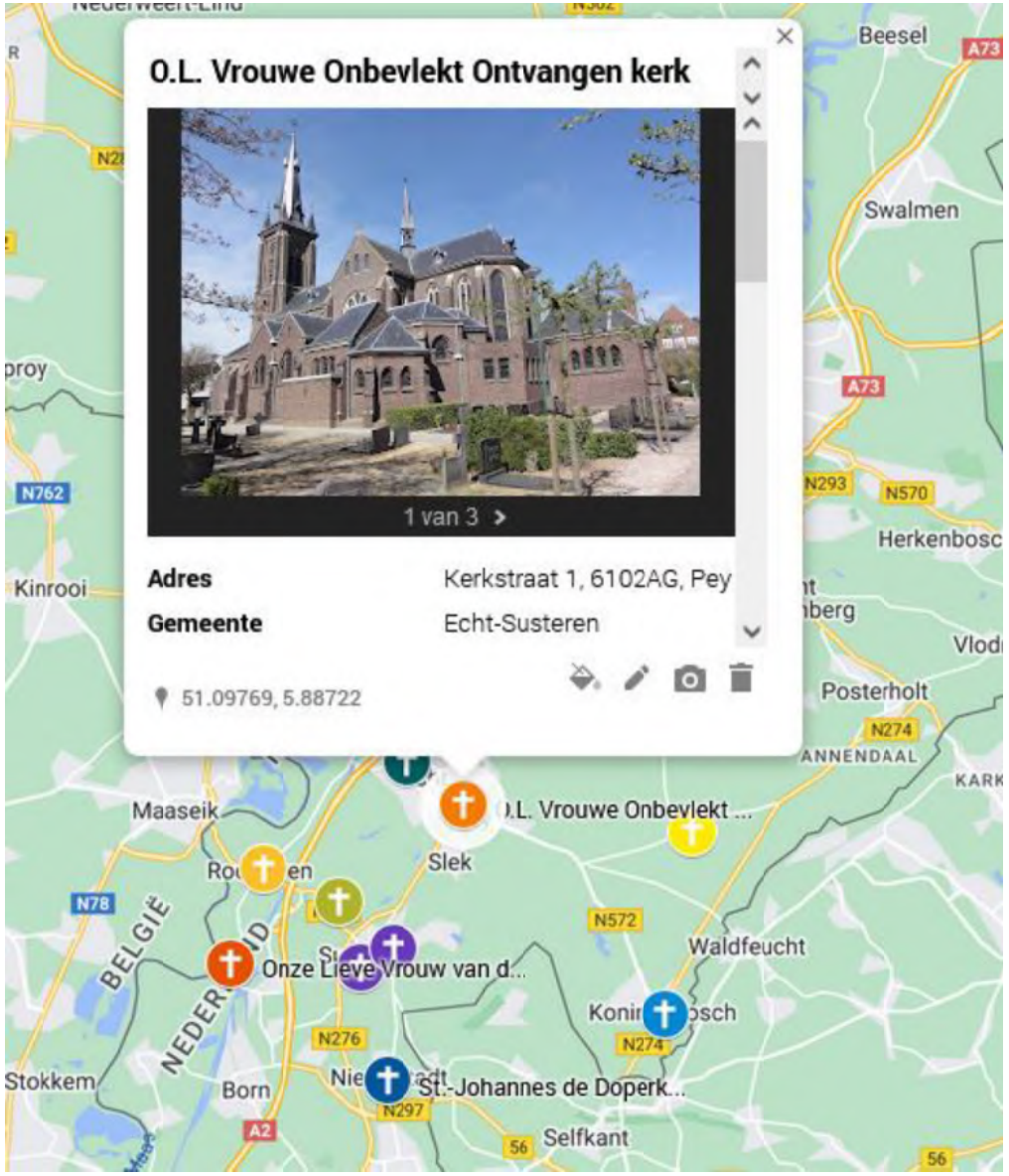
Kern	Inwoners
Echt (& Heide)	9.000
Susteren	5.935
Pey (& Slek)	7.050
Maria Hoop	1.350
Nieuwstadt	3.290
Koningsbosch	1.640
Sint Joost	1.435
Roosteren	1.490
Dieteren	795
Totaal (per 1-1-2023)	**31.967**

Interactieve kaart (voorbeeld)

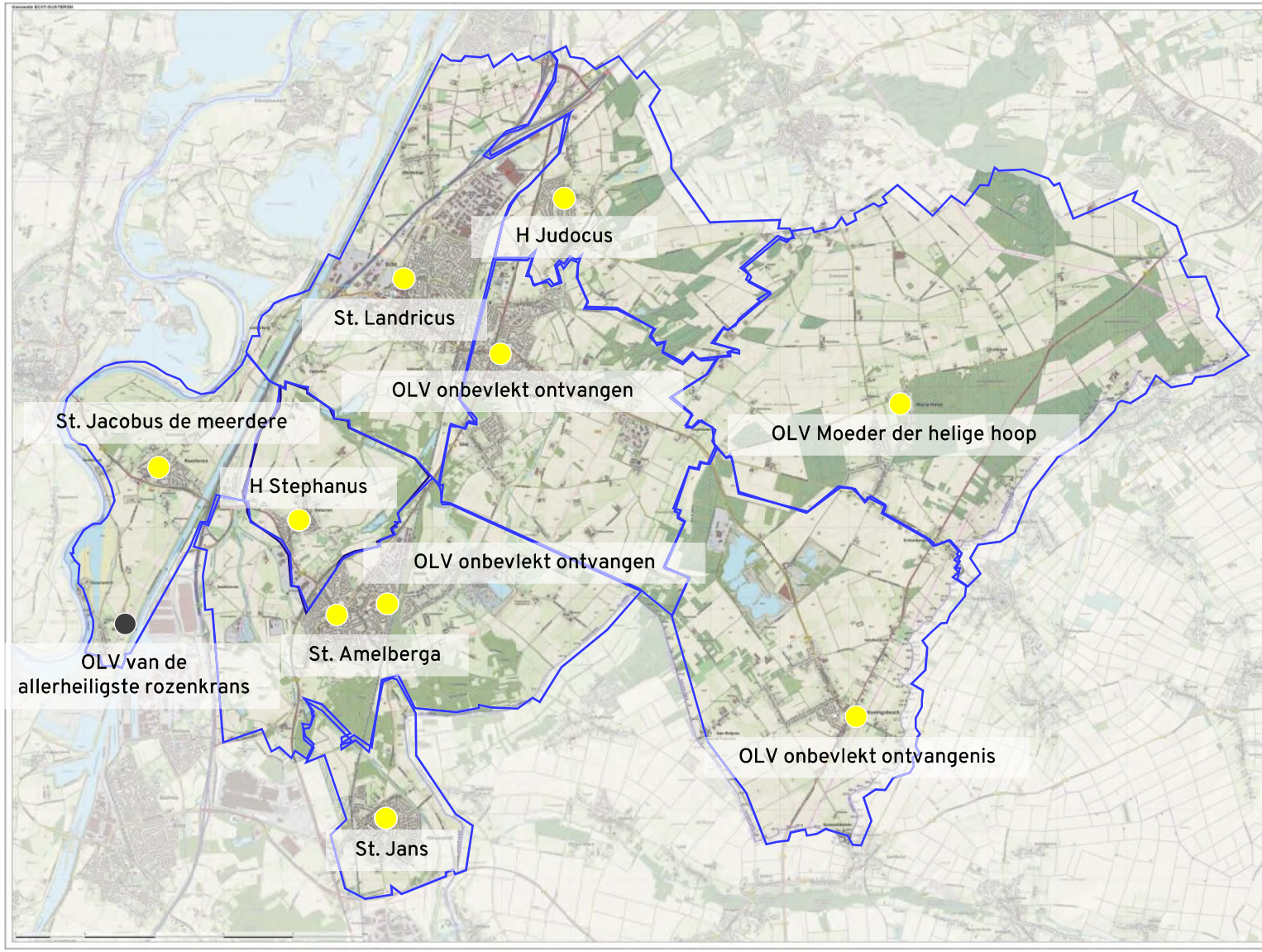
Interactieve kaart:
https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1t2j5Oe6E9m7ttni9Fi8EihQQe9AySXLU&usp=sharing

Overzichtskaart

Denominatie kerkgebouwen

Legenda

- Rooms-Katholieke kerk (RKK)
- Aan de eredienst onttrokken

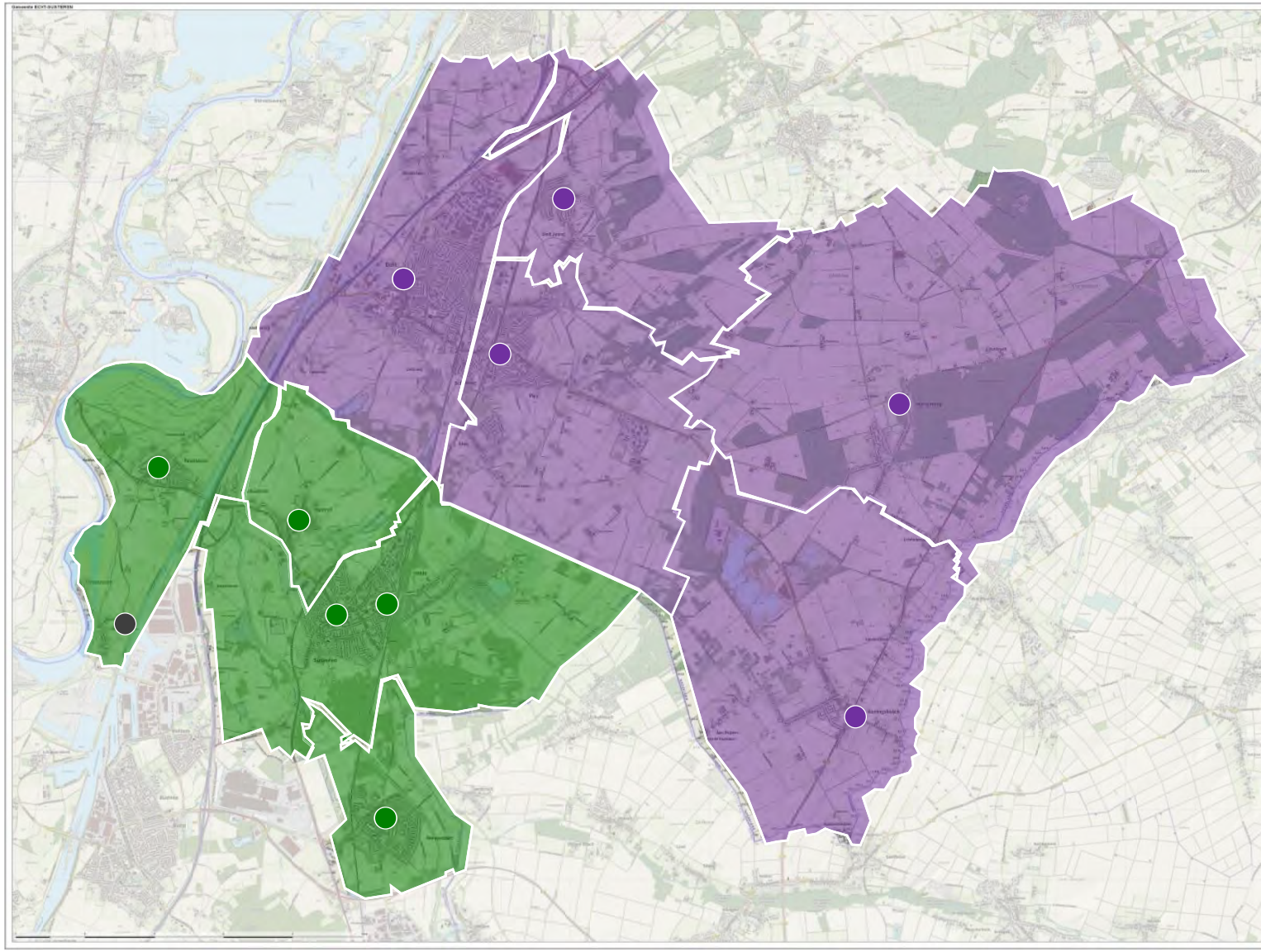

Overzichtskaart

Parochieclusters / kerkbesturen

Legenda

- Parochiecluster Echt
- Parochiecluster Susteren
- Aan de eredienst onttrokken

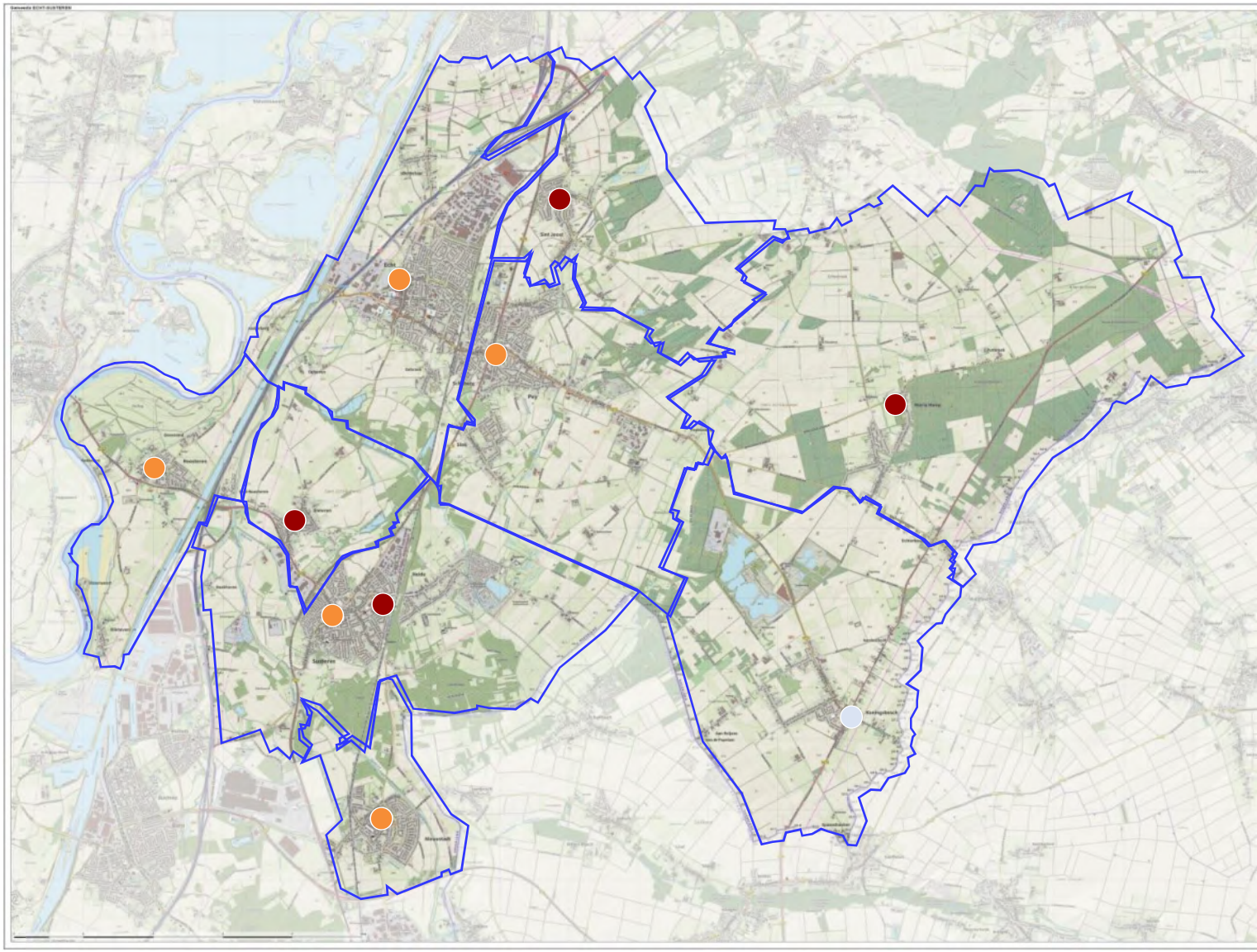

Overzichtskaart

Monumentale status

Legenda

- Rijksmonument
- Geen monumentale status

Informatieblad kerkenbestand Echt en omgeving

	Kerkgebouw	Dorpskern/ wijk	Bouwjaar
1.	Sint Landricuskerk	Echt	Ca. 1477
2.	O.L.V. Onbevlekt Ontvangenkerk	Peij	1856-1861
3.	Sint Judocuskerk	Sint Joost	1959
4.	O.L.V. Moeder der Heilige Hoopkerk	Maria Hoop	1926
5.	O.L.V. Onbevlekt Ontvangenkerk	Koningsbosch	1926

Interactieve kaart:
https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1t2j5Oe6E9m7ttni9Fi8EihQQe9AySXLU&usp=sharing

Beschrijving iconen kerkenpaspoort

Buitenwijk

Religieus gebruik

Rijksmonument, Provinciaal of Gemeentelijk monument

Centrum

In transitie

Anderszins beschermd

Dorp

Geen bescherming

1. Sint Landricuskerk, Echt

Adres	Vrijthof 2A,6101AP
Plaats	Echt
Eigenaar	Parochie Heilige Landricus
Samenwerkings-verband	Parochiefederatie Echt
Denominatie	Rooms-Katholiek
Bouwjaar	1477
Bouwstijl	Laatgotisch
Architect	Tilmans H.J.M. & Cuypers P.J.H.
Zitplaatsen	onbekend
Oppervlakte	Ca. 935 m²

Rijksmonument

Religieuze functie

Dorp

Architectonische bijzonderheden

De Sint Landricuskerk is een laatgotische hallenkerk met een driezijdig gesloten koor, een aangebouwde sacristie en een opvallende moderne toren compleet met traptoren. Oorspronkelijk gebouwd rond 1477 als vervanging van een romaanse kerk, heeft het gebouw verschillende transformaties ondergaan. In 1873 werd het uitgebreid onder leiding van P.J.H. Cuypers, waarbij het schip naar het westen werd uitgebreid en de romaanse toren werd vervangen door een neogotische toren. Na ernstige schade in zowel 1944 als 1966, werd de kerk hersteld met toevoeging van een betonnen bekroning in 1958. Het interieur kenmerkt zich door eenvoudige kruisrib-gewelven, die in 1994 werden beschilderd door H.H.J. Kurvers als onderdeel van het restauratieproces. Binnenin bevinden zich ook elementen zoals 17de-eeuwse koorbanken, 18de-eeuwse biechtstoelen en een neogotisch altaar. Op het kerkhof staat een imposante neogotische grafkelder uit 1850 die toebehoort aan de familie Michiels van Verduynen.

Gebruik & bijzonderheden

De Landricuskerk in Echt is een centrum van religieuze, culturele en historische betekenis. Naast het faciliteren van wekelijkse missen en liturgische vieringen, trekt de kerk ook toeristen en bezoekers vanwege zijn architectonische pracht, inclusief gotische gewelven en altaarstukken. Culturele evenementen zoals concerten en tentoonstellingen worden er soms gehouden, waardoor het een plek van culturele beleving wordt. Bovendien kan de kerk dienen als locatie voor gemeenschapsbijeenkomsten en liefdadigheidsevenementen, wat bijdraagt aan de sociale cohesie van de lokale gemeenschap. In 2014 werd de Landricuskerk een officiële bedevaartskerk voor de H. Edith Stein

2. O.LV. Onbevlekt Ontvangkerk, Pey

Adres	Kerkstraat 1, 6102AG
Plaats	Pey
Eigenaar	Parochie O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
Samenwerkings-verband	Parochiefederatie Echt
Denominatie	Rooms-Katholiek
Bouwjaar	1856 - 1861
Bouwstijl	Neogotisch
Architect	Cuypers, P.J.H.
Zitplaatsen	onbekend
Oppervlakte	Ca. 888 m²

Rijksmonument

Religieuze functie

Dorp

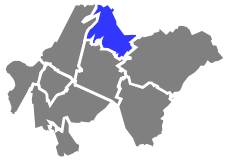
Architectonische bijzonderheden

De O.L. Vrouwe Onbevlekt Ontvangenkerk is een neogotische driebeukige kruisbasiliek met een driezijdig gesloten koor en een markante toren van drie geledingen, voorzien van een ingesnoerde spits en hoektorentjes. Het gebouw werd opgericht tussen 1856 en 1861 naar een ontwerp van P.J.H. Cuypers. In 1927-1928 werden onder leiding van Jules Cuypers diverse kapellen en aanbouwen toegevoegd rond het transept en het koor. Na oorlogsschade werd de kerk tussen 1947 en 1948 gerestaureerd onder leiding van N. Ramakers, waarbij in 1986 de oorspronkelijke torenspits werd gereconstrueerd. Het interieur wordt gekenmerkt door kruisribgewelven en bevat een neogotisch hoofdaltaar, afkomstig uit de Nieuwenhofkapel te Maastricht en geplaatst in 1982, en een Verschueren-orgel uit 1931. De gebrandschilderde ramen zijn vervaardigd door J. Verheyen.

Gebruik & bijzonderheden

De kerk is nog in gebruik voor religieuze doeleinden: voor de zondagsmis, religieuze feestdagen en andere bijzondere vieringen zoals doopsels, communies, huwelijken en uitvaarten. Daarnaast zijn er diverse bijzondere vieringen buiten de traditionele feestdagen, zoals het patroonfeest rond 15 augustus en de Sacramentsdag processie in samenwerking met lokale verenigingen. Belangrijke rituelen zoals de jaarlijkse eerste communie en vormselviering vinden plaats, samen met deelname aan regionale evenementen zoals het octaaf van Schilberg en bedevaarten naar Banneux. Daarnaast zegent de kerk insignes bij scouting, biedt pastorale zorg aan ouderen en zieken, en viert diverse heiligenvereringen, waaronder de jaarlijkse Josephviering in maart met de senioren van Pey.

3. Sint Judocuskerk, Sint Joost

Adres	Caulitenstraat 4, 6112AL
Plaats	Sint Joost
Eigenaar	Parochie Heilige Judocus
Samenwerkings-verband	Parochiefederatie Echt
Denominatie	Rooms-Katholiek
Bouwjaar	1959
Bouwstijl	Modernistisch
Architect	Pluijm, J.F.M.W. van der
Zitplaatsen	onbekend
Oppervlakte	Ca. 1.154 m²

Geen monument

Religieuze functie

Dorp

* Voornemen tot aanwijzing gemeentelijk monument

Architectonische bijzonderheden

De Sint Judocuskerk is een moderne mergelstenen zaalkerk met een inpandig portaal en een vierkante klokkentoren, gebouwd in 1958-'59 naar de ontwerpen van J.F.M.W. van der Pluym en H. Tilmans. De pastorie werd in 1934 opgetrokken volgens het ontwerp van Th. Krekelberg. Deze werd gelijktijdig met een noodkerk gebouwd, die in 1959 werd omgevormd tot een patronaat en gemeenschapshuis.

Gebruik & bijzonderheden

De kerk is nog in gebruik voor religieuze doeleinden: voor de zondagsmis, religieuze feestdagen en andere bijzondere vieringen zoals doopsels, communies, huwelijken en uitvaarten. Dinsdagavond en zondagochtend zijn er diensten in de kerk. De kerk bezit onder meer een beeld van de Heilige Judocus. Daarnaast maken het dameskoor en zanggroep Amami veelvuldig gebruik van het kerkgebouw voor repetities alsook opvoeringen.

4. O.L.V. Moeder Der Heilige Hoopkerk, Maria Hoop –

Adres	Annendaalderweg 12, 6105AT
Plaats	Maria Hoop
Eigenaar	Parochie OLV Moeder der H. Hoop
Samenwerkings-verband	Parochiefederatie Echt
Denominatie	Rooms-Katholiek
Bouwjaar	1926
Bouwstijl	Expressionistisch
Architect	Franssen, J.G.C.
Zitplaatsen	onbekend
Oppervlakte	Ca. 717 m²

Geen monument

Religieuze functie

Dorp

Architectonische bijzonderheden

De Moeder der Heilige Hoopkerk is een zaalkerk met een recht gesloten vorm en een dakruiter. Het gebouw, opgericht tussen 1925 en 1926, vertoont sobere expressionistische kenmerken en werd gebouwd voor de paters Passionisten naar een ontwerp van J. Franssen. Gelijktijdig met de kerk werd het naastgelegen voormalige kloostergebouw opgetrokken.

Gebruik & bijzonderheden

De kerk is nog in gebruik voor religieuze doeleinden: voor de zondagsmis, religieuze feestdagen en andere bijzondere vieringen zoals doopsels, communies, huwelijken en een Heilige Mis voor het bidden van de Rozenkrans. Daarnaast is er ook een speciale Carnavalsmis. Het secretariaat van de parochie is open op woensdagen van 10-12 uur.

5. O.L.V. Onbevlekt Ontvangenkerk, Koningsbosch

Adres	Prinsenbaan 133, 6104BD
Plaats	Koningsbosch
Eigenaar	Parochie OLV Onbevlekt Ontvangen
Samenwerkings-verband	Parochiefederatie Echt
Denominatie	Rooms-Katholiek
Bouwjaar	1626
Bouwstijl	Neogotisch
Architect	Stuyt, J.
Zitplaatsen	onbekend
Oppervlakte	Ca. 800 m²

Geen monument

Religieuze functie

Dorp

Architectonische bijzonderheden

De O.L. Vrouwe Onbevlekt Ontvangenkerk is een driebeukige kruiskerk met een rond gesloten koor, een voorportaal en een slanke toren met een vierzijdige spits die terzijde is geplaatst. Deze kerk, bekleed met Nivelsteiner natuursteen, werd gebouwd tussen 1925 en 1926 naar een ontwerp van J. Stuyt, ter vervanging van een neogotische kerk uit 1864-1866, gebouwd door P.J.H. Cuypers (die in 1992 volledig werd afgebroken). Tijdens de oorlogsjaren 1944-1945 liep de kerk schade op. Het interieur wordt gekenmerkt door een houten tongewelf in het middenschip en kruisgewelven in de zijbeuken. Tot de inventaris behoren onder andere een zandstenen preekstoelkuip, een orgeltribune en enkele beelden die afkomstig zijn uit de Cuyperskerk. Het hoofdaltaar dateert uit 1938.

Gebruik & bijzonderheden

De kerk is nog in gebruik voor religieuze doeleinden: voor de zondagsmis, religieuze feestdagen en andere bijzondere vieringen zoals doopsels, communies, huwelijken en uitvaarten. In tijden van fysieke of mentale nood wenden kerkbezoekers zich nog altijd tot Sint-Gotthardus voor troost en genezing. Achter het altaar van de kerk bevinden zich tegels waarop de miraculeuze genezingen door Gotthardus zijn vereeuwigd. Bovendien hebben bezoekers de mogelijkheid om het gezegende Gotthardus water mee naar huis te nemen.

Informatieblad kerkenbestand Susteren en omgeving

	Kerkgebouw	Dorpskern/ wijk	Bouwjaar
6.	Sint Jacobus de Meerderekerk	Roosteren	1843
7.	Sint Stephanuskerk	Dieteren	1940
8.	Sint Amelbergabasiliek	Susteren	Ca. 1050-1100
9.	O.L.V. Onbevlekt Ontvangenkerk	Susteren-Mariaveld	1917-1918
10.	Sint Johannes de Doperkerk	Nieuwstadt	Ca. 1200-1300

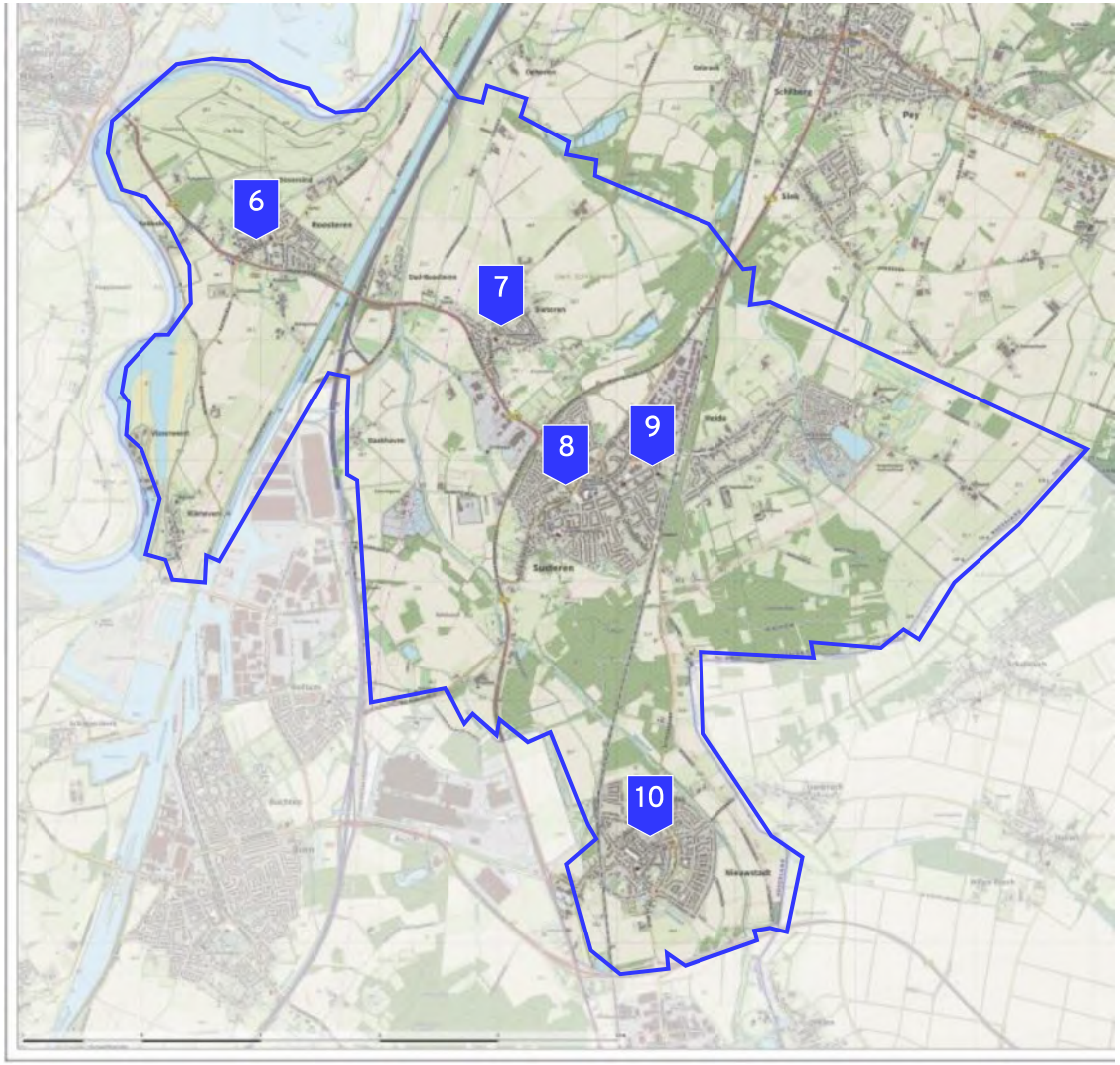

Interactieve kaart:
https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1t2j5Oe6E9m7ttni9Fi8EihQQe9AySXLU&usp=sharing

6. Sint Jacobus de Meerderekerk, Roosteren

Adres	Maasheuvel 6, 6116BT
Plaats	Roosteren
Eigenaar	Fusieparochie Christus Salvator
Samenwerkings-verband	Fusieparochie Christus Salvator
Denominatie	Rooms-Katholiek
Bouwjaar	1843
Bouwstijl	Neoclassicistisch
Architect	Dumoulin, J.H.J.
Zitplaatsen	onbekend
Oppervlakte	Ca. 654 m²

Rijksmonument

Religieuze functie

Dorp

Architectonische bijzonderheden

De Sint Jacobus de Meerderekerk, gelegen aan Maasheuvel 6 in Roosteren, is een neoclassicistische driebeukige kerk met een rond gesloten koor en een ingebouwde vierkante westtoren voorzien van een ingesnoerde spits. De kerk, ontworpen door J.H.J. Dumoulin, werd gebouwd in 1843. In de toren hangt een klok gegoten door Joris Sulris in 1529. Na schade tijdens de oorlog werd de kerk in 1946 hersteld. Het interieur kenmerkt zich door gestukadoorde tongewelven in het middenschip en koor, terwijl de zijbeuken vlak zijn gedekt. Tot de inventaris behoren onder andere een hardstenen doopvont uit circa 1200, twee 18de-eeuwse herenbanken, een biechtstoel uit 1758, een neogotisch hoofdaltaar en triomfkruis, en een orgel gebouwd door M. van Dinter en L. Vermeulen in 1857.

Gebruik & bijzonderheden

De kerk is nog in gebruik voor religieuze doeleinden: voor de zondagsmis, religieuze feestdagen en andere bijzondere vieringen zoals doopsels, communies, huwelijken en uitvaarten.

7. Sint Stephanuskerk, Dieteren

Adres	Kerkstraat 37, 6114JZ
Plaats	Dieteren
Eigenaar	Fusieparochie Christus Salvator
Samenwerkings-verband	Fusieparochie Christus Salvator
Denominatie	Rooms-Katholiek
Bouwjaar	1940
Bouwstijl	Traditionalistisch
Architect	Boosten, A.J.N.
Zitplaatsen	onbekend
Oppervlakte	Ca. 739 m²

Geen monument

Religieuze functie

Dorp

Architectonische bijzonderheden

De Sint Stephanuskerk is een kruiskerk met een halfrond gesloten apsis, een portaal en een toren die terzijde is geplaatst. Deze kerk werd tussen 1936 en 1938 opgetrokken in traditionalistische stijl naar een ontwerp van A.J.N. Boosten, ter vervanging van een 19de-eeuwse voorganger. In 1947 werd de schade veroorzaakt door de oorlog hersteld, terwijl de torenspits werd voltooid in 1956. Het oude kerkhof, aangelegd rond 1855 en gelegen aan de Kerkstraat, bevat binnen een gebogen muurfragment een kruisbeeld dat afkomstig is van de oude parochiekerk.

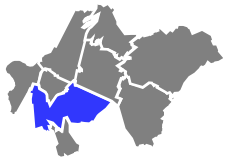
Gebruik & bijzonderheden

De kerk is nog in gebruik voor religieuze doeleinden: voor de zondagsmis, religieuze feestdagen en andere bijzondere vieringen zoals doopsels, communies, huwelijken en uitvaarten.

8. Sint Amelbergabasiliek, Susteren

Adres	Salvatorplein 1, 6114HE
Plaats	Susteren
Eigenaar	Fusieparochie Christus Salvator
Samenwerkings-verband	Fusieparochie Christus Salvator
Denominatie	Rooms-Katholiek
Bouwjaar	1050 - 1100
Bouwstijl	Romaans
Architect	Fisenne von, L. & Cuypers, P.J.H.
Zitplaatsen	onbekend
Oppervlakte	Ca. 865 m²

Rijksmonument

Religieuze functie

Dorp

Architectonische bijzonderheden

De Sint Amalbergakerk, oorspronkelijk een stiftskerk gewijd aan St. Salvator is een opvallende romaanse driebeukige kruisbasiliek met een uitwendige crypte uit de tweede helft van de 11de eeuw en een imposante westbouw met dubbele oren uit de 12de eeuw. In 1789 werd het gebouw in gebruik genomen als parochiekerk, ter vervanging van de oorspronkelijke kerk die was verwoest door brand. Tijdens een grootschalige restauratie tussen 1887 en 1891, onder leiding van L. von Fisenne en P.J.H. Cuypers, kreeg de kerk haar huidige uiterlijk. Intern weerspiegelt de architectuur de rijke geschiedenis van de kerk, met scheibogen van het middenschip die rusten op afwisselend rechthoekige pijlers en zuilen met teerlingkapitelen. Elementen van de inventaris zijn onder andere een doopvont dat dateert uit circa 1200, een calvariegroep uit de 14de eeuw en verschillende houten beelden die dateren uit de 16de eeuw. Het orgel, gebouwd in het midden van de 19de eeuw, herbergt nog steeds pijpwerk uit de 18de eeuw.

Gebruik & bijzonderheden

De kerk is nog in gebruik voor religieuze doeleinden: voor de zondagsmis, religieuze feestdagen en andere bijzondere vieringen zoals doopsels, communies, huwelijken en uitvaarten. De basiliek herbergt een aantal waardevolle kerkschatten, waaronder het 1000 jaar oude Evangelieboek, het Evangeliarium, reliekbustes van Heilige Amelberga, Benedicta en Cecilia, beelden van de Meester van Elsloo, Jan van Steffensweert en oude schilderijen.
ens in de zeven jaar vindt de Heiligdomsvaart plaats, waarbij relieken en voorwerpen van heiligen worden getoond en het openluchtspel "Weerlicht der Eeuwen" wordt opgevoerd.

9. O.L.V. Onbevlekt Ontvangenkerk, Sust.-Mariaveld -

Adres	Marialaan 2, 6114CN
Plaats	Susteren
Eigenaar	Fusieparochie Christus Salvator
Samenwerkings-verband	Fusieparochie Christus Salvator
Denominatie	Rooms-Katholiek
Bouwjaar	1917 - 1918
Bouwstijl	Neoromaans
Architect	C.J.H. Franssen
Zitplaatsen	onbekend
Oppervlakte	Ca. 741 m^2

Rijksmonument

Religieuze functie

Dorp

Architectonische bijzonderheden

De O.L. Vrouwe Onbevlekt Ontvangenkerk is een neoromaanse basilicale kerk met een voorportaal en een vrijstaande westtoren. Deze kerk werd gebouwd in 1917-'18 naar ontwerp van C.J.H. Franssen. De schade veroorzaakt door de oorlog werd hersteld in 1946. De pastorie, ook daterend uit 1917 en gelegen aan Marialaan 2, is een blokvormig herenhuis met siermetselwerk. Daarnaast staat de kosterij op een dubbel woonhuis met een klokgevel boven de ingangspartij.

Gebruik & bijzonderheden

De kerk is nog in gebruik voor religieuze doeleinden: voor de zondagsmis, religieuze feestdagen en andere bijzondere vieringen zoals doopsels, communies, huwelijken en uitvaarten. Mariaveld is de zetelkerk voor de verering van de Wonderdadige Medaille en de thuisbasis van de Vereniging van de Wonderdadige Medaille met leden uit Nederland en België.
De kerk en Mariakapel trekt dan ook gelovigen uit heel Nederland en België, die dagelijks kaarsen branden. Er is ook een webshop waar medailles, Mariabeeldjes, rozenkransen en andere religieuze items besteld kunnen worden, inclusief de mogelijkheid om noveenkaarsen te laten branden.

10. Sint Johannes de Doperkerk, Nieuwstadt

Adres	Millenerstraat 1, 6118CA,
Plaats	Nieuwstadt
Eigenaar	Fusieparochie Christus Salvator
Samenwerkings-verband	Fusieparochie Christus Salvator
Denominatie	Rooms-Katholiek
Bouwjaar	1200-1300
Bouwstijl	Neogotisch
Architect	Wielders, J.
Zitplaatsen	onbekend
Oppervlakte	Ca. 739 m²

Rijksmonument

Religieuze functie

Dorp

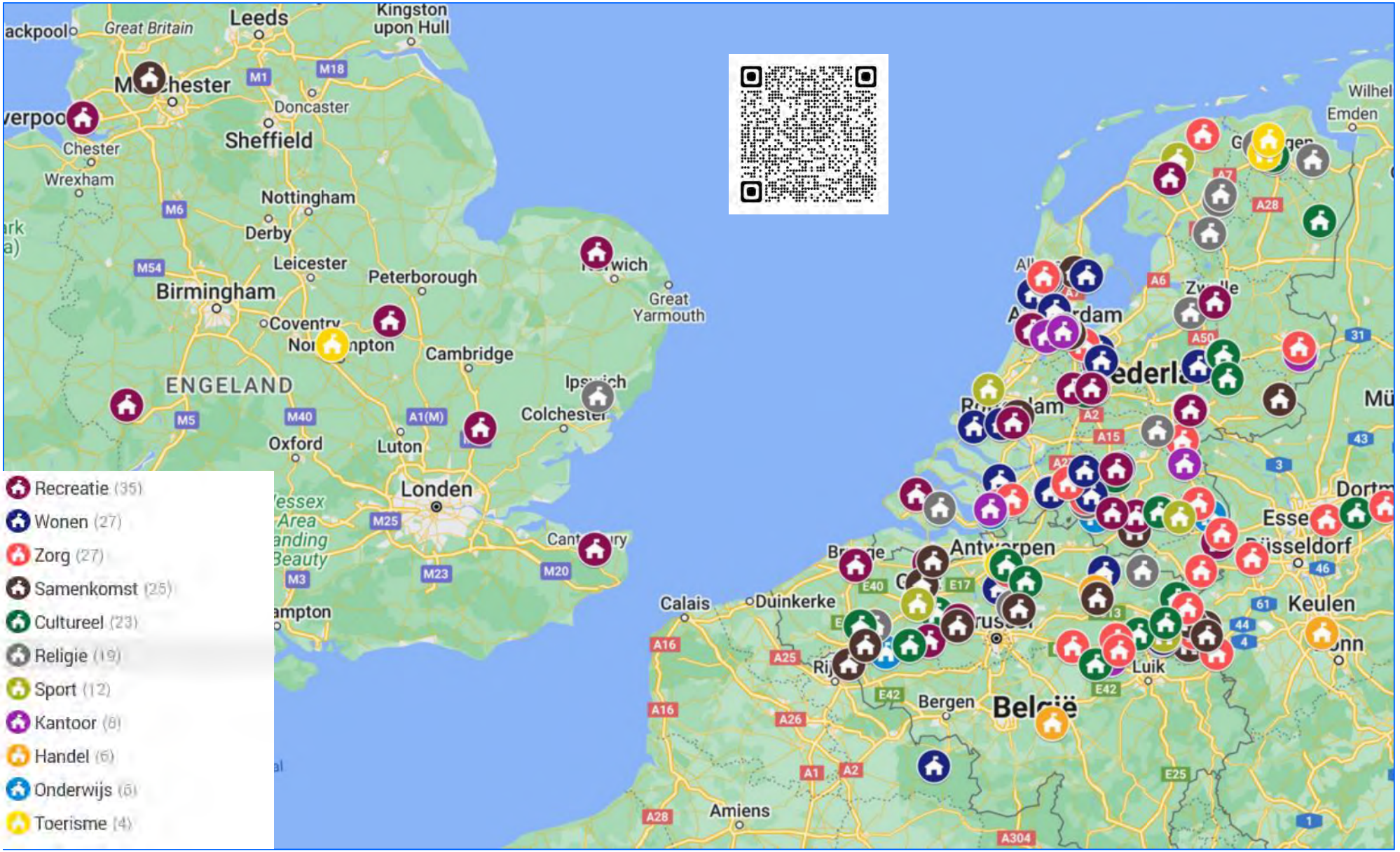
Architectonische bijzonderheden

De Sint Johannes de Doperkerk is een driebeukige basilicale kerk met een driezijdig gesloten koor, een houten klokkentorentje en een ongelede toren met een tentdak. Het schip werd in de tweede helft van de 13de eeuw gebouwd, gevolgd door het enigszins scheef aangelegde koor in de eerste helft van de 14de eeuw. Tijdens een ingrijpende restauratie in 1862 door P.J.H. Cuypers werden aan weerszijden van het koor sacristieruimten aangebouwd. In 1927 werd op een middeleeuwse onderbouw de huidige toren gebouwd naar ontwerp van J. Wielders. In de toren hangt een klok gegoten door J. Simon en G. Foissey in 1789. Het interieur wordt gekenmerkt door gemetselde ribgewelven in het koor en de zijbeuken, en een houten zoldering in de middenbeuk. Tot de inventaris behoren onder andere twee biechtstoelen uit circa 1800, een gepolychromeerd houten beeld van St. Johannes de Doper uit circa 1600, en een Johannes in Disco, een voorstelling van diens afgehouwen hoofd op een schaal uit de 16de eeuw.

Gebruik & bijzonderheden

De kerk is nog in gebruik voor religieuze doeleinden: voor de zondagsmis, religieuze feestdagen en andere bijzondere vieringen zoals doopsels, communies, huwelijken en uitvaarten. In de kerk zijn technische voorzieningen aangebracht waardoor de zondagsmis middels een livestream op Youtube wordt uitgezonden.

Inspiratiekaart door- en nevenbestemmen kerkgebouwen (zie interactieve kaart)

Interactieve kaart: https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1e3qgjGY2fC59q3_aM0vCar150-1epcTF&usp=sharing

Bijlage 2
Rapporten Monumentenwacht

MonumentenWachtLimburg

INSPECTIERAPPORT 2020
Objectnummer LB0112
Basiliek H. Amelberga
Salvatorplein 1
Susteren

INSPECTIERAPPORT 2020
Objectnummer LB0112
Basiliek H. Amelberga
Salvatorplein 1
Susteren

Monumentenwacht Limburg
POSTBUS 700
6040 AS ROERMOND
e-mail: info@monumentenwachtlimburg.nl
tel. +31(0)475-563999 / +31(0)475-564766

INSPECTIERAPPORT Objectnummer LB0112

Objectgegevens

Objectnummer : LB0112
Object : Basiliek H. Amelberga
Gelegen te : Salvatorplein 1 6114 HE Susteren
Eigenaar/beheerder : R.K. Kerkbestuur Parochie H. Amelberga
Adres eigenaar : Salvatorplein 2 6114 HE Susteren
Monumentnummer : 34947
Categorie : Religieuze gebouwen

Inspectiegegevens :

Inspectienummer LB0112-2020-04-21

Datum	Uitgevoerd door	Activiteit	Aantal uren
21-4-2020	Jan In den Kleef	Inspectie	5,5
21-4-2020	Huub Beekman	Inspectie	5,5
10-6-2020	Jan In den Kleef	Rapport	2
		Totaal aantal uren	13

Rijksnummer 34947

Redengevende omschrijving:
St. Amelbergakerk, eertijds stiftskerk, toegewijd aan de H. Verlosser en apostelen. Romaans kruisbasiliek met westbouw en uitwendig krocht, XI B ingrijpend gerestaureerd 1885-1891, oorlogsschade hersteld in 1948. Koor en driebeukig schip met alternerend steunen- stelsel vlak-gedekt. Krocht en benedenruimten van de westbouw overwelfd. Doopvont van de ca 1200, biechtstoel, XVIII, twaalf zerken van abdissen, kanunnikessen en kanunniken, XV-XVIII. Stenen sarcofaag en sarcofaagdeksel, X ?. Houten beelden: H. Catharina en H. Sebastiaan, XVI A, H. Maria en H. Joannesm xiva. 16 zilveren reliefplaten, ca 1100. Evangeliarium met miniaturen, IX. Eenklaviers orgel uit het midden van de 19e eeuw. Het instrument bevat 18e eeuws pijpwerk. Klokkenstoel met gelui bestaande uit een klok van P. Van Sittert, 1309, diam. 100 cm en een klok van H. Falck, 1608, diam. 80 cm.

Algemeen

De constructieve toestand (casco) van het gebouw is goed.
De onderhoudstoestand is eveneens goed.
Uit de rapporten van de laatste jaren blijkt dat de onderhoudsstaat van het gebouw wederom vooruit is gegaan.
Dit is een gevolg van het feit dat er sinds de laatste inspectie in 2017 en tot 2019 diverse onderhoudswerkzaamheden hebben plaats gevonden.

" Wegens de veiligheidsbepalingen in de Arbo-wet kunnen ontoegankelijke, onbereikbare en/of onbeveiligde gebouwdelen niet door Monumentenwacht Limburg geïnspecteerd worden.
Om inspectie van deze onderdelen mogelijk te maken dienen alsnog adequate veiligheidsmaatregelen door de eigenaar/opdrachtgever genomen te worden, dit is een absolute vereiste.
Monumentenwacht Limburg kan niet aansprakelijk worden gesteld voor geleden schade die voortvloeit uit het niet kunnen inspecteren van ontoegankelijke, onbereikbare en/of onbeveiligde gebouwdelen".

Uitgevoerde werkzaamheden door derden

- De bliksemdraad 1 is herstellen.
-

Aanbevolen werkzaamheden in volgorde van prioriteit

Onderdelen	*Rubriek*	*Techn.staat*	*Termijn*
– De ontvreemde bliksemdraad te herstellen	4.1.2	Redelijk	Zonder uitstel
– Enig voeg en metselwerk te herstellen.	1.2.1	Redelijk	Gefaseerd
– Enkele onderdelen opnieuw te schilderen.	1.7.2	Redelijk	Binnen 1-2 jaar
– Het voetlood van dakvlak 5, 6 en 14 te vervangen.	2.3	Matig	Binnen 1-2 jaar
– Zink coaten.	2.4.1	Goed	Binnen 1-2 jaar

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Volgens de geldende normen en richtlijnen voldoet het gebouw niet geheel aan de eisen, zie rubriek 4.2.

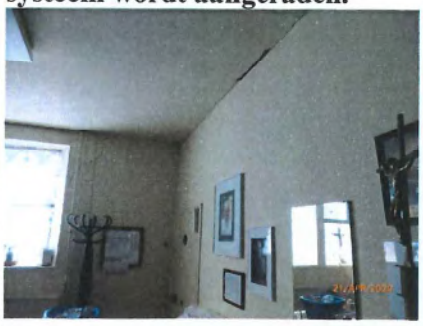
Bijlagen

Dak plattegrond met nummering.

Tijdens de inspectie extra uitgevoerde werkzaamheden door de Monumentenwacht

Geen

Verwerkte materialen
Geen.

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting* Objectnummer LB0112
1. GEVELS		
1.1 Funderingen		
Gevel 1 t/m 40	G	Voor zover waarneembaar en gezien de kwaliteit van het opgaande werk.
1.2 Gevels		
1.2.2 Natuursteen		Diverse zand- en tufstenen zijn medio 2018 vervangen waarna men de gevels opnieuw heeft gevoegd.
Zandsteen		
- Gevel 1 t/m 10	G	
- Gevel 11 t/m 22	G	
- Gevel 23 t/m 40	G	Op de hoek van gevel 28 met 29 van de crypte is de hoeksteen van de kroonlijst/ gevelafdekking losgeraakt en verlijmd terwijl een klein deel is afgevallen. Ter hoogte van het maaiveld van gevel 27 zijn enkele stenen losgeraakt. **Herstellen wordt aangeraden.**
- Gevel 35	R	De gevel vertoont een forse scheur langs de ramen welke ook inwendig zichtbaar is. **Herstellen d.m.v. het aanbrengen van een total wall systeem wordt aangeraden.**
Zwerf en rivier keien		
- Gevel 11, 12, 13 en 22	G	
Tufsteen		
Versnijdings- en daklijsten en boogfriezen		
- Gevel 1 t/m 40	G	Verspreid in de gevels 11 t/m 40 zijn enkele stenen beschadigd o.a. door erosie slijtage. In gevel 19 en 26

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting* Objectnummer LB0112
		zijn enkele grote delen van de lijst afgevallen. Ook zijn verspreid enkele voegen tussen de elementen uitgevallen. **Herstellen en voegen bij gelegenheid wordt aangeraden.**
Mergelsteen - Steunbeer 1 en 2 en kroonlijst in gevel 34 t/m 39	G	In de steunberen is verspreid enig voegwerk verzand en uitgesleten waardoor inwatering ontstaat. **Voegen bij gelegenheid wordt aangeraden.**
Voegwerk platvol - Gevel 1 t/m 10	G	Medio 2018 opnieuw gevoegd. Een enkele voeg klinkt los van het achterliggende werk. **Behoeft echter geen voorzieningen.**
- Gevel 11, 12, 13, 16, 17, 21, 22, 26 t/m 39	G	Op een enkele plaats licht aan het verzanden of niet geheel sluitend meer. **Behoeft echter geen voorzieningen.**
- Gevel 14, 15, 18, 19, 20, 24, 25 40	R	Het voegwerk is niet overal sluitend en plaatselijk aan het verzanden en of deels uitgesleten. **Met opnieuw voegen van de gevels op termijn dient men rekening te houden.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0112
- Gevel 23			M		Het voegwerk is ernstig verzand en niet meer sluitend terwijl delen zijn uitgevallen. **Opnieuw voegen wordt aangeraden.**
1.4 Vensters					
1.4.1 Baksteen / natuursteen / Beton (omlijstingen)					
Natuursteen Tufsteen, kolenzandsteen en Zwerfkeien - Gevel 1 t/m 40	G				Van de vensters in gevel 17 en 35 en enkele vensters van de crypte gevel 26 t/m 32 zijn afzaten gebroken/ gescheurd. Van het kleine raam in gevel 23 zijn reparatiedelen losgeraakt. **Verlijmen/dichtgieten van de breuknaden wordt aangeraden.**
1.4.2 Hout					
Eikenhout - Gevel 9, 10, 38 en 40	G				Zie 1.7.2.
1.4.3 Gietijzer/staal/non-ferrometaal					
- Gevel 1 t/m 40	G				Enkele brugstaven in gevel 35 zijn in het muurwerk

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0112
					geroest. Zie opmerkingen 1.7.2
1.5 Deuren, poortjes, toegangen					
1.5.1 Baksteen / natuursteen / Beton (omlijstingen) Natuursteen Tufsteen, zandsteen en zwerf en maas keien - Algemene toestand	G				Op een enkele plaats licht beschadigd. **Behoeft echter geen voorzieningen.**
1.5.2 Hout - Algemene toestand	G				Van de hoofdingang zijn de kozijnstijlen onderlangs licht aangetast en thans met voegspecie gedicht. Wel klemmen de deuren op de dorpel en aan de sluitzijde terwijl het slot niet meer naar behoren functioneert. **Herstellen wordt aangeraden.**
1.6 Uitpandige elementen Kerkhofmuren - Westzijde met ezelsrug	G				Het bakstenen metselwerk verkeert in een goede conditie. Aan de kerkhofzijde achter de grafstenen en verspreid komt open voegwerk voor. **Het voegwerk bij gelegenheid herstellen wordt aangeraden.**
					
- Zuidzijde voor de dekenij	G				In 2007 geheel hersteld.
- Zuid/oost zijde				S	De muur helt ernstig over en is in het midden fors gescheurd, de mergel blokken zijn ernstig aangetast. Ook de steunberen zijn gescheurd en losgeraakt, verspreid is metselwerk mortelrot of stenen schilferen af en/of verpulveren. Het voegwerk is grotendeels diep uitgesleten. **Herstellen wordt aangeraden.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0112
					
1.7 Glas/schilderwerk					
1.7.1 Beglazing/glas in lood					
Gebrandschilderd glas-in-lood Gevel 17	G				Een enkel ruitje is gebroken terwijl het loodnet plaatselijk licht beschadigd is.
Gekleurd glas in lood Transepten, sacristie, priesterkoor, zij en lichtbeuken	G				Verspreid is een ruitje gebroken en het loodnet licht beschadigd. Van de sacristie is een enkel paneel licht gestuikt. **Behoeft thans geen voorzieningen.**
Draadglas Schatkamer en torens	G				
Kunststof voorzetpanelen In gevel 11, 23 en 40	G				Wel is van het rechter kleine raam in gevel 23 het paneel verdwenen. Opnieuw aanbrengen om schade aan het glas in lood te **voorkomen wordt aangeraden.**
1.7.2 Schilderwerk					
Op houtwerk					
Transparant					
- Deuren	G				
- Ramen in gevel 9, 10 en 40		R			Het schilderwerk is vervaagd terwijl van het raam in gevel 40 stopwerk is uitgevallen. **Schilderen bij gelegenheid wordt aangeraden.**

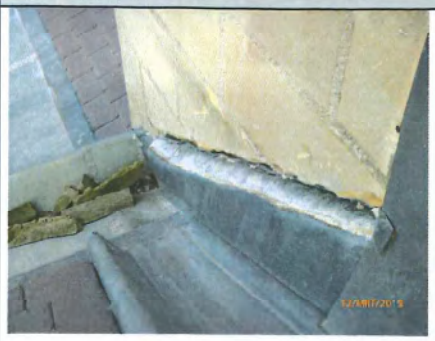
Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0112
					
- Luiken in gevel 13 en 20			M		Het transparante schilderwerk is schraal en aan het breken. **Schilderen wordt aangeraden.**
- Daklijsten onder overstekken	G				
Dekkend - Gootlijsten		R			Het schilderwerk van de gootlijsten is vervaagd. **Schilderen bij gelegenheid wordt aangeraden.**
Op staalwerk - Ramen en kaders gevel 1 t/m 10	G				Medio 2018 opnieuw geschilderd.
- Ramen gevel 11 t/m 40		R			Het merendeel van het verfwerk op de brugijzers en kaders is vervaagd, oppervlakkig lichte roestvorming. Ook inwendig is dit plaatselijk het geval. **Opnieuw schilderen wordt aangeraden.**
- Afgazing en dievenspijlen van ramen in crypte gevel 26 t/m 32			M		Het verfwerk van ramen, afgazing en dievenijzers is vervaagd, vertonen roestvorming. **Opnieuw schilderen wordt aangeraden.**

* G = goed R = redelijk M = matig S = slecht

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0112
- Muurankers gevel 11, 12, 14, 15, 18, 19, 21 en 22		R			De ankers vertonen roestvorming. **Schilderen bij gelegenheid wordt aangeraden.**
- Kerkhofpoortjes		R			Het schilderwerk is vervaagd en licht geroest. **Opnieuw schilderen bij gelegenheid wordt aangeraden.**
1.8 Diversen					
Muurankers gevel 11, 12, 14, 15, 18, 19, 21, en 22	G				
Dievenijzers gevel 26 t/m 32	G				
Galmborden (hout)	G				
Voetrooster voor sacristie ingang	G				
Afgazing gevel openingen gevel 26 t/m 32 draadgaas in stalen randkader gevat	G				
Afgazing galmborden	G				
Afgazing lichtopeningen torens	G				
Uurwerk gevel 9	G				
Wapenschilden gevel 9	G				
2. DAKEN					
2.1 Kapconstructies					
2.1.1 Hout					(vuren en eikenhout)
Algemene toestand	G				In het verleden zijn constructie delen verstevigd met stopbeugels.
Onder kilgoot 33 en 34	G				Wel zijn de sloffen licht aangetast en komt oude aantasting voor van houtborende insecten. **Behoeft echter geen voorzieningen.**

* G = goed R = redelijk M = matig S = slecht

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0112
2.2 Dakbedekking					
2.2.3 Leien					maasdekking: spijker en haakwerk
- Dakvlak 1 en 2	G				Medio 2018 geheel vernieuwd.
- Dakvlak 3, 4, 9 en 22	G				Medio 1992 vernieuwd.
- Dakvlak 5 t/m 11 en 28		R			Verspreid komen diverse donkere en zachtere leien voor terwijl een enkele lei begint te schilferen. **Behoeft thans geen voorzieningen.**
- Dakvlak 12, 13, en 26		R			De daken zijn in het verleden verdekt en plaatselijk komt een enkele beschadigde of zachtere lei voor. **Behoeft thans geen voorzieningen.**
- Dakvlak 14 t/m 21		R			Verspreid komen diverse donkere en zachtere leien voor terwijl een enkele lei begint te schilferen. **Behoeft thans geen voorzieningen.**
- Dakvlak 15, 23, 24, 25 en 27	G				De daken zijn medio 2015 vernieuwd. Ondanks dat de schuinte van dakvlak 25 te gering is en de overdekking eveneens komen geen lekkages voor.
2.2.5 Bitumen					
- Dakvlak 29 en 30		R			Steekproef gewijs gecontroleerd. De bedekking is egaal verweerd.
2.3 Aansluitingen/afwerkingen					
Lood					
- Voeglood algemeen	G				
- Voeglood gevel 14, 15, 18, 33		R			De voegspecie vertoont krimp en is plaatselijk uitgevallen. **Opnieuw afvoegen wordt aangeraden.**
- Voeglood schoorsteen nr. 1			M		Het voegwerk van de loodstroken is geheel uitgevallen. **Opnieuw afvoegen wordt aangeraden.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0112
					
- Voetlood algemene toestand	G				
- Voetlood dakvlak 5, 6, 14, 17			M		Het lood is sterk verweerd door de drup van water afkomstig van de leien en haken. Op diverse plaatsen komen reeds scheurtjes voor. In ernstigere mate is dit het geval op dakvlak 5. Vervangen bij gelegenheid wordt aangeraden.
					
- Noklood afwerking	G				Op dakvlak 5 en 13 is ter plaatse van kilgoot nr. 29 en 33 een deel opgewaaid. **Aandrijven bij dak werkzaamheden wordt aangeraden.**
Zink - Gevelafdekking gevel 26, 29 en 32					Medio 2015 vernieuwd.
2.4 Goten en hemelwaterafvoeren *2.4.1 Goten* Zink Schampgoten - Goten 1 t/m 12, 20 en 21		R			De zink is gaal verweerd.
- Goten 13 t/m 19	G				Medio 2015 vernieuwd.
Zalinggoot - Goot 37	G				In 2015 of 2016 vernieuwd. Wel dient de goot bij de bliksemdraad van de schoorsteen gecoat te worden om aantasting van koper te verhinderen. **Coaten wordt aangeraden.**

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting* Objectnummer LB0112
		
Kilgoten - Goot 29 t/m 36	G	
Lood Leigoten - Goot 22, 23, 24, 26 t/m 28	G	Egaal verweerd.
- Goot 25	G	Medio 2015 vernieuwd.
2.4.2 Hemelwaterafvoeren Zink - Hwa 1, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 15 t/m18	G	Medio 2015 vernieuwd.
- Hwa 2, 3, 5, 9, 12, 13, 14, 19 t/m 23	R	De afvoeren zijn egaal verweerd.
- Hwa 4	R	De zoldernaad is losgeraakt waardoor de pijp lekt. **Te herstellen.**
Stalen ondereinden - Algemene toestand	G	
2.5 Dakopeningen		
2.5.3 Dakramen Staal - dakvlak 5, 7, 11 en 13	G	Wel is de verkitting van het raam op dakvlak 5 losgeraakt en is het raam licht geroest. **Opnieuw verkitten en behandelen wordt aangeraden.**

* G = goed R = redelijk M = matig S = slecht

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting* Objectnummer LB0112
2.5.4 Luiken Torenspitsen en schatkamer - dakvlak 1 t/m 4	G	Inclusief de uitvalkettingen.
2.6 Schoorsteen		
Schoorsteen nr. 1 mergel met koperen kap	G	Het metselwerk vertoont een lichte scheur en een enkele voeg is losgeraakt en uitgevallen. **Herstellen bij gelegenheid wordt aangeraden.**
2.7 Gootboeien en daklijsten Algemene toestand	G	
2.9 Diversen Torenkruizen/dak bekroningen	G	Medio 2018 hersteld en behandeld.
3. INTERIEUR		
3.1 Binnenwanden Algemene toestand	G	In gevel 2, 8 en 35 komen inwendig lichte scheuren voor door werking van de torens.
3.2 Dragende constructies/vloeren		
3.2.1 Dragende constructies Hout - Algemene toestand	G	
- Klokkenverdieping noordelijke toren	R	Een onderslagbalk is in het verleden door aantasting van bonte knaagkever bij de oplegging verzwakt. Betreffende balk is behandeld middels injecteer pluggen en thans voldoende stabiel. **Behoeft thans geen voorzieningen.**
Staal - Klokkenverdieping zuidelijke toren	G	De stalen onderslagbalken onder de klokkenvloer zijn geroest. **De balken behandelen wordt aangeraden.**
Natuur- en baksteen - Zuilen en pijlers	G	

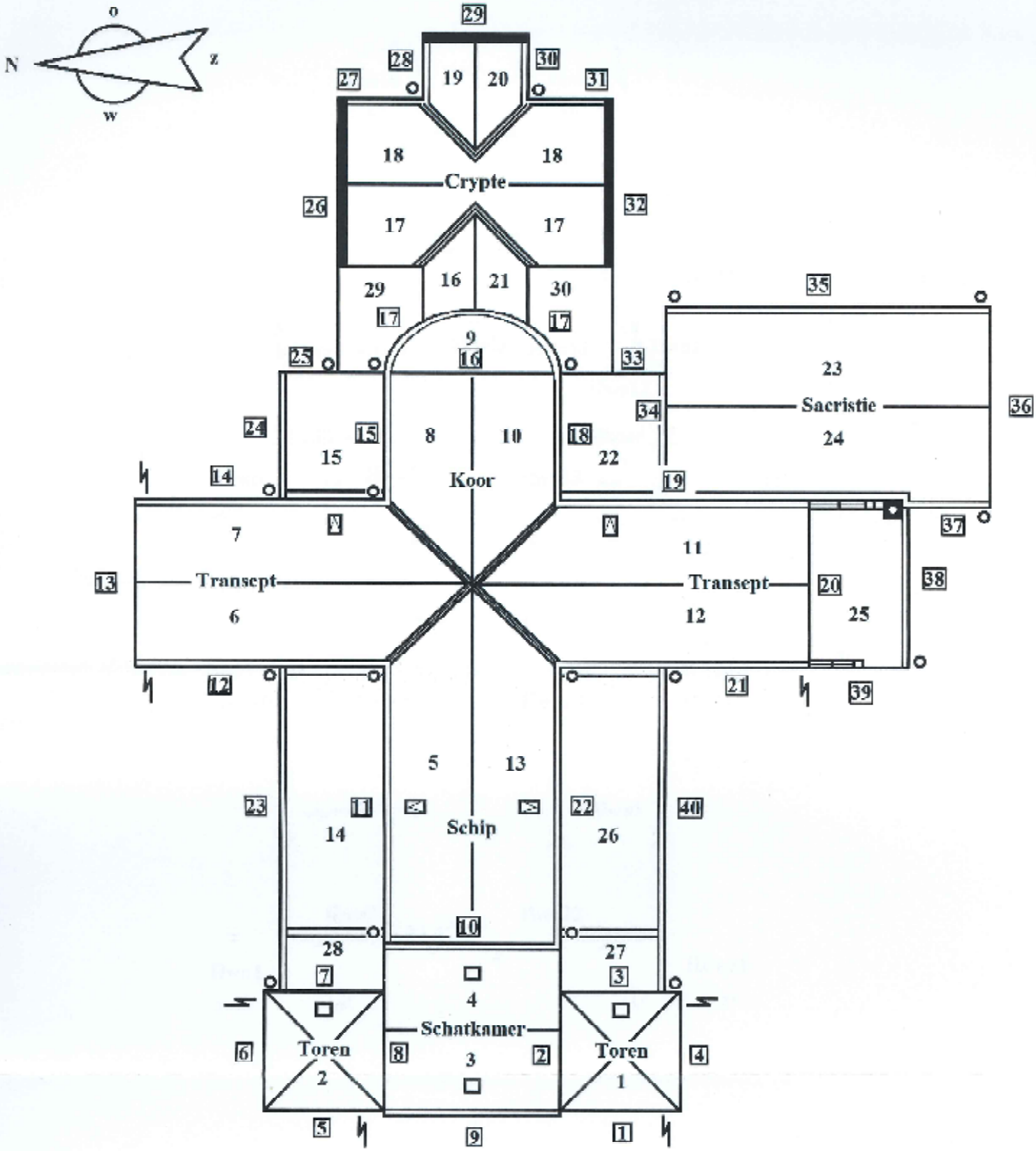
Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0112
3.2.2 Vloeren					
Hout					
- Parketvloer planken vloeren	G				
Natuurstenen					
- tegelvloeren kerk	G				
Gebakken tegels					
- vloer crypte	G				
3.3 Gewelven					
Kruisgewelven crypte	G				
Tongewelf Maria kapel	G				
3.5 Trappen/ladders/loopbruggen					
Trappen					
Hout					
- Steektrap in noordelijke toren	G				
Hout/staal					
- Bordestrap noordelijke toren	G				
Natuursteen					
- Steektrap crypte en oksaal	G				
Ladders					
Hout					
- Algemene toestand	G				
Staal					
- Algemene toestand		R			Voldoende stabiel maar voldoet niet aan de eisen.
Loopbruggen					
- Algemene toestand	G				
3.6 Timmerwerk/lijstwerk					
Plafonds, pleisterwerk op steengaas	G				
Deuren	G				
3.7 Binnen pleisterwerk					
3.7.1 Pleisterwerk					
- Algemene toestand	G				Op enkele plaatsen is het pleisterwerk in de pilasters beschadigd door vocht en of roestende stucprofielen.

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting* Objectnummer LB0112
		Ook heeft men op enkele plaatsen last van zout uitbloei door vocht. In ernstigere mate is dit het geval in de crypte. Naar verluidt ter plaatse is heeft men voornemens het probleem aan te pakken.
3.7.2 Muurschilderingen Decoratief schilderwerk - blokmotief	G	Bij de pilaren met mergelsteen applicatie is het schilderwerk onderlangs beschadigd. **Herstellen bij gelegenheid wordt aangeraden.**
3.7.3 Muurverfwerk/sauswerk Sauswerk - Algemene toestand	G	
- Crypte	G	Door de hoge vochtbelasting en zouten is sauswerk beschadigd.
3.8 Betimmeringen, meubilair (aard- en nagelvast)		
Banken en stoelen (eikenhout)	G	
Orgelkast (eikenhout)	G	
Doopvond (natuursteen / messing)	G	
Apostelbalk (eikenhout)	G	
Biechtstoel (eikenhout)	G	
Beelden	G	
Altaren (eikenhout en natuursteen)	G	
Kleine hekken/portalen	G	
3.9 Diversen		
Hard natuurstenen grafstenen (zijbeuken 12 stuks)	G	
Klokkenstoel (eikenhout en staal, noordelijke toren)	G	
Klokkenstoel (staal zuidelijke toren)	G	
Klokken (bron gietwerk)	G	

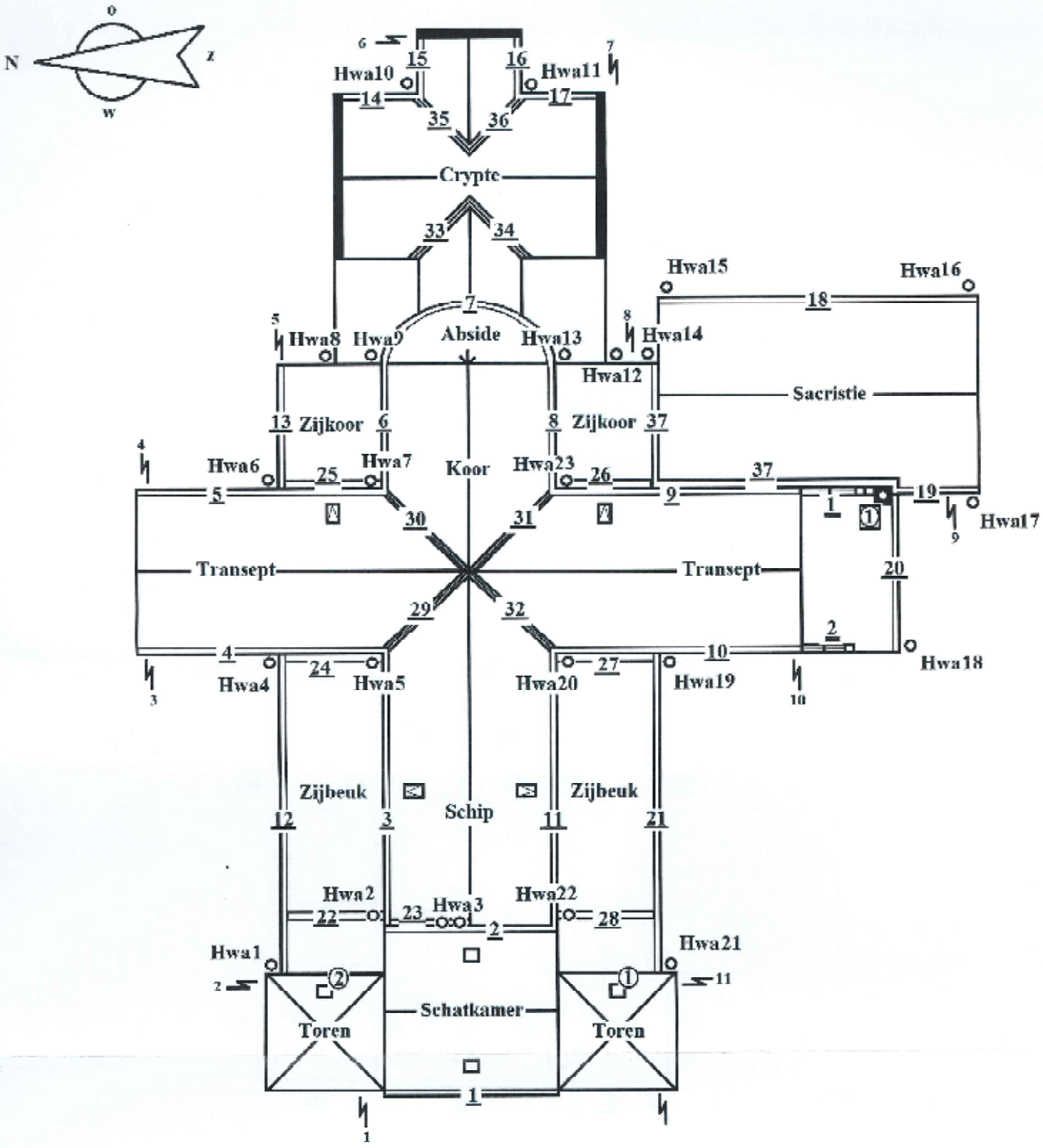
Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0112
4. DIVERSEN					
4.1 Technische installaties					
4.1.0 Algemeen	-	-	-	-	N.B. Controle op de werking van de zich in of op een gebouw bevindende installatie valt buiten de inspectie van de monumentenwacht.
4.1.1 Bliksembeveiliging					N.B. De inspectie van de bliksembeveiliging installatie heeft uitsluitend betrekking op bevestiging en uiterlijke toestand. Betreffende de juiste functionering dient u de installatie periodiek te laten doormeten door een te zake gespecialiseerd bedrijf.
- Algemeen	G				
- Bliksemdraad 4 t/m 8				S	De draad zijn doorgeknipt en deels ontvreemd **Te herstellen.**
4.1.3 Brandbeveiliging					De inspectie beperkt zich tot controle van de keuringsdatum.
– Algemeen	G				Aanwezig brandblussers en vluchtroute signalering. De blussers zijn gekeurd tot december 2020
4.1.3 Elektra					N.B. De inspectie van de elektrische installatie heeft uitsluitend betrekking op bevestiging en uiterlijke toestand. Betreffende de juiste functionering dient u de installatie periodiek te laten doormeten door een te zake gespecialiseerd bedrijf.
– Algemeen	G				
4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid					
Interieur - Algemeen	G				

* G = goed R = redelijk M = matig S = slecht

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0112
- Torenspitsen		R			In de noordelijke toren is op hoogte van de klokkenstoel de overstap van de stalen ladder naar de houten ladder moeilijk uitvoerbaar en niet veilig. **De situatie ter plaatse wijzigen door een bordes te plaatsen is noodzakelijk.** De in de zuidelijke toren aanwezige stalen ladder voldoen niet aan de eisen.
					De grondconstructie van de torenspitsen is momenteel voorzien van een ruim uitgevoerd bordes, om op veilige wijze de volledige kap te kunnen inspecteren moet het tafelement volledig dicht gemaakt worden. **In het kader van de ingevolge de wet ARBO beoogde veiligheid van werken is het noodzakelijk om te overwegen de stalen ladders in hout uit te voeren. Verder is het noodzakelijk om in de torenspitsen de grondconstructie volledig dicht te leggen met planken en een algemene loopverlichting aan te brengen.**
Voorzieningen op daken Exterieur - Toegang tot daken	G				
4.3 Bestrating/terrein					
Algemeen	G				Bij de natuurstenen entree voor de hoofdingang zijn voegen uitgewaterd. Ook liggen rond om de kerk diverse stenen van paden los hetgeen voor vandalisme kan zorgen. **Herstellen om verdere schade te voorkomen is raadzaam.**
4.4 Hekwerken/toegangshekken					
Hekwerk zuid- en oostzijde	G				
4.7 Overige					21-04-2020; J. In den Kleef Stichting Monumentenwacht Limburg

					RENVOOI NUMMERING	
MonumentenWachtLimburg	**Object**				99	Gevels
	LB-nummer	**LB0112**	Datum	**14-03-2019**	88	Dakvlakken
	Naam	**Baseliek H. Amelberga**	Schaal	**n.v.t.**	77	Goten
	Adres	**Salvatorplein 1**	Lokatie	**Plattegrond**	Hwa 66	Hwa – afvoeren
	Plaats	**6114 HE Susteren**	Bronvermelding	**MWL**		Bliksemafleiding
	Rijksnummer	**34947**	Blad **01**	van **02**	20	Dakluiken
Postbus 700 6040 AS Roermond Tel.+31 475563999		info@monumentenwachtlimburg.nl			12	Schoorstenen
					22	Steunberen

					RENVOOI NUMMERING	
MonumentenWachtLimburg	Object				99	Gevels
	LB-nummer	LB0112	Datum	14-03-2019	88	Dakvlakken
	Naam	Basiliek H. Amelberga	Schaal	n.v.t.	77	Goten
	Adres	Salvatorplein 1	Lokatie	Plattegrond	Hwa66	Hwa – afvoeren
	Plaats	6114 HE Susteren	Bronvermelding	MWL		Bliksemafleiding
	Rijksnummer	34947	Blad 02	van 02	(20)	Dakluiken
Postbus 700 6040 AS Roermond Tel. +31 475563999		info@monumentenwachtlimburg.nl			12	Schoorstenen
					22	Steunberen

INSPECTIERAPPORT 2017
Objectnummer LB0113
H. Johannes de Doper
Millenerstraat 1
Nieuwstadt

Monumentenwacht Limburg
POSTBUS 700
6040 AS ROERMOND
e-mail: info@monumentenwachtlimburg.nl
tel. +31(0)475-563999 / +31(0)475-564766

Objectgegevens

Objectnummer	: LB0113
Object	: H. Johannes de Doper
Gelegen te	: Millenerstraat 1 6118 CA Nieuwstadt
Eigenaar/beheerder	: Parochiecomite H. Johannes de Doper
Adres eigenaar	: Millenerstraat 3A 6118 CA Nieuwstadt
Monumentnummer	: 34954
Categorie	: kerkelijke gebouwen

Inspectiegegevens :

Inspectienummer LB0113-03-2017

Datum	Uitgevoerd door	Activiteit	Aantal uren
30-3-2017	Jan In den Kleef	Inspectie	5,5
30-3-2017	Jan Kuppens	Inspectie	5,5
3-4-2017	Jan In den Kleef	Rapport	1,5
		Totaal aantal uren	12,5

Rijksnummer 34954
Redengevende omschrijving:
St. Janskerk. Driebeukig basilicaal schip, XIII. Driezijdig gesloten koor, XIV.
Alles ingrijpend gerestaureerd door P.J.H.Cuypers in 1862.

Algemeen
De constructieve toestand (casco) van het gebouw is goed. Ook de onderhoudstoestand is goed.
Uit de rapporten van de laatste jaren blijkt dat de onderhoudsstaat van het gebouw achteruit gaat
Dit is een gevolg van het feit dat het onderhoud dat wordt uitgevoerd niet voldoende is.

Uitgevoerde werkzaamheden
Sinds de vorige inspectie zijn de navolgende werkzaamheden uitgevoerd of voorzieningen getroffen.
- Geen
-
-

Aanbevolen werkzaamheden
Hieronder treft u de meest noodzakelijk uit te voeren werkzaamheden aan op grond van de huidige inspectie

Onderdelen	*Rubriek*	*Techn.staat*	*Termijn*
– De rubberen separatieband van goot 12 vervangen	2.4.1	Slecht	Zonder uitstel
– Het tappijpje van hwa 19 herstellen/vervangen	2.4.2	Slecht	Zo spoedig mogelijk
– Schilderwerk uitvoeren	1.7.2	Variabel	Zo spoedig mogelijk
– Maatregelen nemen tegen de druk van roestafzetting op de klokkenstoel	3.9	Matig	Binnen 1 jaar
– Mergel: hoeksteen en begroeiing gevel 1 t/m 4, schoorsteen 1 en voegwerk herstellen/ vervangen	1.2.2/2.6	redelijk	Binnen 1-3 jaar
– Bereikbaarheid/ toegankelijkheid verbeteren (Arbo)	4.2	Redelijk/ slecht	Binnen 1-3jaar
– Brugijzers en bindroeden conserveren binnenzijde	1.7.1/1.7.2	redelijk	Binnen 2-4 jaar
– Glas-in-lood panelen toren vervangen	1.7.1	Slecht	Binnen 2-4 jaar

Bereikbaarheid en toegankelijkheid
Volgens de geldende normen en richtlijnen voldoet het gebouw nog niet volledig aan de eisen, zie rubriek 4.2.

Bijlagen
- Dakplattegrond

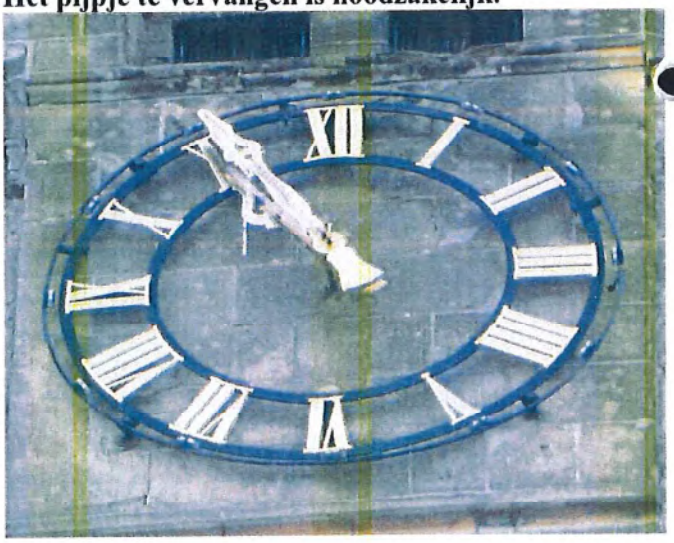
Tijdens de inspectie extra uitgevoerde werkzaamheden door de Monumentenwacht
- Geen

Verwerkte materialen
- Geen

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0113
1. GEVELS					
1.1 Funderingen					
– Algemeen	G				Voor zover waarneembaar en gezien de kwaliteit van het opgaande werk.
1.2 Gevels					
1.2.2 Natuursteen Mergel					
– Gevel 1 t/m 30	G				Door de lekkages in de goot begint een blok van de kroonlijst onder de goot los te raken.
– Op na te noemen plaatsen		R			Aan de voet van de derde liseen bij hwa 21 aan de zuidzijde is enig metselwerk losgeraakt. Gevel 1 t/m 4. De geprofileerde afdeklijst van het muurwerk van de toren is al afgeschilferd en blijkt steeds verder af te schilferen. Gevel 2 en 3. Er komt steeds meer begroeiing voor. Op de hoek van gevel 1 met 2 is van de lijst de hoeksteen losgeraakt. Schoorstenen zie 2.6 **De begroeiing verwijderen en de hoeksteen opnieuw aanbrengen en het mergelwerk herstellen is raadzaam.**
Voegwerk					
– Gevel 3, 5 t/m 23, 25 t/m 30	G				
– Gevel 1, 2, 4, 5, 24 en hoek van gevel 7 met 8		R			Het voegwerk is aan het verzanden, oppervlakkig beschadigd en plaatselijk is voegwerk uitgevallen. Het vernieuwde voegwerk van gevel 1 is niet meer sluitend. **Het beschadigde voegwerk herstellen/vervangen.**
kolenzandsteen					
– Plint gevel 1 toren, gevel 5 en 6 tot aan hwa 1, gevel 23 tot aan hwa 23 en gevel 24	G				In gevel 23 en 6 linkerzijde is door druk van roestafzetting op de snapper een schaaldeel losgeraakt. Van gevel 23 is een deel reeds verdwenen.
Voegwerk platvol					
– Plint gevel 1 toren, gevel 5 en 6 tot aan hwa 1, gevel 23 tot aan hwa 23 en gevel 24	G				
1.4 Vensters					
1.4.2 Hout					
– Gevel 1, 5 t/m 8, 10 t/m 19, 21 t/m 24, 26 en 29	G				

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0113
1.4.3 Gietijzer/staal					
– Gevel 1, 5 t/m 8, 10 t/m 19, 21 t/m 24, 26 en 29	G				
– Gevel 1 t.h.v. het oksaal		R			Van het spitsboogvenster zijn de verticale roedes aan het roesten bij het kalf, van het middelste venster ernstig. **Ontdoen van roest en als de roede nog in orde is conserveren, zo niet deels vervangen.**
1.5 Deuren, poortjes, toegangen					
1.5.1 Natuursteen Kolenzandsteen					
– Gevel 6 en 23	G				Door druk van roestafzetting op de snapper zijn blokken gescheurd en van gevel 23 is een schaaldeel losgeraakt.
Mergel					
– Gevel 20 en kelder	G				
1.5.2 Hout					
– Gevel 6, 20, 23 en kelder	G				
1.6 Uitpandige elementen					
– Keermuren	G				Bij de betonnen afdeksteen komt open voegwerk en mosgroei voor. Het muurwerk vertoont scheuren en plaatselijk uitgevallen voegwerk. Het pleisterwerk van de oostelijke muur van de ezelsrug is beschadigd en op plaatsen aan het losraken. Van de noordoostelijk ingang van het kerkhof is de noordelijke pilaster aan de boven zijde beschadigd door druk van roestafzetting op het ijzer dat is aangebracht. **Bij gelegenheid herstellen en het mos verwijderen.**
Heilig hartbeeld op sokkel (op de markt)					
– Beeld	G				Aan de oppervlakte zijn contouren afgesleten/verzacht door erosie.
– Sokkel	G				

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0113
1.7 Glas/schilderwerk					
1.7.1 Beglazing Gebrandschilderd en gekleurd glas-in-lood					
– Gevel 8 en 21	G				
– Gevel 6 t/m 7, 12 t/m 16, 21 t/m 23, 26 en 29		R			Aan de binnenzijde vertonen de glas- in -lood panelen verspreid een sterk vervormd loodnet en de panelen staan hol en bol. De stalen brugijzers en bindroedes vertonen in meer of mindere mate roesvorming. **De geroeste brugijzers en bindroedes conserveren is raadzaam, zover als het mogelijk is zonder de panelen te moeten verwijderen.**
Transparant glas-in-lood					
– Gevel 1 t/m 5, 10, 11, 17 t/m 19 en 24		R			In het bijzonder inwendig is het loodnet zowel van binnen- als van buiten uit enigermate verzwakt door het vervangen van glaasjes. De stalen brugijzers en bindroedes vertonen in meer of mindere mate roestvorming. **De geroeste brugijzers en bindroedes conserveren is raadzaam, zover als het mogelijk is zonder de panelen te moeten verwijderen.**
– Vensters gevel 1, 2 en 4 (toren verdiepingen boven oksaal)			M		Het loodnet is totaal versleten. **De glaasjes in een nieuw loodnet vatten is noodzakelijk.**
1.7.2 Schilderwerk Op houtwerk					
– Deuren	G				
– Luiken dakruiter en gootboeien goten 5, 12, 13 en 21				S	Het schilderwerk is schraal, gebroken en aan het afbladderen. **Schilderwerk uitvoeren is noodzakelijk, ook de luiken van de dakruiter evenals de bekroning.**
Op staalwerk					
– Algemeen	G				
– Gevel 1 t.h.v het oksaal		R			Van het spitsboogvenster zijn de verticale roedes aan het roesten bij het kalf, van het middelste venster ernstig. **Ontdoen van roest en als de roede nog in orde is conserveren, zo niet deels vervangen.**
– Bekroningen		R			Van de bekroning bovenop de dakruiter begint de verflaag af te slijten. **Bij eerstvolgende schilderonderhoudsbeurt aan het houtwerk van de dakruiter ook de bekroning voorzien van een nieuwe verflaag is raadzaam.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting*	Objectnummer LB0113
– Trekstangen, onderslagbalken in de toren en brugijzers en bindroedes aan de binnenzijde			M		Het staalwerk vertoont roest. **Conserveren is noodzakelijk.**	
1.8 Diversen						
– Kap op schoorsteen	G				Staalwerk	
– Wijzerplaten		R			Van de wijzerplaat op gevel 1 is het beschermpijpje stuk geraakt van de grote wijzer waardoor de lampjes loshagen. **Het pijpje te vervangen is noodzakelijk.** 	
– Afgazing voor venster-traceringen en galmgaten	G				Betreft geplastificeerd draadgaas.	
2. DAKEN						
2.1 Kapconstructies						
2.1.1 Hout – Eiken en vuren	G				Betreft zadeldak-, lessenaarsdak-, schilddak- en torenspitsconstructie. De balken vertonen oude sporen van lekkages en houtborende insecten. Het houtwerk is in het verleden hiervoor behandeld.	
2.2 Dakbedekking						
2.2.3 Leien Maasdekking, haak- en spijkerwerk – Dakvlak 1 t/m 9 en 18 t/m 27	G				Van de toren is een hoeklei van dakvlak 1a met 1b weggevallen. **Te herstellen.**	

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0113
– Dakvlak 28 t/m 31		R			Hier komen diverse donker gekleurde leien voor die zachter van kwaliteit zijn en zullen gaan schilferen, dit is reeds opgetreden op dakvlak 31 en 32 Op termijn rekening houden met vervanging. **De geschilferde leien vervangen is raadzaam.**
– Dakvlak 11 t/m 16 en 24 dakruiter			M		Deze leien zijn aan de onderzijde aan het vervilten, de koperen leihaken zijn in de bekken dun geworden. Onderlangs de dakvlakken van de hulpsacristie is geen voetlood toegepast waardoor het dakbeschot enigszins is aangetast. **Deze leien vervangen op een termijn van 8 a10 jaar.**
2.2.4 Metaal Zink – Dakvlak 10 en 17	G				De zink is egaal verweerd.
2.3 Aansluitingen/ afwerkingen					
Lood – Algemeen	G				Van de dakruiter is lood aan het uitzakken aan de westzijde onder het schuine vlak. **Te herstellen met het schilderwerk.**
2.4 Goten en hemelwaterafvoeren					
2.4.1 Goten Zink Bakgoten – Goten 1 t/m 5 , 12, 13 en 21	G				
– Goot 12			M		Het tappijpje bij hwa 19 links en rechts van een oude reparatie ingescheurd en wel aan de binnenzijde van de tappijp. **De tappijp vervangen is noodzakelijk.** Nabij hwa 23 is de rubberen separatieband gescheurd in de bodem en de achteropstand en lekt. **De separatie vervangen voor men gaat schilderen is noodzakelijk, maar het is raadzaam om alle rubber separatieband in deze goot te vervangen.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0113
Mastgoten					
– Goten 14 t/m 20	G				
– Goten 6 en 7		R			De gootbeugels zijn tegen de zijkant van de daksporen aangebracht. De goot is niet beloopbaar.
lood					
Leigoten					
– Goten 22 t/m 25, 26 t/m 28	G				
Kilgoten					
– Goten 29 t/m 31	G				
2.4.2. Hemelwaterafvoeren					
Zink					
– Algemeen hwa 1 t/m 23	G				Hwa 3 is boven de eerste steeknaad ingeknipt en afgesoldeerd maar lekt. **De soldering herstellen is raadzaam.**
Stalen ondereinden					
– Algemeen hwa 1 en 23		R			Gecorrodeerd staalwerk. **Ook deze zullen op termijn vervangen moeten worden.**
2.5 Dakopeningen					
2.5.1 Dakkapellen					
– Algemeen constructief	G				
2.5.4 Luiken					
– Torenspits 1 en 2	G				In 2009 in zink uitgevoerd
2.6 Schoorsteen					
– Schoorsteen1			M		Wel is de mergel afwerklijst sterk afgesleten. Aan de bovenzijde zijn een tweetal blokken aangetast door insecten doordat de blok zachter van kwaliteit is. **De blokken vervangen is noodzakelijk.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0113
– Schoorsteen 2		R			Door druk van roestafzetting op het anker zijn blokken gescheurd en ontzet en het voegwerk eromheen is beschadigd. Aan de voorzijde zijn een tweetal blokken aangetast door insecten doordat de blok zachter van kwaliteit is. Behoeft voorlopig nog geen maatregeling.
2.7 Gootlijsten					
– Goten 5, 12, 13 en 21 constructief hout	G				
– Goten 8 t/m 11 hout met coeverleien bekleed	G				
– Goten 1 t/m 4 betonconstructie	G				
2.8 Diversen					
– Dakruiter	G				Voor conservering zie 1.7.2
– Torenkuis/dakbekroning	G				Het verguldsel van de haan is aan het afslijten
3. INTERIEUR					
3.0 Algemeen					N.B. Voor zover bereikbaar en zichtbaar, zijn door ons in het constructieve gedeelte van het interieur geen ernstige danwel noemenswaardige gebreken geconstateerd.
3.1 Binnenwanden					
– Algemeen	G				Wel komen er scheuren voor in de gevel van de toren op de 1e verdieping. Behoeft vooralsnog geen matregel.
3.2 Dragende constructies/vloeren					
3.2.1 Dragende constructies					
– Gemetselde kolommen / zuilen	G				
– Gietijzer/staal	G				
– Hout	G				
3.2.2 Vloeren					
– natuursteen	G				
– Hout	G				
– Betonvloer in toren	G				
– Bitumen klokkenstoelverdieping	G				

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting*	Objectnummer LB0113
3.3 Gewelven			
Kruisrib en straalgewelf – baksteen priesterkoor en mergel zijbeuken	G	Het gewelf boven het priesterkoor vertoont aan de bovenzijde open voegwerk en oppervlakkig beschadigde stenen. Het gewelf met een geschikte mortel berapen is raadzaam.	
Spitsbooggewelf toren (mergel) – Algemeen	G	Aan de boven zijde is een scheur zichtbaar maar aan de onderzijde niet, de scheur zit volgens ons boven de scheiboog van de toren met het schip. Behoeft geen maatregelen.	
3.4 Kelder (doosconstructie)			
– Constructief	G		
– Onderhoud/klimaat	G		
3.5 Trappen/loopbruggen			
– Algemeen	G		
3.6 Timmerwerk/lijstwerk			
Plafonds hout			
– Cassettenplafond schip	G		
– Sacristieën	G		
Paneeldeuren			
– Algemeen	G		
3.8 Betimmeringen, meubilair		N.B. De inspectie beperkt zich tot het controleren en constateren van technische gebreken. De geïnspecteerde onderdelen wordt niet op kunsthistorische waarde door de Monumentenwacht gecontroleerd.	
– Banken (eikenhout)	G		
– Orgelkast (eikenhout)	G		
– Oksaal (eikenhout)	G		
– Altaren	G	Betreft o.a. : mergelstenen altaar, xv met hardstenen mensa. Voorts een tabernakel, ca. 1700.	
– Biechtstoelen (2x ca. 1700)	G		
– Kruiswegstatie	G		
– Doopvond (eikenhout met messing kuip en deksel)	G		
– Beelden	G	Betreft o.a. : H. Anna te drieen, plm 1500; madonna, XVIa, St. Johannes in disco, XVI; Crucifix, XVIIb; H. Brigida plm 1700; St. Jan de Doper, XVIId; Engelbewaarder, XVIII.	
– Schilderijen	G	Betreft o.a. : Maria ten Hemelopneming door C.Nicolas, 1826.	

* G = goed R = redelijk M = matig S = slecht

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0113
3.9 Diversen					
Klokkenstoel					
– Algemeen			M		Door de druk van roestafzetting tussen de stalen hoekprofielen worden deze uit elkaar gedrukt en kan op termijn de klokophanging schade oplopen. **De roestkoek verwijderen, het staalwerk behandelen tegen roest en vervolgens schilderen is noodzakelijk. Mogelijk dat het staalwerk zo dun geworden dat men stabiliserende maatregelen moet treffen.**
– Klein	G				
– Dakruiter	G				
Opgeslagen materialen					
– Zijbeuk t.h.v. Het oksaal	-	-	-	-	In de kast staande op de zuidelijke zijbeuk t.h.v. het oksaal is activiteit waargenomen van houtborende insecten. Behandelen of verwijderen van aangetaste materialen is raadzaam.
4. DIVERSEN					
4.1 Technische installaties					
4.1.1 Algemeen					NB. controle op de werking van de zich in of op het gebouw aanwezige technische installaties valt buiten de inspectie van de Monumentenwacht
4.1.2 Bliksembeveiliging					N.B. De inspectie van de bliksembeveiliging installatie heeft uitsluitend betrekking op bevestiging en uiterlijke toestand. Betreffende de juiste functionering dient u de installatie periodiek te laten doormeten door een ter zake gespecialiseerd bedrijf.
– Algemeen	G				
4.1.3 Brand					
– Algemeen		R			Dat er een vluchtwegroute signalering met noodverlichting aanwezig is. De brandblussers zijn gekeurd tot december 2016 **Deze laten keuren is raadzaam.**
4.1.4 Elektra					N.B. De inspectie van de elektrische installatie heeft uitsluitend betrekking op bevestiging en uiterlijke toestand. Betreffende de juiste functionering dient u de installatie periodiek te laten doormeten door een ter zake gespecialiseerd bedrijf.
– Algemeen	G				

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting* Objectnummer LB0113
4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid		
Toegang tot daken en goten – Algemeen	G	
Voorziening daken en goten – Onderlangs de goten en dakvlak 3 en 23	G	
– onder de nok	S	De haken moeten voldoen aan de NEN 517. De onderlinge h.o.h. afstand moet niet meer dan 1,60 - Bedragen • Bij een lengte van 6 tot 10 meter van dakvoet naar nok moet men een rij haken aanbrengen op 1,20 m uit de goot en een rij haken op circa 1 m Onder de nok, verspringend ten opzicht van de haken langs de goot. Niet alleen de haken, maar ook de bevestiging ervan is heel erg belangrijk. Gebruik voor bevestiging waar mogelijk roestvaste draadeinden M10 met moer en volgplaat, die aan de binnenzijde zichtbaar en controleerbaar is. Te allen tijde aanbrengen volgens voorschriften leverancier.
Ladders/trappen/bordessen – Algemeen	G	
Verlichting algemeen		N.B. Alle grote ruimten met kap- en spitsconstructies dienen van een algemene loopverlichting te zijn voorzien, zodat een vlotte bereikbaarheid ook voor beheerders en anderen is verzekerd. In dit verband moeten alle zolders en spitsconstructie van een deugdelijke en permanente loopverlichting worden voorzien.
– Algemeen	G	
– Verlichting torenspits, sacristieën en zijbeuken	S	In de kapconstructies is geen algemene loopverlichting aanwezig. **Hier alsnog een loopverlichting aanbrengen is noodzakelijk en die van de zijbeuken uitbreiden is raadzaam.**
4.3 Bestrating / terrein		
– Entrees	G	
– Plaveisel	G	
4.7 Overige		30-03-2017; J. In den Kleef Stichting Monumentenwacht Limburg

MonumentenWachtLimburg

INSPECTIERAPPORT 2020
Objectnummer LB0966A
O.L.V. Onbevlekt Ontvangen Kerk met Sacristie
Marialaan 2
Susteren

INSPECTIERAPPORT 2020
Objectnummer LB0966A
O.L.V. Onbevlekt Ontvangen Kerk met Sacristie
Marialaan 2
Susteren

Monumentenwacht Limburg
POSTBUS 700
6040 AS ROERMOND
e-mail: info@monumentenwachtlimburg.nl
tel. +31(0)475-563999 / +31(0)475-564766

INSPECTIERAPPORT Objectnummer LB0966A

Objectgegevens

Objectnummer : LB0966A
Object : O.L.V. Onbevlekt Ontvangen Kerk met Sacristie
Gelegen te : Marialaan 2 6114 CR Susteren
Eigenaar/beheerder : R.K. Kerkbestuur O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
Adres eigenaar : Marialaan 2 6114 CR Susteren
Monumentnummer :
Categorie : Religieuze gebouwen

Inspectiegegevens :

Inspectienummer LB0966A-2020-06-04

Datum	Uitgevoerd door	Activiteit	Aantal uren
4-6-2020	Huub Beekman	Inspectie	6
4-6-2020	Math Beeren	Inspectie	6
5-6-2020	Huub Beekman	Rapport	1
12-6-2020	Huub Beekman	Rapport	1
12-6-2020	Huub Beekman	Tekening	2
		Totaal aantal uren	16

INSPECTIERAPPORT LB0966A
Kerk. O.L.V. Onbevlekt Ontvangen

Rijksnummer 521385
Redengevende omschrijving:
Inleiding
In NEO-ROMAANS in 1917 naar een ontwerp van de architect C.J.H. Franssen uit Roermond gebouwde ROOMS-KATHOLIEKE KERK met SACRISTIE ter ere van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen. Het bijbehorende Klooster van de Congregatie van de Heren Lazaristen is in hetzelfde jaar in de stijl van het traditionalisme gebouwd, eveneens naar ontwerp van architect C. Franssen. Er is een duidelijk onderscheid tussen het gewijde en profane deel van het complex.

Algemeen
De constructieve toestand (casco) van het kerk gebouw is goed.
De onderhoudstoestand is eveneens goed.
Uit de rapporten van de laatste jaren blijkt dat de onderhoudsstaat van het gebouw gelijk blijft.
Dit is een gevolg van het feit dat er ons inziens voldoende en goed onderhoud wordt uitgevoerd.

Monumentenwacht Limburg is de uitvoerder van het werk van Monumentenwacht in Limburg en lid van de Vereniging van Provinciale Monumentenwachten Nederland. Dit Inspectierapport is tot stand gekomen volgens uniforme en onafhankelijke Inspectiemethode van de gezamenlijke Monumentenwachten.

" Wegens de veiligheidsbepalingen in de Arbo-wet kunnen ontoegankelijke, onbereikbare en/of onbeveiligde gebouwdelen niet door Monumentenwacht Limburg geïnspecteerd worden.
Om inspectie van deze onderdelen mogelijk te maken dienen alsnog adequate veiligheidsmaatregelen door de eigenaar/opdrachtgever genomen te worden, dit is een absolute vereiste.
Monumentenwacht Limburg kan niet aansprakelijk worden gesteld voor geleden schade die voortvloeit uit het niet kunnen inspecteren van ontoegankelijke, onbereikbare en/of onbeveiligde gebouwdelen".

Uitgevoerde werkzaamheden
Sinds de vorige inspectie zijn de navolgende werkzaamheden uitgevoerd of voorzieningen getroffen.
- Enkele onderdelen zijn opnieuw geschilderd.
- De goten zijn gerepareerd.
- De oriëntatie verlichting op de zolders en zijbeuken is uitgebreidt.
- Er heeft een dak inspectie plaatsgevonden.

Naar verluid ter plaatsen zullen op termijn wederom werkzaamheden worden uitgevoerd.

Aanbevolen werkzaamheden
Hieronder treft u de meest noodzakelijk uit te voeren werkzaamheden aan op grond van de huidige inspectie

Onderdelen	*Rubriek*	*Techn.staat*	*Termijn*
– De uitgewaaide gevelpan op dakvlak 6 terug aan te brengen.	2.2.2	Redelijk	Zonder uitstel
– Enkele loodaansluitingen te herstellen.	2.3	Redelijk	Binnen 1 – 2 jaar
– Een nieuwe toegang maken naar de sacristiezolder	4.2	Slecht	Binnen 1 – 2 jaar
– De klepel van de oostelijke klok te herstellen.	3.9	Redelijk	Binnen 1 – 2 jaar
– Diversen onderdelen opnieuw te schilderen.	1.7.2	Redelijk	Binnen 1 – 2 jaar
– Enkele hemelwaterafvoeren beter te bevestigen.	2.4.2	Redelijk	Binnen 1 – 2 jaar
– Het losgeraakte anker van de torenspits te herstellen/vast te zetten.	2.1	Redelijk	Binnen 1 – 2 jaar

N.B. ook minder urgente gebreken kunnen uit economische overwegingen in aanmerking komen voor herstel in combinatie met urgent uit te voeren werkzaamheden.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid
Volgens de geldende normen en richtlijnen voldoet het gebouw niet volledig aan de eisen.

Bijlagen
Tekening van dakplattegrond met nummering.

Tijdens de inspectie extra uitgevoerde werkzaamheden door de Monumentenwacht
- Hwa nr. 10 is door ons opnieuw gerecht en vastgezet.

Verwerkte materialen
- Geen

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* LB0966A Kerk O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
1. GEVELS					
1.1 Funderingen					
– Gevel 1 t/m 41	G				Voor zover waarneembaar en gezien de kwaliteit van het opgaande muurwerk.
1.2 Gevels					
1.2.1 Baksteen					
– Gevel 1 t/m 41	G				Het bakstenen metselwerk vertoont geen noemenswaardige gebreken. Op de hoek van gevel 32 met 33 is ter hoogte van het maaiveld een steen losgeraakt. **Herstellen gelijktijdig het voegwerk van gevel 32 wordt aangeraden.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* LB0966A Kerk O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
					
Platvol voegwerk – Gevel 6, 7, 8, 12 t/m 19, 32, 33, 39 t/m 41 en de plinten	G				Wel is het voegwerk boven de plint in gevel 32 diep uitgesleten en deels uitgevallen. Een en ander wordt veroorzaakt doordat het gecementeerde voegwerk van de plint te hard van samenstelling is. **Opnieuw voegen wordt aangeraden.**
					
- Colonetten in galmgaten gevel 1 t/m 4	G				Een enkele voeg is uitgesleten.
Knipvoegwerk – Gevel 1 t/m 5, 9, 10, 11, 20 t/m 32, 34, 35, 36	G				Aan de binnenzijde van gevel 10 is enig voegwerk ter hoogte van het maaiveld uitgespoeld. **Opnieuw voegen wordt aangeraden.**
1.3 Buitenpleisterwerk					
– Gevel 39 toegang naar de kelder		R			Het pleisterwerk is plaatselijk beschadigd en los geraakt van het achterliggende werk. **Herstellen bij gelegenheid wordt aangeraden.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* LB0966A Kerk O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
1.4 Vensters					
1.4.1 Baksteen en natuursteen omlijstingen					
– Gevel 1 t/m 6, 8, 5, 11, 12, 14 t/m 23, 25, 26, 27, 30, 32, 35, 37, 39 en 40	G				
1.4.2 Hout					
– Gevel 32, 37, 39 en 40	G				Van de ramen in gevel 37 en 39 zijn de vleugels gefixeerd.
1.5 Deuren, poortjes, toegangen					
1.5.1 Baksteen en natuursteen omlijstingen					
– Gevel 1, 5, 27, 33, 39, 40, 42 en 43	G				
1.5.2 Hout					
Buitendeuren					
– Gevel 1, 5, 27, 33, 39 en 40	G				
Luik					
– Gevel 5		R			Het luik is aan de onderzijde bij de stijlen aangeheeld. Zie 1.7.2.
1.6 Uitpandige elementen					
Kerkhofmuren					
– Algemeen	G				Plaatselijk beschadigd en enig voegwerk uitgevallen. **Behoeft echter geen voorzieningen.**
1.7 Glas/schilderwerk					
1.7.1 Beglazing					
Glas-in-lood					
Gebrandschilderd glas-in-lood					
– Gevel 15 t/m 19	G				
Gekleurd glas-in-lood					
– Gevel 1 t/m 6, 8, 5, 11, 12, 14, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27. 30, 35, 37 en 38	G				Verspreid in de panelen komen enkele gebroken ruitjes voor. Ook is in het verleden glas in lood hersteld waarbij het loodnet ligt is beschadigd. Vanwege de voorzetbeglazing is een en ander voldoende beschermd.
Voorzetglas					
– Gevel 40	G				

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* LB0966A Kerk O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
1.7.2 Schilderwerk					
Op houtwerk dekkend					
– Ramen in gevel 37, 39 en 40		R			Het schilderwerk is vervaagd en gebroken. **Opnieuw schilderen wordt aangeraden.**
– Luik in gevel 5				S	Het schilderwerk is aan het afbladderen. **Opnieuw schilderen wordt aangeraden.**
– Boeien gevel 40 en 41			M		Het schilderwerk is vervaagd en gebroken. **Opnieuw schilderen wordt aangeraden.**
– Gootlijsten goot 4 t/m 15 17 t/m 26	G				Wel is duidelijk zichtbaar dat door de velen lagen de dikte in de loop der jaren heeft toegenomen en plaatselijk onregelmatig is. **Een nieuw systeem opzetten bij de eerst voorkomende schilderwerkzaamheden wordt aangeraden.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting*
– Goot bodems en klossen		R			Het schilderwerk is vervaagd en bevuild terwijl van enkele klossen het schilderwerk is aan het bladderen. Niet is uitgesloten dat een enkele klos door lekkages in het verleden is aangetast. **Opnieuw schilderen wordt aangeraden.**
– Dakkapellen 36 t/m 39				S	Het schilderwerk is gebroken en aan het bladderen. **Opnieuw schilderen is noodzakelijk.**
Transparant					
– Deuren in gevel 1, 5 en 39	G				
Op staalwerk					
– Ramen in gevel 1 t/m 6, 8, 11, 12, 14 t/m 28, 30, 32 en 35	G				
– Klokkenstoel en wijzerplaten	G				
– Dakbekroning toren		R			Het staalwerk vertoont oppervlakkige roestvorming.
1.8 Diversen					

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting*
Wijzerplaten – Gevel 1 t/m 4	G	
Mariabeeld – Gevel 5	G	
Tegel tableau – Gevel 5	G	
2. DAKEN		
2.1 Kapconstructies		
2.1.1 Hout – Dakvlak 1 t/m 4 toren	G	Wel willen wij opmerken dat de verankering van de toren op de hoek van dakvlak 3 met 4 is losgeraakt. **Herstellen/vast zetten wordt aangeraden.**
– Dakvlak 5 t/m 19 en 21 t/m 28	G	Samengesteld uit vurenhouten gordingen, spanten en planken dakbeschot. Op plaatsen komen oude sporen voor van lekkages en houtborende insecten. De aantastingen hebben de stabiliteit niet aangetast. Activiteit van houtborende insecten is thans niet meer geconstateerd.
– Dakvlak 20	G	Samen gesteld uit vurenhouten gordingen en daksporen en een eterniet dakbeschot vermoedelijk asbest houdend.
2.2 Dakbedekking		
2.2.2 Pannen (beton) – Dakvlak 5 t/m 28	G	

Rubriek	Kwalificatie*				Toelichting
2.2.3 Leien (maasdekking)					
– Dakvlak 1 t/m 4	G				Verspreid komen enkele donker getinte leien voor. Op dakvlak 4 komen enkele schilferende leien voor. Met vervangen van de schilferende leien op termijn dient men rekening te houden.
2.2.4 Metaal					
Zink					
Dakkapellen					
– Dakvlak 32 t/m 39	G				De zink is egaal verweerd.
2.2.5 Bitumen					
– Dakvlak 30	G				
– Dakvlak 29 en 31		R			De bedekking is egaal verweerd en vertoont craquelé. Op de hoek van gevel 35 met 36 is de bedekking middels kit gedicht. **Met vervangen op termijn van 4 tot 10 jaar dient men rekening te houden.**
2.3 Aansluitingen / afwerkingen					
Zink					
– Zijwangen dakkapellen 32 t/m 39	G				
– Kraalranden dakvlak 30	G				
Lood					
– Gevel 3, 4, 6, 11 t/m 14, 20, 21, 37, 38 en indeklood	G				Plaatselijk boven het voeglood is de specie aan het losraken en aan het uitvallen. **Behoeft thans geen voorzieningen.**
– Gevel 5, 7 en 8		R			Het voeglood in betreffende gevels vertoont krimp en is plaatselijk deels uitgevallen. In gevel 8 boven dakvlak 23 is een en ander met een componenten mortel gedicht

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting*
					en doet erg slordig aan. **Opnieuw afvoegen bij gelegenheid wordt aangeraden.**
Aluminium daktrim – Dakvlak 29 en 31	G				
Speciezomen vorst afwerkingen en hoekkepers – Dakvlak 7 t/m 17 en 25 t/m 27	G				
– Dakvlak 5, 6,22, 23, 24 en 28		R			De vorstpannen zijn aan het loskrimpen van de specie en op plaatsen zijn ze al losgeraakt. **Op termijn zullen deze opnieuw aangebracht moeten worden.**
Plaatstalen daklijsten – Gevel 7, 10, 13,21, 28 en 33	G				Niet gebruikelijk aan een monument en op minder fraaie wijze aangebracht.

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting*
2.4 Goten en hemelwaterafvoeren					
2.4.1 Goten					
Zink					
Bakgoten (zinkbekleding in houten bak)					
– Goten 13 t/m 15	G				In 2012 vernieuwd
– Goten 4 t/m 12, 17, 18, en 20 t/m 26		R			In goot nr. 17 is in het midden een achter opstand provisoire gerepareerd. **Herstellen middels een aparte strook zink in te solderen wordt aangeraden.**
Mastgoten					
– Goot 19	G				
Zalinggoot					
– Goot 16	G				In 2012 vernieuwd
– Goot 1 en 2		R			De goten zijn egaal verweerd.
Leigoot langs muurwerk toren					
– Goot 3	G				
Kilgoten					
– Goten 27 t/m 29	G				
2.4.2 Hemelwaterafvoeren					
Zink					
– Hwa nr. 3, 6, 10 en 19	G				Betreft nieuwe afvoeren met voldoende klembeugels en wrongen.
– Hwa 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9 11 t/m 18 en 20 t/m 27		R			De afvoeren zijn te weinig gebeugeld waardoor ze niet loodrecht hangen. In hwa 14 is ter hoogte van de bestrating een gaatje in de afvoer. Ook zijn hwa nr. 8 en 22 niet aangesloten op het riool waardoor water in het muurwerk kan dringen. **Beugels met wrongen bijplaatsen en hwa 8 en 22 aansluiten op het riool wordt aangeraden.**
Stalen ondereinden					
– Hwa 8 t/m 27	G				
2.5 Dakopeningen					
2.5.1 Dakkapellen					
– Constructief	G				

* G = goed R = redelijk M = matig S = slecht

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting* LB0966A Kerk O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
2.5.4 Luiken		
– Torenspits	G	Betreft een houten luik met lood bekleed.
2.6 Schoorstenen		
– Angelustorentje/schoorsteen	G	
2.7 Gootlijsten /dakoverstekken		
– Gootlijsten goot 4 t/m 15 en 17 t/m 26	G	Onder goot nr. 17 is een klos aangetast door een lekkage in het verleden. **Herstellen wordt aangeraden.**
– Dakoverstekken dakvlak 29 t/m 30	G	
2.8 Diversen		
Torenkruis/dakbekroning Natuurstenen dakbekroning – Op gevel 13	G	
Torenkruis met haan en pijnappel – Dakvlak 1 t/m 4	G	Het verguldsel van haan en pijnappel is aan de bovenzijde aan het afslijten en het staalwerk vertoont lichte roestvorming. **Behandelen bij gelegenheid wordt aangeraden.**
3. INTERIEUR		
3.0 Algemeen		
– Algemeen	G	Voor zover bereikbaar en zichtbaar, zijn door ons in het constructieve gedeelte van het interieur geen ernstige danwel noemenswaardige gebreken geconstateerd.
3.1 Binnenwanden		
– Algemeen	G	Op de eerste verdieping van de toren en bij de stalen balken van de klokkenstoel in gevel 1 en 2 komt lichte scheurvorming voor. Dit is ook het geval boven de ingang van de toren in gevel 1 **Behoeft echter geen voorzieningen.**
3.2 Dragende constructies/vloeren		
3.2.1 Dragende constructies Hout – Balklagen	G	

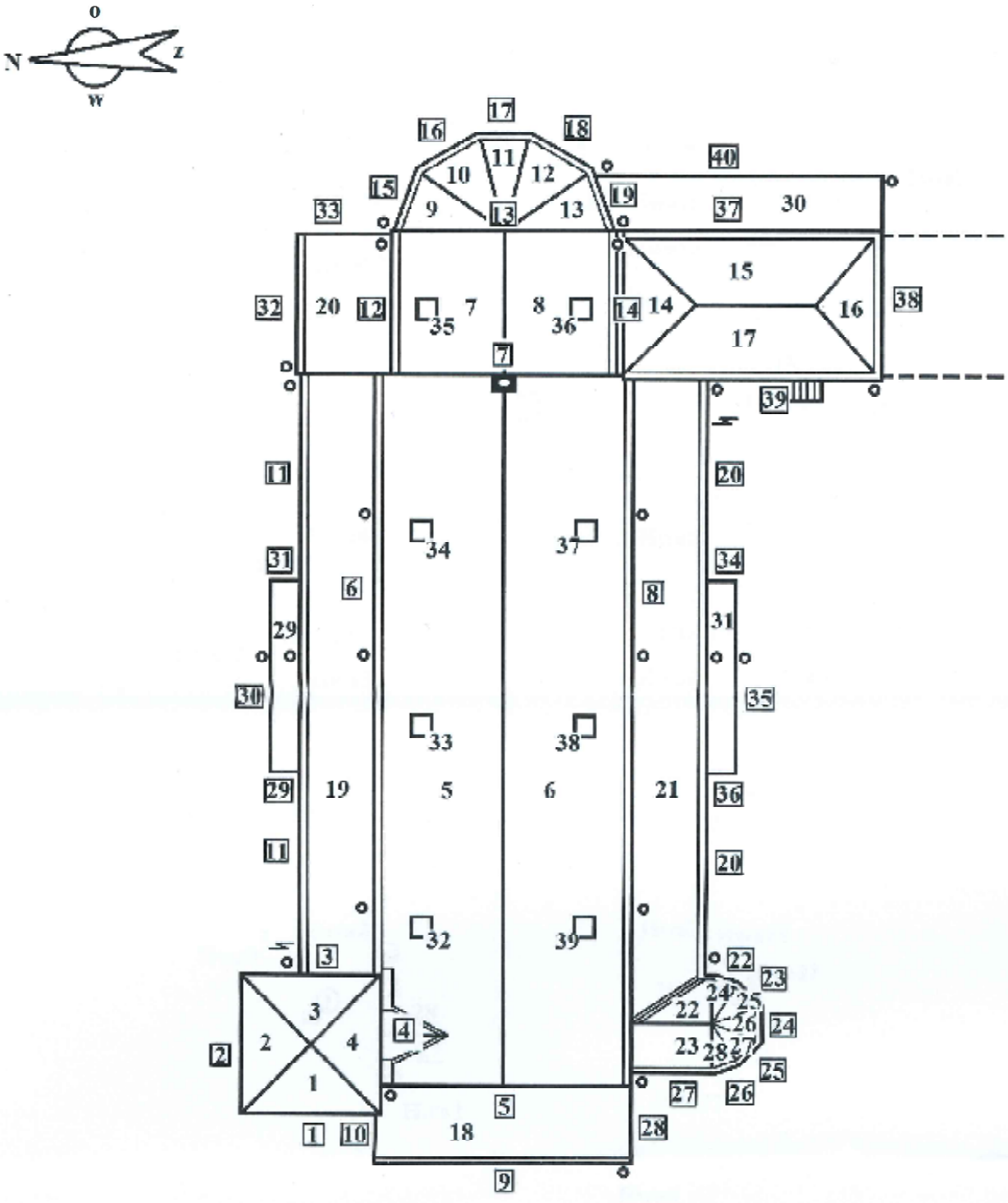
Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* LB0966A Kerk O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
Gietijzer/staal – Onderslagen van klokkenverdiepingsvloer	G				
3.2.2 Vloeren Natuursteen en gebakken tegelvloeren – Algemeen	G				
Houten vloeren – Algemeen	G				
– Houtenvloer met bitumineuze afwerking	G				Betreft de vloer van de klokkenverdieping.
3.3 Gewelven					
Steen – Priesterkoor (hangkoepel) en koorsluiting en Mariakapel (half gesloten koepel)	G				In het gewelf zit een lichte niet verontrustende zetting.
3.4 Kelders					
Constructief – Sacristie en parochiekantoor	G				
Onderhoud/ klimaat – Sacristie	G				
– Parochiekantoor		R			Door vochtbelasting in het muurwerk is het pleisterwerk en sauswerk beschadigd. **Deze permanent ventileren wordt aangeraden.**
3.5 Trappen/ladders /loopbruggen					
Stalen spiltrap nar het oksaal – Algemeen	G				
Ladders – Hout algemeen	G				Voldoende stabiel en voorzien van een randleuning.
Loopbruggen – Algemeen	G				Voldoende stabiel en voorzien van randleuning.
3.6 Timmerwerk/lijstwerk					
Lambrisering oksaal – Hardboard	G				

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* LB0966A Kerk O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
Plafonds – Cassette plafond	G				
Deuren – Algemeen	G				
3.7 Binnenpleisterwerk					
3.7.1 Pleisterwerk – Algemeen	G				
– Toren		R			Zuid- en westzijde is het pleiterwerk aan het losraken van het achterliggen metselwerk door vocht doorslag. **Het valt in overweging te nemen het pleisterwerk te verwijderen en het metselwerk in het zicht te laten.**
3.7.2 Muurschilderingen/ sauswerk – Algemeen	G				
3.8 Betimmeringen, meubilair					N.B. De inspectie beperkt zich tot het controleren en constateren van technische gebreken. De geïnspecteerde onderdelen worden niet op kunsthistorische waarde door de Monumentenwacht gecontroleerd.
Preekstoel (2x: metselwerk met stalen randleuning)	G				
Banken/stoelen en vlonders	G				
Orgelkast (eikenhout)	G				Uitwendig
Kruiswegstatie	G				
Oksaal	G				
Altaren (natuursteen)	G				
Biechtstoelen (metselwerk met eikenhouten afwerking)	G				
Doopvond (natuursteen)	G				
Kleine hekken/portalen	G				
Beelden	G				

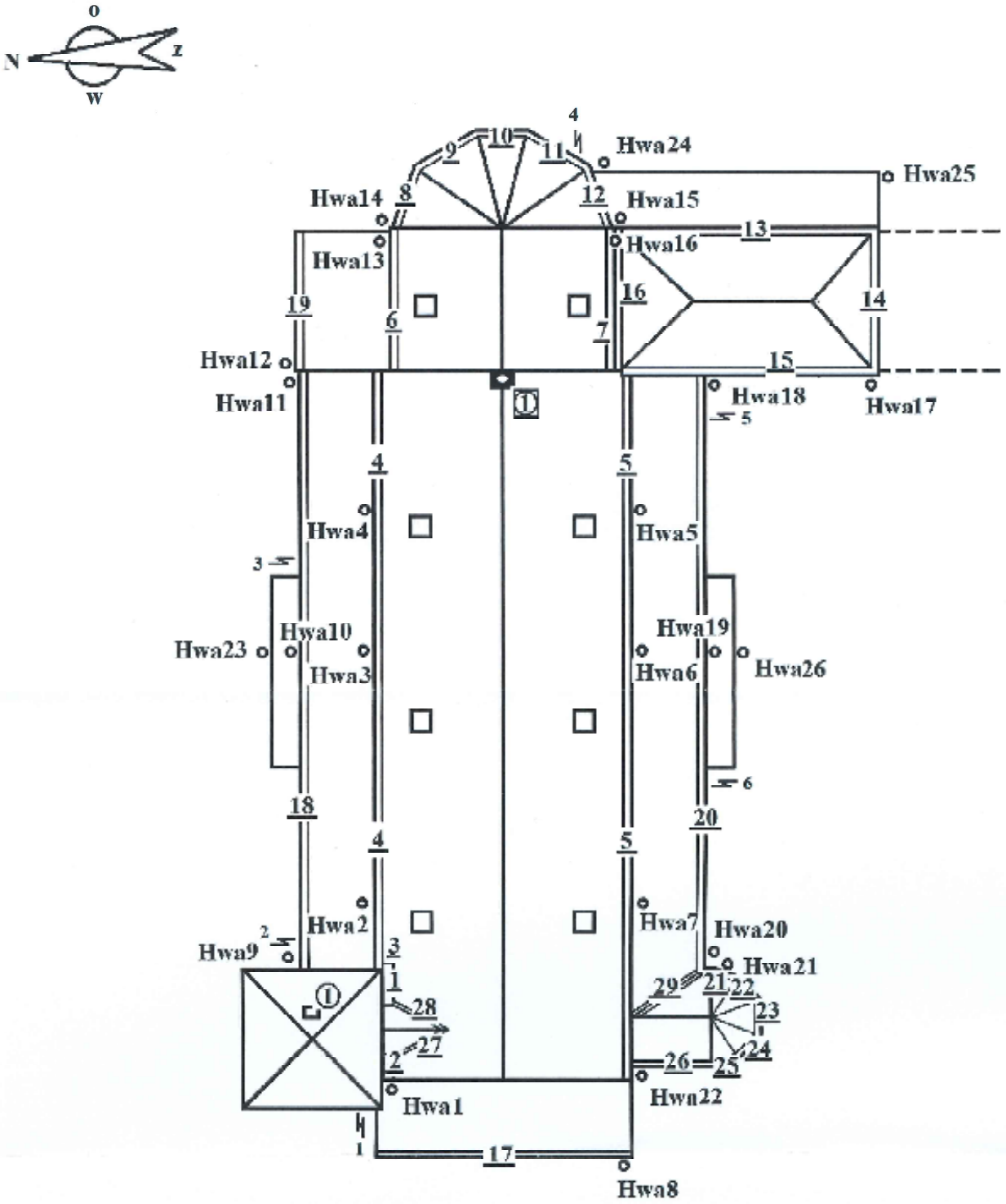
Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting* LB0966A Kerk O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
3.9 Diversen		
Klokkenstoel (staal)	G	
Uurwerken	G	Wel willen wij opmerken dat een bevestigings bout en moer van de oostelijke klok zijn losgeraakt. **Herstellen wordt aangeraden.**
4. DIVERSEN		
4.1 Technische installaties		
4.1.1 Algemeen	G	N.B. Controle op de werking van de zich in of op een gebouw bevindende installatie valt buiten de inspectie van de Monumentenwacht.
4.1.2 Bliksembeveiliging – Algemeen	G	N.B. De inspectie van de bliksembeveiliging heeft uitsluitend betrekking op bevestiging en uiterlijke toestand van opvangers / wand- en dakleidingen/ verbindingen/ meetkoppelingen met beschermbuizen enz.. Voor wat het functioneren betreft dient u een ter zake gespecialiseerd bedrijf te raadplegen.
4.1.3 Brandbeveiliging – Algemeen	G	De brandblussers zijn gekeurd tot januari 2021. Tevens is er een vluchtroute signalering aanwezig.
4.1.4 Elektra		N.B. De inspectie van de elektrische installatie heeft uitsluitend betrekking op bevestiging en uiterlijke toestand. Betreffende de juiste functionering dient u de installatie periodiek te laten doormeten door een ter zake gespecialiseerd bedrijf.
– Algemeen	G	Langs gevel 37 boven dakvlak 30 is het kabbelgootje plaatselijk losgeraakt.

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* LB0966A Kerk O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
					Te herstellen bij gelegenheid.
4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid					
Interieur					
Toegang tot daken en goten					
– Algemeen	G				
– Koorsluiting				S	Het dak is niet met een ladder of van binnenuit bereikbaar. In dit verband adviseren wij om zuidelijk van de koorsluiting, boven het platdak, tegen het muurwerk van het priesterkoor een kooiladder te plaatsen. Of van binnen uit een plateau maken bij de opening en een gebogen ladder over het gewelf aan brengen onder dakvlak 11 en een luik te maken in de voet van het beschot
– Zolder sacristie				S	Doordat er een verlaagd plafond is aan gebracht is het luik niet te bereiken. **Aangeraden wordt om boven de deur boven het verlaagd plafon een nieuw luik te maken.**
Ladders/trappen/bordessen					
– Algemeen	G				
Verlichting					Alle grote ruimten met kap- en spitsconstructies dienen van een algemene loopverlichting te zijn voorzien, zodat een vlotte bereikbaarheid ook voor beheerders en anderen is verzekerd.
– Algemeen	G				
Voorziening daken en goten					
– Onder langs de goten	G				
– Onder de nok				S	Bij dakvlakken tot een lengte van 6 m van de dakvoet naar de nok moet men een rij haken op 1,20 m uit de goot aanbrengen en daarnaast naar keuze werken met een ladder voorzien van een goedgekeurde nokbeugel of met een rij haken circa 1 meter onder de nok verspringend ten opzicht van de bovenliggende rij.
4.3 Bestrating/terrein					
Entrees					
– Algemeen	G				Bij de ingang van de toren is het kader van de roosters geroest zo ook de roosters en het voegwerk van de bakstenen bordes is uitgespoeld. **Herstellen bij gelegenheid wordt aangeraden.**

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting* LB0966A Kerk O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
Plaveisel – Algemeen	G	Plaatselijk is enig voegwerk uitgesleten. **Bij gelegenheid te herstellen.**
4.7 Overige – Algemeen	G	**04-06-2020 H. BEEKMAN, MONUMENTENWACHTER MONUMENTENWACHT LIMBURG**

					RENVOOI NUMMERING	
MonumentenWachtLimburg	**Object**				99	Gevels
	LB-nummer	**LB0966A**	Datum	**12-06-2020**	88	Dakvlakken
	Naam	**O.L. Vrouwe kerk**	Schaal	**n.v.t.**	77	Goten
	Adres	**Marialaan 2**	Lokatie	**Plattegrond**	Hwa66	Hwa-afvoeren
	Plaats	**6114 CR Susteren**	Bronvermelding	**MWL**		Bliksemafleiding
	Rijksnummer	**521385**	Blad **01**	van **02**	20	Dakluiken
Postbus 700 6040 AS Roermond Tel.+31 475563999		info@monumentenwachtlimburg.nl			12	Schoorstenen
					22	Steunberen

					RENVOOI NUMMERING	
MonumentenWachtLimburg	Object				99	Gevels
	LB-nummer	LB0966A	Datum	12-06-2020	88	Dakvlakken
	Naam	O.L. Vrouwe kerk	Schaal	n.v.t.	77	Goten
	Adres	Marialaan 2	Lokatie	Plattegrond	Hwa66	Hwa-afvoeren
	Plaats	6114 CR Susteren	Bronvermelding	MWL		Bliksemafleiding
	Rijksnummer	521385	Blad 02	van 02	20	Dakluiken
Postbus 700 6040 AS Roermond Tel.+31 475563999		info@monumentenwachtlimburg.nl			12	Schoorstenen
					22	Steunberen

INSPECTIERAPPORT 2018
Objectnummer LB0114
H. Jacobus de Meerdere
Maasheuvel 12
Roosteren

Monumentenwacht Limburg
POSTBUS 700
6040 AS ROERMOND
e-mail: info@monumentenwachtlimburg.nl
tel. +31(0)475-563999 / +31(0)475-564766

Objectgegevens

Objectnummer	: LB0114
Object	: H. Jacobus de Meerdere
Gelegen te	: Maasheuvel 12 6116 BT Roosteren
Eigenaar/beheerder	: R.K. Kerkbestuur Parochie H. Jacobus de Meerdere
Adres eigenaar	: Passtraat 56 6116 AZ Roosteren
Monumentnummer	: 28656
Categorie	: kerkelijke gebouwen

Inspectiegegevens

Inspectienummer : LB0114-2018-11-14

Datum	Uitgevoerd door	Activiteit	Aantal uren
14-11-2018	Huub Beekman	Inspectie	4
14-11-2018	Jan Kuppens	Inspectie	1
15-11-2018	Huub Beekman	Rapport	2
		Totaal aantal uren	7

Rijksnummer 28656
Redegevende omschrijving:
ST. JACOBUSKERK. Driebeukig schip, enkelvoudig koor en westtoren, 1843. Buitengeleding met rondbogige spaarvelden. Schip en koor met tongewelf van stuc. Vlakgedekte zijbeuken. Ronde scheibogen op Toscaance kolommen. Biechtstoel, 1809. Doopvont van omstreeks 1200. Eenklaviers orgel, in 1857 gemaakt door M. van Dinter en L. Vermeulen. Twee eiken herenbanken. XVIII? Klokkenstoel met gelui bestaande uit een klok van J. Sulris, 1529, diam. 126 cm en een klok van J. van Venrade, 1478, diam. 90 cm.

Algemeen
De constructieve toestand (casco) van de kerk en onderhoudstoestand is goed.
Uit de rapporten van de laatste 5 jaar blijkt dat de onderhoudsstaat van het gebouw wederom vooruit is gegaan. Dit is te danken aan het feit dat er goed en voldoende onderhoud wordt uitgevoerd.

Uitgevoerde werkzaamheden door derden
- Het boeiboard van gevel 20 is vervangen.
- De gootlijsten en boeiboarden zijn opnieuw geschilderd.
- Goot nr. 8 t/m11 zijn vernieuwd.
- De brandblus voorzieningen zijn gekeurd.
- Jaarlijks terugkerende en kleinere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd

Aanbevolen werkzaamheden in volgorde van prioriteit

onderdelen	*rubriek*	*techn.staat*	*termijn*
– De leibedekking vervangen	2.2.3	Redelijk	Binnen 8-12 jaar
– Vml. kerkhofommuring herstellen	1.6	Matig	Bij gelegenheid
– De goten schoon te maken.	2.4.1	Goed	2 x per kalenderjaar

Bereikbaarheid en toegankelijkheid
Volgens de geldende normen en richtlijnen voldoet het gebouw volledig aan alle eisen.

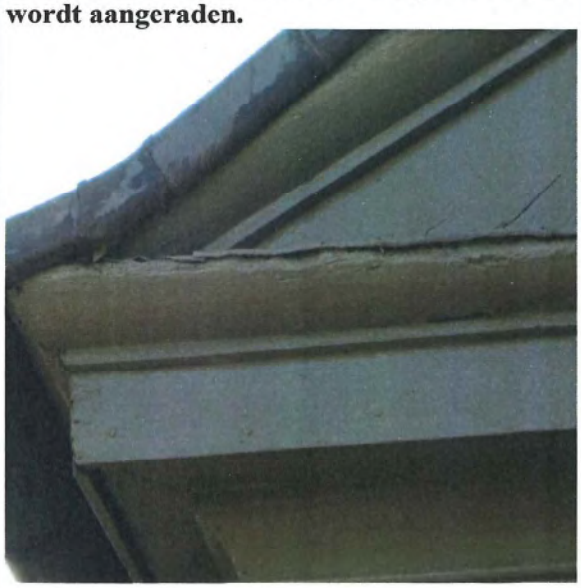
Bijlagen
Tekening van dak plattegrond met nummering.
Enkele foto's van gebreken.

Tijdens de inspectie extra uitgevoerde werkzaamheden door de Monumentenwacht
Diverse goten zijn door ons wederom schoongemaakt.

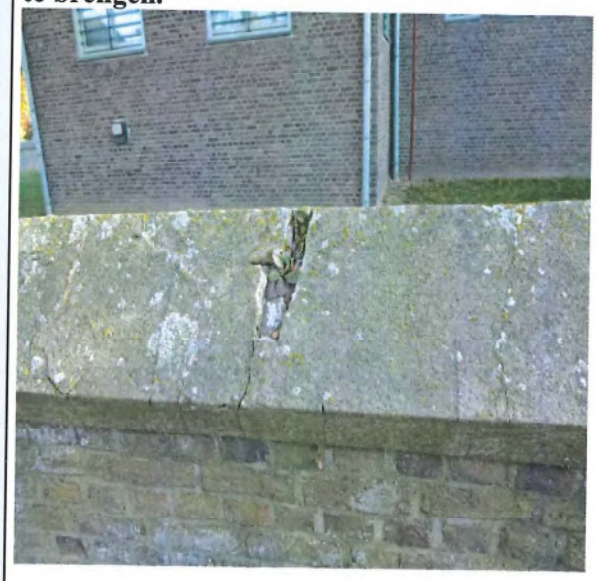
Verwerkte materialen
Geen.

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting* Objectnummer LB0114 H. Jacobus de Meerdere, Roosteren
1. GEVELS		
1.1 Funderingen		
Gevel t/m 25	G	Voorzover waarneembaar en gezien de kwaliteit van het opgaande werk.
1.2 Gevels		
1.2.1 Baksteen Metselwerk constructief - Gevel 1 t/m 25	G	In gevel 9 is een scheur in de gevel ontstaan, deze is ook aan binnenzijde te zien, dit zullen wij nauwlettend in de gaten houden. **Maatregelen zijn vooralsnog niet noodzakelijk.**
Voegwerk platvol Algemene toestand	G	
Gevel 18 t/m 23	R	Het voegwerk is door erosie slijtage aan de oppervlakte aan het afzanden. **Maatregelen zijn vooralsnog niet noodzakelijk.**
1.2.2 Natuursteen Naamse steen Plintgedeelte, waterlijsten en dorpels	G	Wel is er graffiti gespoten op het plintgedeelte in gevel 6 nabij de sacristie. Een enkel element vertoont carboon inlage en de dorpel in gevel 9 is gebroken. **De graffiti verwijderen en de dorpel verlijmen/dichtgieten wordt aangeraden.**

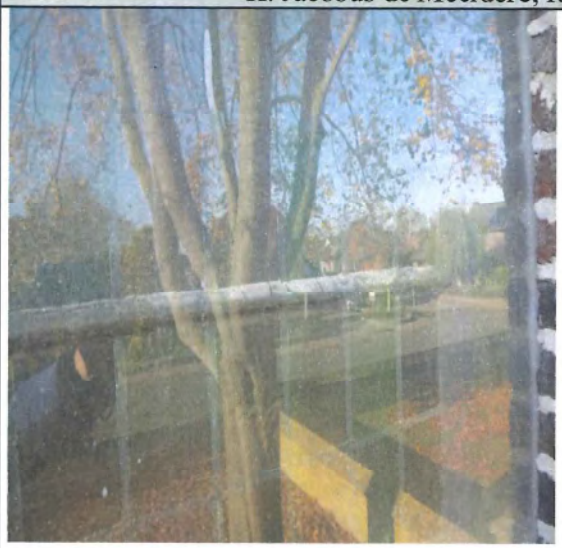
Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting*
1.2.3 Hout					
Geprofileerde kroonlijst zijbeuken gevel 7 en 11		R			In het verleden is de lijst op diverse plaatsen op minder fraaie wijze hersteld. Hierdoor dringt afkomend hemelwater in de lijsten waardoor deze op den duur aangetast zullen raken. De loden afwerkingen zijn niet voldoende doorgevoerd (niet waterdicht). **Met lood bekleden om inwatering te voorkomen wordt aangeraden.**
1.4 Vensters					
1.4.2 Hout					
Raamkozijnen in gevel 19 t/m 23	G				
1.4.3 Gietijzer/staal/ non-ferrometaal					
Segmentboog vensters					
- Gevel 6 en 12	G				
- Gevel 1		R			Van het venster op het oksaal is onderlangs het staalwerk doorgeroest, is door een speciezoom aan het oog onttrokken. **Herstellen bij gelegenheid wordt aangeraden.**
Brugijzers overige ramen	G				
1.5 Deuren, poortjes, toegangen					
1.5.1 Baksteen / natuursteen / Beton (omlijstingen)					
Naamse steen					
- Algemene toestand (1843)	G				Wel is ter hoogte van de leuning aan de rechterzijde een deel afgevallen terwijl het reparatiewerk is losgeraakt. **Herstellen wordt aangeraden.**

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting*
		
1.5.2 Hout		
Gevel 1dubbel deurkozijn	G	
Gevel 5 en 13 deurkozijn met bovenlicht	G	
1.6 Uitpandige elementen		
Kerkhofommuring		
Bakstenen metselwerk	G	De muur is op diverse plaatsen uit het lood geraakt en gescheurd. Ook is op diverse plaatsen de mortel ontbonden en het metselwerk mortelrot. In ernstigere mate betreft het metselwerk van de afgesmeerde ezelsrug. **Herstellen bij gelegenheid wordt aangeraden.**
Voegwerk platvol	G	Enig aan de oppervlakte beschadigd voegwerk door erosieslijtage. **Herstellen bij gelegenheid wordt aangeraden**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0114 H. Jacobus de Meerdere, Roosteren
Pleisterwerk				S	Het pleisterwerk vertoont diverse scheuren en is op diverse plaatsen losgeraakt van het metselwerk. Gelet op het feit dat het onderliggende metselwerk niet optimaal meer is zal alleen herstelwerk van het pleisterwerk niet afdoende zijn. **Het is daarom te overwegen om een nieuwe ezelsrug op te zetten en het pleisterwerk niet meer terug aan te brengen.**
1.7 Glas/schilderwerk					
1.7.1 Beglazing/glas in lood					
Glas-in-lood Algemene toestand	G				
Vensterglas - Gevel 19 t/m 23 - Gevel 5 en13 bovenlichten - Gevel 12 zuidelijkste venster	G				Verspreid komt een enkel gebroken ruitje voor. **Behoeft echter geen voorzieningen.**
Beschermende voorzet beglazing - Kunststof beglazing Mariakapel, St. Jozefkapel en doopkapel	G				De kunststof voorzetbeglazing is wel vervaagd en bevuild. Schoon maken bij gelegenheid wordt aangeraden.
Draadglas - In een aluminium kader Gevel 6, 9 en 12	G				In het 3e, 4e en 5e raam gezien vanaf de toren zijn enkele panelen beschadigd en het bovenste paneel van het 5e raam is gebroken. **Vervangen op termijn wordt aangeraden.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting*
					
Gehard glas					
- Gevel 1 oksaalraam en rondraam in gevel 6	G				
1.7.2 Schilderwerk					
Op houtwerk					
Transparant schilderwerk.					
- Gevel 1, 5, 13 en 18 deuren	G				
Dekkend schilderwerk					
- Gevel 19 t/m 23 ramen en kelder deur	G				
- Gootlijsten en overstekken	G	R			Medio 2018 opnieuw geschilderd.
- Boeiboorden gevel 18 t/m 23	G	R			Medio 2018 opnieuw geschilderd.
- Boeiboord van gevel 20	G				Het ingerotte boeiboard is vervangen.
- Galmborden gevel 1 t/m 4	G				
- Kroonlijsten	G				
Op staalwerk					
- Algemene toestand	G				
- Brugstaven gevel 14 en 17				S	Roestige brugstaven en gebroken stopwerk. Vanwege de voorzetbeglazing voldoende bescherming. **Bij gelegenheid te schilderen.**

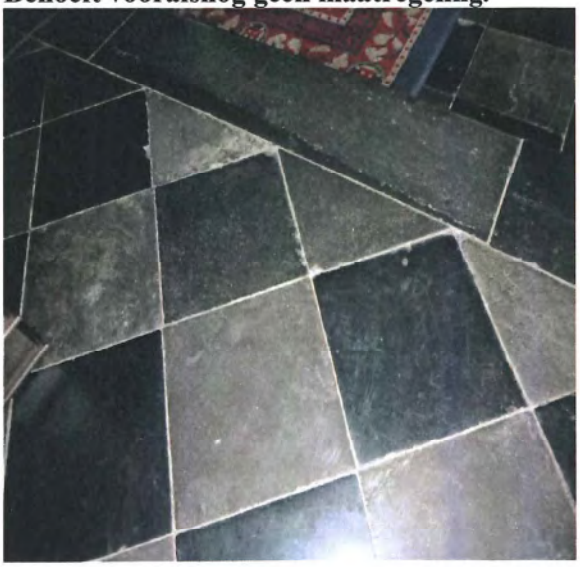
Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting*
		
1.8 Diversen		
Ventilatieroosters gevel 23 en 25 (sacristie/kelder)	G	
Rookgas doorvoer van gevelkachel in gevel 23	G	
Dievenijzers ramen sacristie gevel 19 t/m 23	G	Het metaal begint bij de verbinding met het kozijn te roesten (gevel 20 t/m 22). **Thans voldoende beschermd door schilderwerk.**
Wijzerplaten	G	
Algemene toestand	G	
Houten galmborden	G	
Draadgaas afgazing galmborden	G	
Raamdorpelstenen sacristie gevel 19 t/m 23	G	
2. DAKEN		
2.1 Kapconstructies		
2.1.1 Hout		
Algemene toestand (eiken en vuren)	G	Verspreid komen oude sporen voor van houtborende insecten en van oude lekkages, enkele daksporen zijn hierdoor enigszins verzwakt.

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting*
2.2 Dakbedekking		
2.2.3 Leien		
- Dakvlak 1 t/m 13	R	Op dakvlak 1van de toren is een lei uitgezakt en zal het beschot aangetast raken door een lekkage. Op de hoekkeper invlechting op dakvlak 2 van de toren is een lei uitgedraaid. **Herstellen wordt aangeraden.** De koperen leihaken vertonen slijtage, in het bijzonder aan de westzijde. Meerdere haken zijn ter plaatse van de bekken dunner geworden, hierdoor zullen in de toekomst haken gaan afbreken en leien uitzakken. De bedekking boven de zijbeuken heeft ten opzichte van de dakhelling van 22 graden een dubbele overlap van 8 cm, dit is erg gering, waardoor door capillaire werking vocht op kan trekken en het beschot kan bereiken. Bij vervanging van de bedekking rekening houden met de overdekking. **Periodiek onderhoud uitvoeren is noodzakelijk.** **Naar onze inschatting moet met vervanging binnen een termijn van 8-12 jaar rekening worden gehouden.**
- Dakvlak 14 t/m 17	G	
2.2.5 Bitumen		
Dakvlak 18 t/m 20	R	De schuitlaag (leislag) is aan het afslijten en plaatselijk komt craquelé voor. Reken houden dat de bedekking op termijn vervangen dient te worden.
2.2.6 Beton		
Dakvlak 21	G	

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0114 H. Jacobus de Meerdere, Roosteren
2.3 Aansluitingen/afwerkingen					
lood Algemene toestand	G				
Loodvervanger dakvlak 19 en 20	G				
2.4 Goten en hemelwaterafvoeren					
2.4.1 goten Zink - Algemeen					Wel willen wij opmerken dat door bladafval de goten 6, 10 en 11 en ook de afvoer bevuild raken. **Jaarlijks schoonmaken nadat het blad van de bomen is noodzakelijk.**
Bakgoten - Goot 8 t/m 11	G				De goten zijn medio 2018 vernieuwd. Door ons is de ernstig verstopte goot nr. 10 en 11 schoongemaakt.
Mastgoten - Goot 1 t/m 7		R			De goten zijn egaal verweerd. Wel willen wij opmerken dat goot nadat het blad van de bomen is nog dient te worden schoongemaakt.
2.4.2 Hemelwaterafvoeren Zink - Hwa 1 t/m 8		R			De afvoeren zijn egaal verweerd.
- Hwa 9 t/m 14	G				
Stalen ondereinden Algemene toestand	G				
2.5 Dakopeningen					
2.5.3 Dakramen Metaal - Ramen 4 t/m 6	G				
- Vleermuis openingen Dakvlak 6 en 12		R			Het staalwerk van de ramen is geroest. **Opnieuw schilderen bij gelegenheid wordt aangeraden.**

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting*
		
2.5.4 Luiken Hout met zink bekleed - Luik 1 t/m 3 en 7	G	Wel willen wij opmerken dat geen handgrepen en uitvalkettingen zijn aangebracht. **Alsnog aanbrengen wordt aangeraden.**
2.6 Schoorsteen		
Schoorsteen 1	G	
2.7 Gootlijsten/balustraden		
boei boarden en dak overstekken	G	Boeiboard van gevel 20 is vernieuwd medio 2018.
2.8 Diversen		
Torenkruis/dakbekroning Op de toren en absis	G	Wel is het verguldsel van de haan en de pijnappel sterk afgesleten terwijl het schilderwerk begint af te slijten.
3. INTERIEUR		
3.0 Algemeen		
Algemeen	G	Voor zover bereikbaar en zichtbaar, zijn door ons in het constructieve gedeelte van het interieur geen ernstige of noemenswaardige gebreken geconstateerd.
3.1 Binnenwanden		
Algemeen	G	In de muur achter het altaar gevel 9 is een scheur Ontstaan. **Maatregelen zijn vooralsnog niet noodzakelijk.**

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting*
3.2 Dragende constructies/vloeren		
3.2.1 Dragende constructies		(ankerbalken en balklagen)
Gemetselde Toscaanse kolommen	G	Dragen buitengeleding met rondbogige scheibogen
Hout	G	
Staal (klokkenverdiepingsvloer)	G	
3.2.2 Vloerafwerking		
Natuursteen vloertegels	G	Voor het priesterkoor zijn enkele tegels gebroken en aan het verzakken. De gangpaden zijn ook op plaatsen verzakt. **Behoeft vooralsnog geen maatregeling.**
Gebakken vloertegels	G	
Houten plankiers	G	
3.3 Gewelven		
Tongewelf (houtenschenkels /pleisterwerk) - Algemeen	G	
3.4 Kelder (doosconstructie)		
Algemeen	G	Bakstenen metselwerk, beton en pleisterwerk. Vanwege het ontbreken van de sleutel ditmaal niet bij de inspectie betrokken.

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting*
3.5 Trappen/ladders/loopbruggen		
Trappen (eiken- en vurenhout)		
Algemeen	G	
Ladders (toren/torenspits)		
Algemeen	G	
loopbruggen		
Schip en zijbeuken	G	
3.6 Timmerwerk/lijstwerk		
Binnendeuren	G	
Kastdeuren	G	
3.7 Binnenpleisterwerk en muurschilderingen		
3.7.1 Pleisterwerk		
Algemeen	G	
3.7.3 Muurverfwerk/sauswerk		
Algemeen	G	Het sauswerk van de gewelven is licht bevuild.
3.8 Betimmeringen, meubilair (aard- en nagelvast)		
Algemeen		N.B. De inspectie beperkt zich tot het controleren en constateren van technische gebreken. Voor de kunsthistorische waarde kunt u desgewenst gebruik maken van onze interieur wachter .
Banken/stoelen (eiken)	G	Twee eiken herenbanken. XVIII?
Eenklaviers orgelkast (eiken: 1857)	G	Eenklaviers orgel, in 1857 gemaakt door M. van Dinter en L. Vermeulen. N.B. De inspectie beperkt zich tot controle van de orgelkast. Betreffende de juiste functionering dient u het orgel periodiek te laten controleren door een ter zake gespecialiseerd orgelmakers bedrijf.
Oksaal	G	
Altaren (hout/natuursteen)	G	
Biechtstoelen (eiken: 1809)	G	
Kleine hekken/portalen	G	
Beelden en kruiswegstatie	G	
Doopvond (natuursteen: ± 1200)	G	
Preekstoel	G	Slechts gedeeltelijk aanwezig in de doopkapel.

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0114 H. Jacobus de Meerdere, Roosteren
3.9 Diverse					
Klokkenstoel	G				Klokkenstoel met gelui, bestaande uit een klok van J. Sulris, 1529, diam. 126 cm en een klok van J. van Venrade, 1478, diam. 90 cm.
Ophanging aan luiwerk.		R			De stalen ophanging is geroest. **Bij gelegenheid te schilderen wordt aangeraden.**
4. DIVERSEN					
4.1 Technische installaties					
4.1.0 Algemeen					N.B. Controle op de werking van de zich in of op een gebouw bevindende installatie valt buiten de inspectie van de Monumentenwacht.
Hete luchtkanaal van de cv			M		Het kanaal in de kelder achter de ketel is aan het roesten ter hoogte van de vloer. Het kanaal laten controleren op lekkages is raadzaam.
4.1.1 Bliksembeveiliging					N.B. De inspectie van de bliksembeveiliging installatie heeft uitsluitend betrekking op bevestiging en uiterlijke toestand. Betreffende de juiste functionering dient u de installatie jaarlijks te laten doormeten door een ter zake gespecialiseerd bedrijf.
Bevestiging algemeen	G				
Bevestiging dakvlak 12 en gevel 2		R			De stalen bevestigingen op het dakvlak 12 en afkomend langs de toren gevel 4 zijn sterk geroest, dit is eveneens het geval afkomend langs de toren gevel 2 **De stalen bevestigingen op termijn vervangen wordt aangeraden.**
4.1.2 Brandbeveiliging - brandblusser(s)	G				In het gebouw zijn diverse tot december 2018 goedgekeurde brandblus voorzieningen aanwezig.
- vluchtroute aanduiding	G				Tevens is er ook een vluchtwegroute signalering aanwezig.
4.1.3 Elektra					N.B. De inspectie van de elektrische installatie heeft uitsluitend betrekking op bevestiging en uiterlijke toestand.
bevestiging	G				
4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid					
Algemeen	G				

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0114 H. Jacobus de Meerdere, Roosteren
3.9 Diverse					
Klokkenstoel	G				Klokkenstoel met gelui, bestaande uit een klok van J. Sulris, 1529, diam. 126 cm en een klok van J. van Venrade, 1478, diam. 90 cm.
Ophanging aan luiwerk.		R			De stalen ophanging is geroest. **Bij gelegenheid te schilderen wordt aangeraden.**
4. DIVERSEN					
4.1 Technische installaties					
4.1.0 Algemeen					N.B. Controle op de werking van de zich in of op een gebouw bevindende installatie valt buiten de inspectie van de Monumentenwacht.
Hete luchtkanaal van de cv			M		Het kanaal in de kelder achter de ketel is aan het roesten ter hoogte van de vloer. Het kanaal laten controleren op lekkages is raadzaam.
4.1.1 Bliksembeveiliging					N.B. De inspectie van de bliksembeveiliging installatie heeft uitsluitend betrekking op bevestiging en uiterlijke toestand. Betreffende de juiste functionering dient u de installatie jaarlijks te laten doormeten door een ter zake gespecialiseerd bedrijf.
Bevestiging algemeen	G				
Bevestiging dakvlak 12 en gevel 2		R			De stalen bevestigingen op het dakvlak 12 en afkomend langs de toren gevel 4 zijn sterk geroest, dit is eveneens het geval afkomend langs de toren gevel 2 **De stalen bevestigingen op termijn vervangen wordt aangeraden.**
4.1.2 Brandbeveiliging					
- brandblusser(s)	G				In het gebouw zijn diverse tot december 2018 goedgekeurde brandblus voorzieningen aanwezig.
- vluchtroute aanduiding	G				Tevens is er ook een vluchtwegroute signalering aanwezig.
4.1.3 Elektra					N.B. De inspectie van de elektrische installatie heeft uitsluitend betrekking op bevestiging en uiterlijke toestand.
bevestiging	G				
4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid					
Algemeen	G				

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0114 H. Jacobus de Meerdere, Roosteren
4.3 Bestrating/terrein					
Trappen					
Hoofd entree gevel 1 (Naamse steen)	G				Wel is het voegwerk van de trap partij uitgesleten. **Opnieuw voegen bij gelegenheid wordt aangeraden.**
Doopkapel gevel 5 (Naamse steen)	G				
Sacristie gevel 18 (Naamse - en baksteen)	G				Wel is het voegwerk van de trappen en het flankeermuurtje uitgesleten. **Opnieuw voegen bij gelegenheid wordt aangeraden.**
Kelder (baksteen)	G				
Plaveisel					
Algemeen	G				
4.5 Bomen/begroeiing					
Algemeen	-	-	-	-	Wel dienen de goten voor de inval van de winter nog te worden schoongemaakt. De begroeiing tegen gevel 6 dient te worden vrijgehouden van het gevelwerk.
4.7 Overige					
Wet en regelgeving					Wij adviseren u voordat u met onderhouds- of restauratiewerkzaamheden wilt beginnen, tijdig contact op te nemen met de afdeling Bouwzaken van het Bisdom Roermond (tel. 0475-386888). Hier kan men u informeren over eventueel noodzakelijke vergunningen, goedkeuringen en/of subsidiemogelijkheden. U voorkomt hiermee problemen of vertragingen tijdens de uitvoering.
					14-11-2018 H. Beekman Monumentenwachter Monumentenwacht Limburg

INSPECTIERAPPORT 2020
Objectnummer LB0016
H. Landricus
Plats 15
Echt

Monumentenwacht Limburg
POSTBUS 700
6040 AS ROERMOND
e-mail: info@monumentenwachtlimburg.nl
tel. +31(0)475-563999 / +31(0)475-564766

INSPECTIERAPPORT Objectnummer LB0016

Objectgegevens

Objectnummer : LB0016
Object : H. Landricus
Gelegen te : Plats 15 6101 AP Echt
Eigenaar/beheerder : R.K. Kerkbestuur Parochie H. Landricus
Adres eigenaar : Vrijthof 21 6101 AM Echt
Monumentnummer : 14256
Categorie : kerkelijke gebouwen

Inspectiegegevens :

Inspectienummer LB0016-2020-01-08

Datum	Uitgevoerd door	Activiteit	Aantal uren
8-1-2020	Roy Boontje	Inspectie	6,5
8-1-2020	Jan Kuppens	Inspectie	6,5
8-1-2020	Roy Boontje	Rapport	1,5
		Totaal aantal uren	14,5

Rijksnummer 14256

Redengevende omschrijving:
St Landricuskerk. Laatgotische bakstenen driebeukige hallenkerk met enkelvoudig koor, XV. Twee westelijke traveeën van het hallenschip en de toren zijn in 1873 door P.J.H. Cuypers toegevoegd. Zijschepen met ingebouwde steunberen.

Algemeen

De constructieve toestand (casco) van de kerk is goed.
De onderhoudstoestand is redelijk.
Sinds de vorige inspectie blijkt de onderhoudsstaat van het gebouw iets vooruit is gegaan.
Dit is het gevolg dat er de afgelopen jaren nagenoeg in geringe mate onderhoud is uitgevoerd.

Uitgevoerde werkzaamheden door derden

Sinds de vorige inspectie zijn inmiddels navolgende werkzaamheden uitgevoerd of voorzieningen getroffen
- Verfwerk uitgevoerd dakkapellen
- Mergelsteen aanzet gevel 21 hersteld.

Naar verluidt is men voornemens op korte termijn onderhoud te plegen aan de daken.

Aanbevolen werkzaamheden in volgorde van prioriteit

Onderdelen	***Rubriek***	***Techn.staat***	***Termijn***
– Diverse onderdelen te verven	1.7.2	Slecht	Binnen 1 jaar
– Loodwerk tentdak toren herstellen	2.2.4	Matig	Binnen 1-2 jaar
– De kapconstructie tentdak toren herstellen	2.1.1	Matig	Binnen 1-2 jaar
– Leibedekking herstellen	2.2.3	Variabel	Binnen 1-2 jaar
– Het voeg- en metselwerk herstellen / vervangen	1.2	Variabel	Binnen 5-8 jaar

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Volgens de geldende normen en richtlijnen voldoet het gebouw niet volledig aan de eisen, zie rubriek 4.2.

Bijlagen

Dakaanzicht 2x

Tijdens de inspectie uitgevoerde werkzaamheden door de Monumentenwacht

- diverse bevuilde goten schoongemaakt.

Verwerkte materialen

- Geen

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0016 H. Landricus Echt
1. GEVELS					
1.1 Funderingen - Gevel 1 t/m 37	G				Voor zover waarneembaar en gezien de kwaliteit van het opgaande werk.
1.2 Gevels *1.2.1 Baksteen* Metselwerk constructief - gevel 1 t/m 21 23 t/m 37	G				Er komen stenen voor, zachter van kwaliteit, die aan de oppervlakte aan het afschilferen zijn.
- gevel 22		R			Langs de pilasters van de zuidbeuk gevel 22, en boven enkele ramen zijn enige lichte scheuren zichtbaar. Vanaf het derde raam gezien vanaf de toren is aan de linker zijde metselwerk circa 1m¹gescheurd. Ter plaatse van de raamafzaten vertoont het metselwerk zowel aan de linker als aan de rechter zijde enige werking. **Bij vervangen c.q. herstelwerk van het voegwerk tevens het metselwerk te herstellen.**
Voegwerk (gesneden) - gevel 35 en 36	G				
- gevel 22 boven de versnijdingslijst		R			Het voegwerk is ontbonden in samenstelling waardoor dit verzand en uitgesleten is, met name ter hoogte van de tracering van de ramen en bij het 1e en 2e travee vanaf de westzijde. De contouren zijn niet of nauwelijks nog waarneembaar. **Binnen een termijn van 4-6 jaar herstelwerk uitvoeren.**
- gevel 29, 30, 33 en 34		R			De mortel is aan het verzanden en verweerd. In het algemeen beperkt de verwering zich tot het oppervlak, daardoor zijn op plaatsen de contouren van het gesneden voegwerk niet meer herkenbaar. Op de hoek van gevel 33 en 34 en in gevel 33 bij steunbeer 7 is het voegwerk diep uitgesleten. **Binnen een termijn van 4-6 jaar herstelwerk uitvoeren is raadzaam.**
- gevel 30 onderlangs de gevelafdekking			M		Voegwerk is diep uitgesleten**.** **Het voegwerk onderlangs te herstellen.**
Voegwerk (platvol) - gevel 1 t/m 21, 22 onder de versnijdingslijst, 23 t/m 28, 31, 32	G				

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0016 H. Landricus Echt
- gevel 28 priesterkoor tussen steunbeer 8 en 9			M		Boven het lezenaar dakje is ± 0,5 m voegwerk niet uitgevoerd. **Dit alsnog uitvoeren is noodzakelijk.**
1.2.2 Natuursteen Metselwerk constructief Mergel					
- algemeen	G				Enkele mechanische beschadigingen en/of overwegend zeer oppervlakkige erosieslijtage.
- diverse versnijdinglijsten en steunbeer- afzaten van het meest oostelijk kerkgedeelte			M		Als gevolg van erosie afgesleten of afgebrokkeld, enkele zijn anderszins beschadigd.
- hoekaanzet gevel 21 met 22	G				medio 2019 vernieuwd.
Voegwerk (platvol)					
- algemeen	G				In de toren komen plaatselijk uitgesleten voegen voor. Bij gelegenheid herstellen
- toren gevel 1		R			Enkel uitgesleten voegen in topgedeelte..
Hardsteen					
- afzaten, afdekkingen plinten en lijsten	G				Enige open of uitgesleten voegen tussen de elementen onderling. Voorts enkele lichte beschadigingen. De tuit op gevel 23 is een schuin gescheurd hetgeen aan de noordzijde zichtbaar is. **Deze te verlijmen is raadzaam.**
Tufsteen					
- afzaten, versnijding, hoekpinakels en afwerking balustrade van de toren	G				
- afzaten, versnijdingen en kantelen toren		R			Plaatselijk aan de oppervlakte schilferend of afbrokkelend tufsteen van de versnijdinglijsten op de noordwesthoek van de toren zijn ernstig beschadigd. **Herstelwerk uitvoeren is raadzaam.**
1.2.5 Beton					
- Luchtbogen tussen toren en hoekpinakels bovenste trans	G				
1.3 Gevelafwerking					
Buitenpleisterwerk					
Plintgedeelte					
- algemeen	G				
- gevel 18, 22, 31 en 32		R			Op enige plaatsen beschadigd en/of losgeraakt. Naar alle waarschijnlijkheid is ook achterliggende metselwerk mortelrot geraakt. **Te herstellen.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0016 H. Landricus Echt
- Bovendakse gevelwerk gevel 19 en 21		R			Het smeerwerk is verzand, gescheurd en aan het losraken. **Te herstellen/vervangen.**
1.4 Vensters					
1.4.1 Baksteen / natuursteen / Beton (omlijstingen)					
Baksteen					
- algemeen	G				
Mergel					
- algemeen	G				De mergelstenen traceringen vertonen plaatselijk lichte scheuren/beschadigingen. Aan de zuidoost zijde van de kerk zijn de traceringen door vogels diep bekrast. Ook diverse raamafzaten zijn wat beschadigd.
- montanten van galmgaten		R			De montanten vertonen werking, deze zijn van het metselwerk aan het losraken. **Nader te onderzoeken.**
1.4.2 Hout					
- algemeen	G				
1.4.3 Gietijzer/staal/non-ferrometaal					
- algemeen	G				Enkele klapramen haperen
1.5 Deuren, poortjes, toegangen					
1.5.1 Baksteen / natuursteen / Beton (omlijstingen)					
Natuursteen					
- gevel 13 en 15	G				
1.5.2 Hout					
	G				
		R			
- algemeen	G				
- deur gevel 13		R			De torendeur is onderlangs gerot. **Door ons wordt aangeraden een weldorpel aan te brengen.**
1.6 Uitpandige Elementen					
Keer-/tuin-/kerkhofmuren					
- algemeen	G				
1.7 Glas/schilderwerk					
1.7.1 Beglazing/glas in lood					
Vensterglas					
- sacristie	G				

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0016 H. Landricus Echt
Voorzetbeglazing - mariakapel en portaal	G				
Glas-in-lood gebrandschilderd - algemeen	G				Enkele panelen vertonen hol- en bolstand en enkele ruitjes zijn gebroken. **De gebroken ruitjes te herstellen.**
Glas-in-lood gekleurd - algemeen	G				Enkele panelen vertonen hol- en bolstand en enkele ruitjes zijn gebroken. **De gebroken ruitjes te herstellen.**
- sacristie en ramen in gevel 13		R			Plaatselijk gebroken ruitjes en beschadigde loodveters van de sacristie. Van het raam in gevel 13 zijn van het rechter gedeelte van de eerste twee panelen een 4 tal ruitjes stuk en het loodnet is beschadigd. **Herstelwerk uitvoeren of de panelen in een nieuw loodnet vaten is raadzaam.**
- trapentoren			M		Het loodnet is gescheurd **Opnieuw in een loodnet vatten is noodzakelijk.**
1.7.2 Schilderwerk Op houtwerk - algemeen	G				
- gevel 37 houten pui			M		Het verfwerk is aan het afbladderen door de slechte hechting. Dit wordt vermoedelijk veroorzaakt doordat de pui in het verleden vernist is. **Oude verlagen verwijderen en een nieuw verfsysteem aanbrengen is noodzakelijk.**
- gevel 13 deur, gevel 9 en 33 ramen, dakapellen 29 t/m 32 en angelustrorentje				S	Het verfwerk is schraal, aan het breken en aan het afbladderen. **Oude verflagen verwijderen en een nieuw verfsysteem aanbrengen is noodzakelijk.**
Op staalwerk - algemeen	G				Het kruisje op het angelustorentje vertoont roestvorming. **Het staalwerk conserveren gelijktijdig met het houtwerk.**
1.8 Diversen Galmborden - algemeen		R			Plaatselijk is de loodafwerking los aan het raken, geplooid en gescheurd. **Deels vervangen is noodzakelijk.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0016 H. Landricus Echt
Afgazing - galmborden en venster boven de deur toren gevel 13	G				Betreft draadgaas op een randkader.
Gevelstenen/tableaus - beeltenis gevel 13 (mergel)			M		Door erosie beschadigd en verweerd. **Bij gelegenheid te herstellen.**
Dievenijzers - gevel 34		R			Als gevolg van roestdruk (verankering van de dievenspijlen) zijn bakstenen beschadigd. **Het metselwerk vrij maken van de verankering te conserveren en metselwerk herstellen.**
Beelden - H. Hartbeeld (Fr. kalksteen)	G				De linker hand is weg.
Wijzerplaten - algemeen	G				
2. DAKEN					
2.1 Kapconstructies *2.1.1 Hout* - Algemeen constructief	G				
- Tentdak toren 1			M		Vanwege extreem veel vliegen ditmaal niet geïnspecteerd. Als gevolg van lekkages aan de loodbedekking is of begint de muurplaat op een tweetal plaatsen in te rotten. Aan de westzijde komt bruinrot voor in muurplaat en hoekkeper. **Herstelwerk uitvoeren is noodzakelijk.**
2.2 Dakbedekking					Momenteel 2020 in uitvoering.
2.2.2 Pannen Glazuurde tuile de Nord - algemeen dakvlak 22 t/m 25	G				De neuzen van de pannen vallen niet correct in de sluiting, vermoedelijk klopt de lattenmaat hier niet. **Deze gebreken herstellen is noodzakelijk.**
2.2.3 Leien Maasdekking: spijkerwerk - dakvlak 5, 6, 8, 10, 11, 12, 19, 20 en 21	G				
- dakvlak 7, 14, 15, 16, 17 en 18		R			Verspreid komen donker getinte leien voor die zachter en poreuzer zijn en meer vocht opnemen, de leihaken zijn dun geworden in de bekken.

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0016 H. Landricus Echt
2.2.4 Metaal					
Lood					
- toren dak 1			M		Op de hoeken zijn met stroken nieuwe lood felsen aangebracht maar deze zijn helaas vastgezet met schroeven. Dit is ook gedaan in de vlakken waardoor deze na verloop zullen gaan lekken doordat bij de schroefgaten scheurtjes zullen ontstaan door werking van het lood. **De nieuwe stroken met klangen vastzetten, de schroeven verwijderen en de schroefgaten dicht solderen word aangeraden.**
Zink					
- dakvlak 34 en 35	G				
- dakvlak 33	G				Medio 2019 vernieuwd
2.2.5 Bitumen					
- dakvlak 36	G				Nieuw bitumen dak en loodafwerking en koperen kraal.
2.3 Aansluitingen/afwerkingen					
Lood					
- algemeen	G				
- voetlood gevel 23 en 24	G				
- voetlood dakvlak 19 en 20	G				
keramische vorstpannen					
- algemeen	G				
Speciezomen					
- trappentoren tegen gevel 12			M		Grotendeels losgeraakt van het opgaande gevelwerk. **Herstellen of vervangen is noodzakelijk.**
2.4 Goten en hemelwaterafvoeren					
2.4.1 Goten					
Zink					
Bakgoten					
- algemeen goten 8 t/m 12		R			
Mastgoten					
- algemeen goten 1 t/m 7		R			
Zak-/zalinggoten					
- algemeen goten 13 t/m 15		R			
- zak-/zalinggoten goot 15			M		De goot is niet correct afgewerkt. Het kopschot is te laag en de soldeernaad bij steunbeer 7 is niet geheel gesoldeerd en erboven is geen muurlood aangebracht.

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0016 H. Landricus Echt
					Bij verstoppingen of bij afschuivende sneeuw zullen er lekkages ontstaan. **Deze gebreken herstellen is noodzakelijk.**
Lood					
- kilgoten dakkapellen	G				
2.4.2 Hemelwaterafvoeren					
Zink					
- algemeen	G				
- Hwa 16	G				Vervangen medio 2019
Staal					
- ondereinden	G				Onderlangs roestvorming.
Pvc Toren					
- algemeen hwa 17	G				Deze is wel breukgevoelig geworden.
2.5 Dakopeningen					
2.5.1 Dakkapellen					
- algemeen constructief	G				
2.5.4 Luiken					
Lood					
- luik torenspits	G				
- luik 2 t/m 4	G				
Zink					
- vloerluik toren	G				Door de omvang van het luik is dit moeilijk hanteerbaar. **Te verbeteren.**
2.6 Schoorstenen					
- schoorsteen 1 (baksteen)	G				
2.7 Gootlijsten/balustraden					
- algemeen	G				
2.8 Diversen					
Dakruiters/-torentjes					
- angelustorentje constructief	G				
Torenkruis/dakbekroningen					
- toren en trappentoren angelustoren	G				

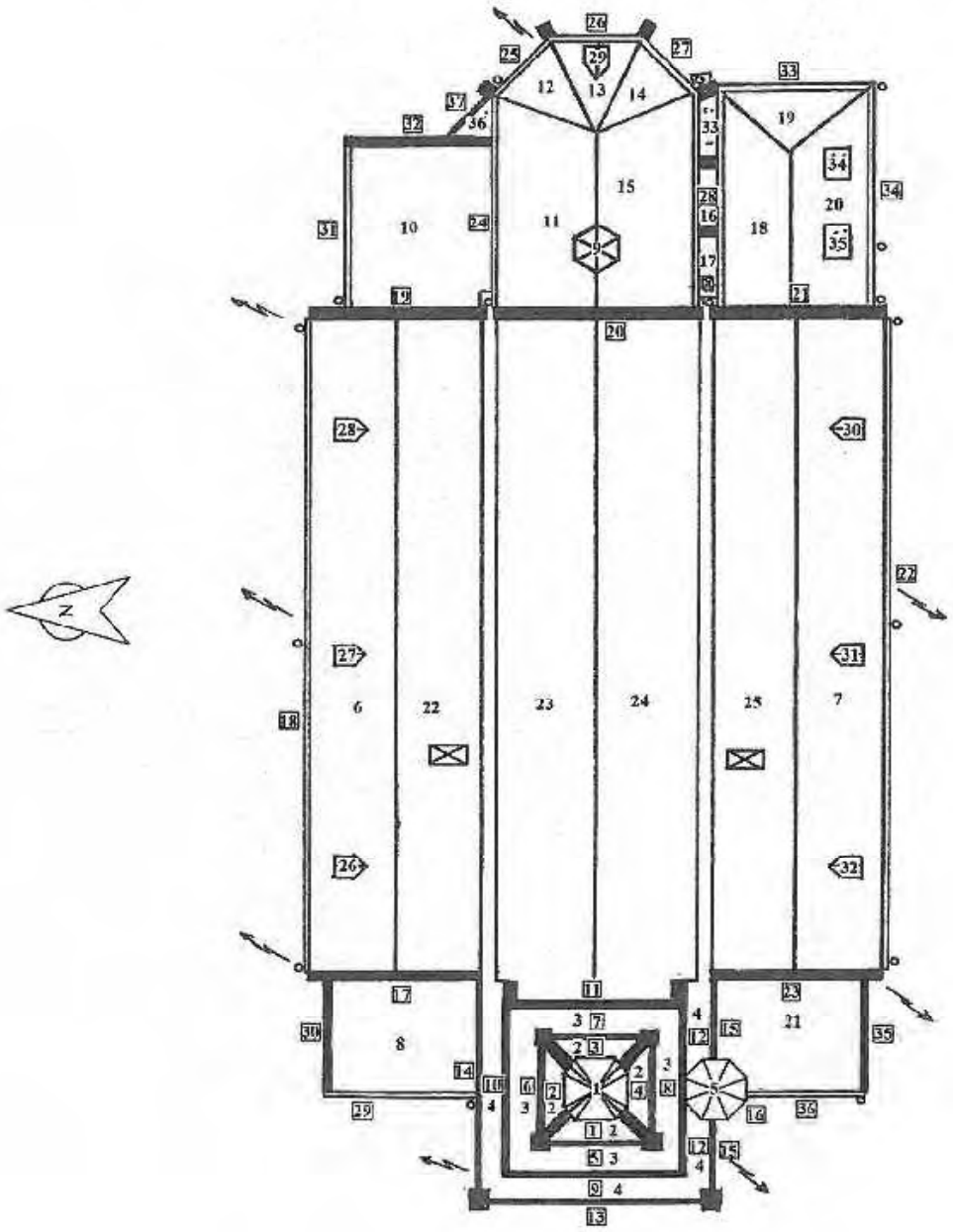
Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0016 H. Landricus Echt
3. INTERIEUR					
3.0 Algemeen					
- algemeen	G				Voor zover bereikbaar of zichtbaar zijn door ons in het interieur geen ernstige constructieve gebreken geconstateerd.
3.1 Binnenwanden					
- algemeen constructief	G				
3.2 Dragende constructies/vloeren					
3.2.1 Dragende constructies					
- pilasters schip	G				
- houten balklagen en onderslagen	G				
- beton	G				
3.2.2 Vloerafwerking					
Natuursteen					
- kerk	G				
Hout					
- vloeren sacristie	G				
- vloeren toren	G				De vloer onder de klokkenverdieping is afgewerkt met zink. Het zinkwerk vertoont gaatjes. Maatregelen treffen is niet noodzakelijk.
Cementdekvloeren					
- algemeen gecoat	G				De coating is aan het afslijten. Opnieuw coaten is raadzaam.
- 1e omloop (bitumen)	G				
- 2e en 3e omloop (bitumen)		R			Bij de 2e omloop zitten scheuren die met kit gedicht zijn, kit laat los. De doorvoeren van de afvoeren zijn gebrekkig. **Door ons wordt aangeraden bitumen en de afvoeren te vervangen.**
3.3 Gewelven /plafonds					
Kruisribgewelven en straalgewelf sluiting					
- algemeen	G				In twee gewelven van het priesterkoor komen scheuren voor. Ook is een vertoont een gewelf als gevolg van oude lekkage zout uitbloei. Behoeft vooralsnog geen maatregelen

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting*	Objectnummer LB0016 H. Landricus Echt
Plafonds						
- gipsplaatplafond sacristie	G					
- schrootjes plafond portaal priesterkoor	G					
3.4 Kelder (doosconstructie: beton en metselwerk)						
Constructief						
- algemeen	G					
Onderhoud en klimaat						
- algemeen	G					
3.5 Trappen/ladders/loopbruggen						
Trappen						
- gemetselde trap met kwart naar kelder	G					
- gemetselde spiltrap trappentoren	G					
- houten trappen sacristie en toren	G					
Ladder						
- kooiladders aluminium toren	G					
Loopbruggen						
- algemeen constructief	G					
3.6 Timmer- en lijstwerk						
- binnendeuren	G					
3.7 Binnenpleisterwerk en muurschilderingen						
3.7.1 Pleisterwerk						
- algemeen	G					
- zuilen/ pilaren onderlangs		R			Ogenschijnlijk intact maar tot circa 1.50 m boven peil op plaatsen losgeraakt van de achtergrond. **Vooralsnog is het treffen van maatregelen niet noodzakelijk.**	
3.7.2 Muurschilderingen						
- algemeen	G				Betreft schilderwerk Mariakapel, rond sluitstenen gewelven en imitatiewerk natuursteen op pilasters en boogvelden.	
3.7.3 Muurverfwerk/sauswerk						
Sauswerk						
- wanden en gewelven	G					

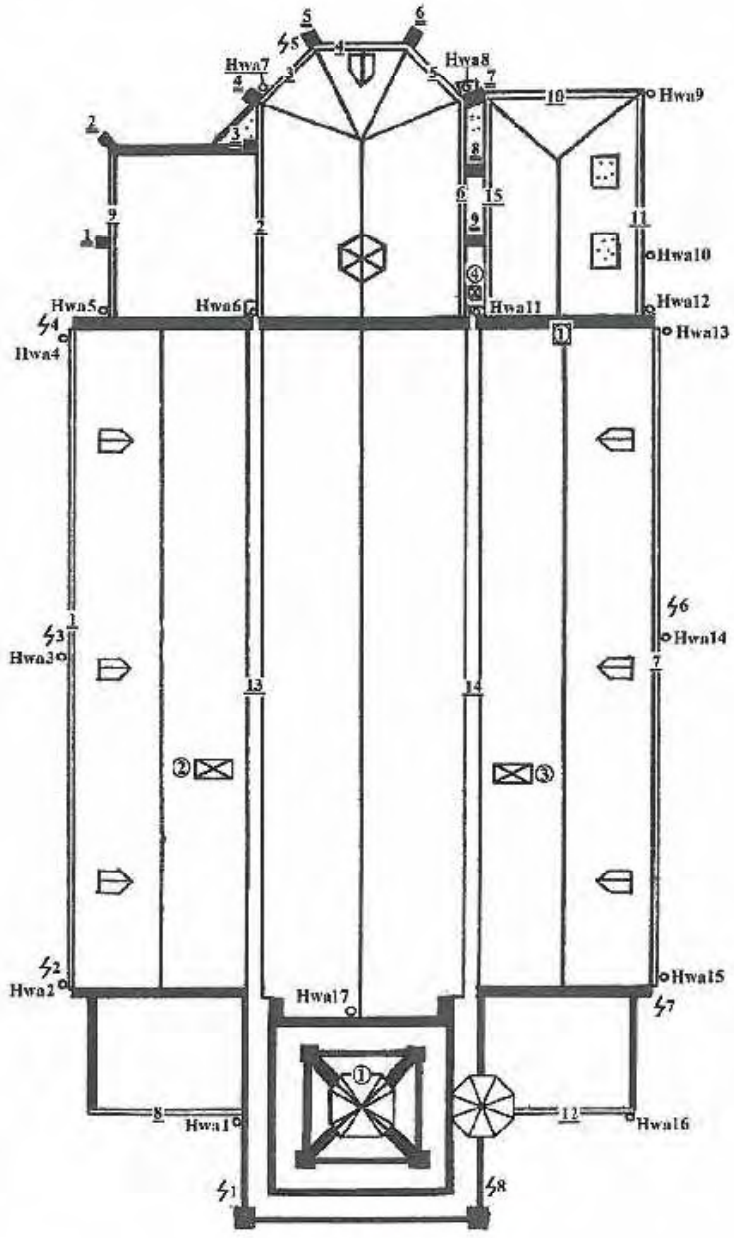
Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0016 H. Landricus Echt
3.8 Betimmeringen, meubilair (aard- en nagelvast)					
- algemeen	G				
3.9 Diversen					
Klokkenstoel (staal)					
- algemeen		R			Het staalwerk vertoont roestvorming. **Bij gelegenheid te conserveren.**
Lambrisering tegelwerk					
- algemeen	G				
- binnen zijde gevel 18 en 13		R			Van gevel 18 zijn plaatselijk tegels aan het losraken, langs gevel 13 zijn zo goed als alle tegels aan het losraken door zoutuitbloei. **Tegelwerk van gevel 18 herstellen en van gevel 13 verwijderen en pleisteren met een kalkmortel is raadzaam.**
4. DIVERSEN					
4.1 Technische installaties					
4.1.1 Bliksembeveiliging					NB. Uitsluitend op bevestiging en uiterlijke toestand gecontroleerd. Controle op de werking van de in of op het gebouw aanwezige technische installaties valt buiten de inspectie.
- algemeen	G				
- tegen gevel 20 en 21 en bij goot 6			M		Bevestigingsbeugel zijn losgeraakt uit het muurwerk. **Deze herplaatsen is noodzakelijk.**
4.1.2 Brandbeveiliging					
- brandblussers	G				De blussers zijn gekeurd tot december 2020.
- Vluchtroute aanduiding	G				Vluchtroute signalering met noodverlichting

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0016 H. Landricus Echt
4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid					
Algemeen	-	-	-	-	N.B. In verband met het gestelde in de wet en regelgeving om te zorgen voor veilige en gezonde werkplekken – met name de arbeidsomstandigheden wet (arbo)- is het noodzakelijk voor iedereen dat daken of goten goed en veilig bereikbaar zijn en dat men zich ten alle tijden moet beveiligen.
Interieur					
Toegang tot daken en goten					
- algemeen	G				
Ladders/trappen/bordessen					
- algemeen	G				
- afscherming trapgat vloer 4e torenverdieping				S	Rond het trapgat ontbreekt een randleuning. **Alsnog hierin voorzien is noodzakelijk.**
Loopbruggen					
- algemeen		R			Volgens de arbo richtlijnen moet de loopbrug aan beide zijden voorzien zijn van een leuning, ook langs de muur van de trap naar het schip. **Hierin alsnog voorzien is raadzaam.**
Verlichting					
- algemeen	G				
Exterieur					
Voorziening daken en goten					
- algemeen	G				
- dakvlak 8, 10, 19, 20 en 21				S	De dakvlakken zijn niet voorzien van veiligheids / ladderhaken. Volgens de Arbo- voorschriften moet voorzieningen van meer permanente aard ten behoeve van veilig inspecteren en uitvoeren van werkzaamheden aanwezig zijn. Vanwege het ontbreken van voorzieningen zijn enkele hoger gelegen dakvlakken niet meer veilig bereikbaar en zijn reparaties op nagenoeg alle dakvlakken niet meer mogelijk, zonder gebruik te moeten maken van een hoogwerker of steiger. Ook voor het snel en veilig schoonmaken en repareren van goten zijn hakken noodzakelijk. **De dakvlakken voorzien van permanente veiligheidsvoorzieningen is noodzakelijk/raadzaam, ten behoeve van veilig inspecteren en uitvoeren van werkzaamheden.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* Objectnummer LB0016 H. Landricus Echt
4.3 Bestrating/terrein					
Entrees (hardsteen)	G				
Trappen/bordessen					
- noordoostelijk portaal (beton met hardstenen omsluiting)		R			Aan de leuningzijde van de bovenste natuurstenen trede is een hoek afgebroken, de tweede trede is gescheurd en een deel ervan is losgeraakt . **Te herstellen.**
- trap westzijde voorplein (baksteen)	G				
Plaveisel					
- algemeen (baksteen/graniet)	G				
- noordoosthoek koor (betonnen grindtegels)	G				
4.4 Hekwerken/toegangshekken					
- kerkhof poort	G				
4.5 Bomen/begroeiing					
- langs gevel 29			M		De begroeiing raakt het muurwerk waar door met wind de taken tegen het gevelwerk en venster schuren. Op termijn zal er schade aan het bovengenoemde ontstaan. **Begroeiing te snoeien of verwijderen.**
4.6 Vogels en vleermuizen					
Overlast van	-	-	-	-	Op en rond de kerk wordt veel overlast van duiven en kraaien ondervonden. Vooral de torenlantaarn wordt voortdurend ernstig bevuild met vogelmest en nestmateriaal. Ook ontstaat steeds meer schade aan diverse traceringen. **De torentrans periodiek schoon te maken, circa 2x per jaar is noodzakelijk.**
4.7 Overige					
Wet en regelgeving	-	-	-	-	Wij adviseren u voordat u met onderhouds- of restauratiewerkzaamheden wilt beginnen, tijdig contact op te nemen met de afdeling bouwzaken van het Bisdom Roermond Hier kan men u informeren over eventueel noodzakelijke vergunningen, goedkeuringen en/of subsidiemogelijkheden. U voorkomt hiermee problemen of vertragingen tijdens de uitvoering.
					16-09-2015, Jan Kuppens, 0648138744 08-01-2020, R. Boontje aanvulling rapport Monumentenwachter Monumentenwacht Limburg.

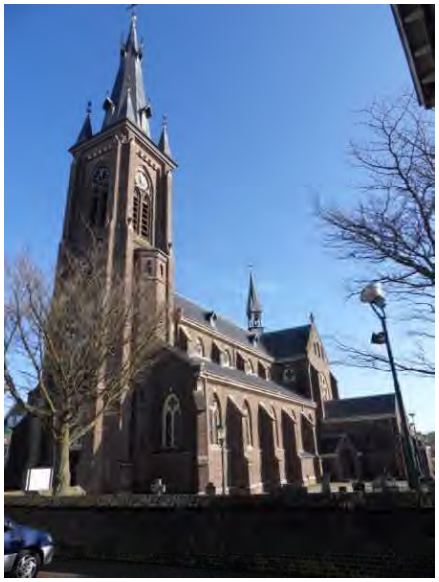

					RENVOOI NUMMERING	
MonumentenWachtLimburg	**Object**				99	Gevels
	I.B-nummer	LB0016	Datum	2017-09-04	88	Dakvlakken
	Naam	H. Landricus	Schaal		77	Goten
	Adres	Plats 15	Lokatie		Hwa66	Hwa-afvoeren
	Plaats	6101 AP Echt	Bronvermelding	MWL		Bliksemafleiding
	Rijksnummer	14256	Blad 01	van 02	20	Dakluiken
Postbus 700 6040AS Roermond Tel.+31 475563999		info@monumentenwachtlimburg.nl			12	Schoorstenen
					22	Steunberen

					RENVOOI NUMMERING	
MonumentenWachtLimburg	**Object**				99	Gevels
	LB-nummer	LB0016	Datum	2017-09-04	88	Dakvlakken
	Naam	H. Landricus	Schaal		77	Goten
	Adres	Plats 15	Lokatie		Hwa66	Hwa – afvoeren
	Plaats	6101 AP Echt	Bronvermelding	MWL		Bliksemafleiding
	Rijksnummer	14256	Blad 02	van 02	20	Dakluiken
Postbus 700 6040AS Roermond Tel.+31 475563999		info@monumentenwachtlimburg.nl			12	Schoorstenen
					22	Steunberen

INSPECTIERAPPORT 2021
Objectnummer LB0017
O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
Kerkstraat 1
Pey

Monumentenwacht Limburg
Boschstraat 45
6211 AT Maastricht
e-mail: info@monumentenwachtlimburg.nl
tel. 043 3030 243

INSPECTIERAPPORT Objectnummer LB0017 Datum rapport: 25-3-2021

Objectgegevens

Objectnummer	:	LB0017
Object	:	O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
Gelegen te	:	Kerkstraat 1 6102 AG Pey
Eigenaar/beheerder	:	R.K. Kerkbestuur Parochie O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
Adres eigenaar	:	Houtstraat 26 6102 BJ Pey
Monumentnummer	:	14264
Categorie	:	Religieuze gebouwen

Inspectiegegevens

Inspectienummer : LB0017-2021-03-24

Datum	Uitgevoerd door	Activiteit	Aantal uren
24-3-2021	Huub Beekman	Inspectie	6,25
24-3-2021	Jan Kuppens	Inspectie	6,25
25-3-2021	Huub Beekman	Rapport	2
		Totaal aantal uren	14,5

Rijksnummer 14264
Redengevende omschrijving:
R.K. Kerk uit 1857, door P.J.H. Cuypers, met o.a. een reeks houten beelden, ca. 1500-XVIII.

Algemeen
De constructieve toestand (casco) van het kerkgebouw is goed.
De onderhoudstoestand van het kerkgebouw is eveneens goed.
Uit de rapporten van de laatste jaren blijkt dat de onderhoudsstaat van het gebouw wederom vooruit is gegaan.
Dit is een gevolg van het feit dat er voldoende, goed en regelmatig onderhoud wordt uitgevoerd.

Uitgevoerde werkzaamheden door derden naar aanleiding van ons vorige rapport
- Middels een kraan/hoogwerker heeft men een toren inspectie uitgevoerd.
- Inwendig heeft men aan de noordzijde enkele wanden gesaust.
- In de zijbeuken heeft men verlichting aangebracht.
- De gootlijsten zijn opnieuw geschilderd.
- Het ontvreemde lood is op diverse plaatsen vervangen.
- Op de lager gelegen goten van de daken heeft men voorzieningen aangebracht tegen diefstal.
- De dakkapellen zijn opnieuw geschilderd.
- Het gebroken ruitje in het raam in gevel 53 is hersteld.
- De brandblusvoorzieningen zijn opnieuw gekeurd.
- Tegen de kerk zijn enkele houten vleermuiskasten bevestigd.

Verder blijken de jaarlijks terugkerende en kleinere onderhoudswerkzaamheden te zijn uitgevoerd.

Monumentenwacht Limburg is de uitvoerder van het werk van Monumentenwacht in Limburg en lid van de Vereniging van Provinciale Monumentenwachten Nederland. Dit Inspectierapport is tot stand gekomen volgens uniforme en onafhankelijke Inspectiemethode van de gezamenlijke Monumentenwachten.

Mochten er onduidelijkheden zijn over de inhoud van dit rapport of bij vragen over het advies of de te nemen vervolgstappen, dan willen wij u vriendelijk verzoeken contact met ons op te nemen. Een van onze wachters zal dan het rapport met u doornemen en uw vragen beantwoorden.

" Wegens de veiligheidsbepalingen in de Arbo-wet kunnen ontoegankelijke, onbereikbare en/of onbeveiligde gebouwdelen niet door Monumentenwacht Limburg geïnspecteerd worden.
Om inspectie van deze onderdelen mogelijk te maken dienen alsnog adequate veiligheidsmaatregelen door de eigenaar/opdrachtgever genomen te worden, dit is een absolute vereiste.
Monumentenwacht Limburg kan niet aansprakelijk worden gesteld voor geleden schade die voortvloeit uit het niet kunnen inspecteren van ontoegankelijke, onbereikbare en/of onbeveiligde gebouwdelen".

Aanbevolen werkzaamheden in volgorde van prioriteit

onderdelen	*rubriek*	*technische staat*	*termijn*
- De lekkende soldeernaad van goot nr. 65 te herstellen.	2.4.1	Redelijk	Binnen 1 jaar
- De lekkende tapbuisjes van goot nr. 12 en 38 te vervangen.	2.4.1	Matig	Binnen 1 jaar
- De activiteit van de houtborende insecten in de noordelijke biecht te bestrijden.	3.8	Goed	Binnen 1 jaar
- Het staalwerk van enkele ramen te schilderen.	1.7.2	Redelijk	Binnen 1 – 3 jaar
- De luiken van de toren opnieuw te schilderen.	1.7.2	Matig	Binnen 1 – 3 jaar
- Enig voegwerk te herstellen.	1.2.1	Redelijk	Binnen 4 – 8 jaar

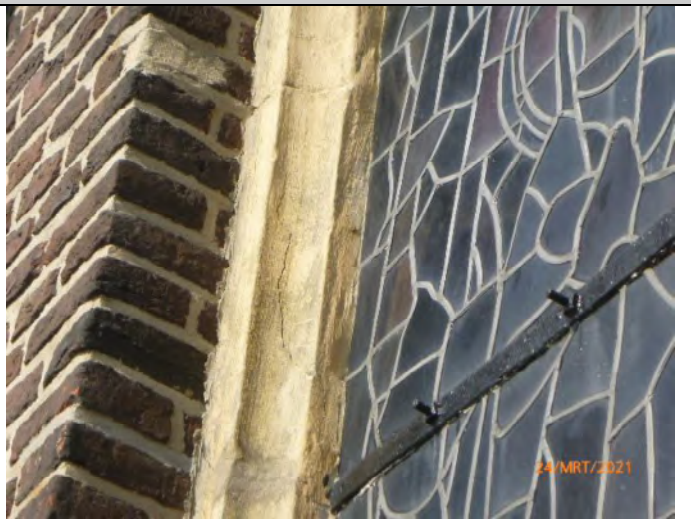
Bereikbaarheid en toegankelijkheid
- Volgens de geldende normen en richtlijnen voldoet het gebouw niet geheel aan de eisen, zie rubriek 4.2.

Bijlagen
- Tekening van het dakenplan waarop aangegeven gevel-, dak- en gootnummers

Tijdens de inspectie extra uitgevoerde werkzaamheden door de Monumentenwacht
- Door ons is de verstopte hwa nr. 18 en de verstopte vergaarbak nr. 8 schoon gemaakt.
- De lekkende soldeernaad van gootnr. 65 is door ons middels een bitumineuze band voorlopig hersteld.

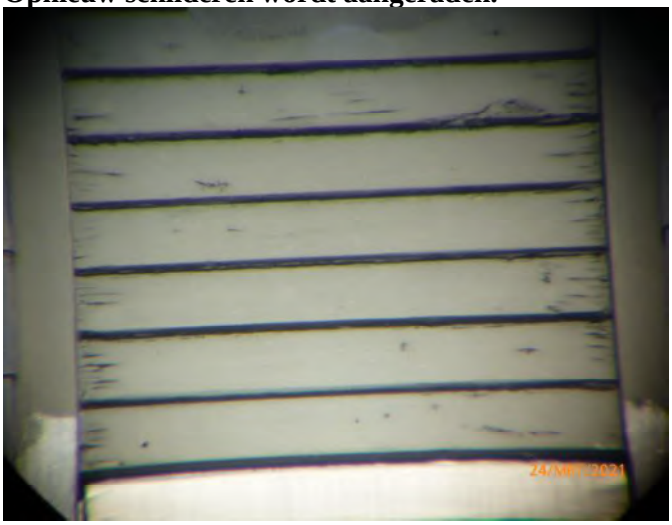
Verwerkte materialen
- 20 cm bitumineuze band.

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* ‹ Objectnummer LB0017
1. GEVELS					
1.1 Funderingen					
- Gevel 1 t/m 66	G				Voor zover waarneembaar en gezien de kwaliteit van het opgaande werk.
1.2 Gevels					
1.2.1 Baksteen					
Metselwerk					
- Gevel 1 t/m 66	G				De stenen van het oudere kerkgedeelte vertonen veel bakscheuren. Via deze scheuren dringt makkelijk vocht in het metselwerk, dit kan mogelijk inwendig leiden tot vochtschade.
Voegwerk platvol					
- Algemeen	G				
- Steunberen 1, 2, 7 en 30 ter hoogte van de galmgaten		R			Ter hoogte van de galmgaten komt voegwerk voor wat minder goed sluitend is en aan het verzanden. Een enkele voeg is uitgesleten. **Met herstellen/vervangen van enig voegwerk dient men rekening te houden. Thans nog niet aan de orde.**
- Biechtstoel gevel 20	G				Onderlangs zijn enkele voegen uitgesleten.
- Ezelsruggen/bovendaks gevel 18 en 59	G				
1.2.2 Natuursteen					
Blauwe hardsteen					Betreft enkele versnijdingstenen
- Algemeen	G				
Mergel					
- Afzaten, bekroningen, kroon-en waterlijsten en detailleringen van de toren.	G				
1.4 Vensters					
1.4.1 Baksteen / natuursteen / Beton (omlijstingen)					
Mergel					
- Montanten, afzaten en traceringen	G				Van de oude montanten en afzaten komt plaatselijk een lichte erosieslijtage of mechanische schade voor, plaatselijk is een voeg uitgevallen.
- Montanten van ramen in gevel 10 t/m 12		R			De montanten vertonen erosie slijtage terwijl enkele mergel montanten ter plaatse van de brugstaven lichte werkingen vertonen. Het linker montant van de raam in gevel 12 is gescheurd. **Herstellen bij gelegenheid wordt aangeraden.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* ‹ Objectnummer LB0017
					
1.4.2 Hout Kelderraam en toiletraam - Algemeen	G				
1.4.3 Gietijzer/staal - Algemeen	G				
1.5 Deuren, poortjes, toegangen *1.5.1 Baksteen / natuursteen / Beton (omlijstingen)* - Hoofdingang	G				
1.5.2 Hout - Buiten deuren	G				
1.6 Uitpandige elementen Kerkhofommuring - Algemeen	G				Plaatselijk is voegwerk losgeraakt, in ernstiger mate is dit het geval in de ezelsrug, ook in het muurwerk komt open en of slecht sluitend voegwerk voor. Aan de noordzijde komen in de muur diversen verticale zettingen voor. **De muur bij gelegenheid te herstellen.**
Luifel boven keldertrap - Algemeen	G				
Kerkhofkapel - Algemeen	G				De voorgevel is bekroond met een stalen kruis. Het zadeldak is gedekt met een Tuile de Nord pannen met ronde wel (enkele sluiting) en aan beide zijden voorzien van een mastgoot met hemelwaterafvoer. De 4 spitsboogramen zijn voorzien van gebrandschilderde glas-in-lood panelen. Het interieur is voorzien van een beeld van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen, banken en kaarsenstandaard. Aan de voorzijde komen lichte niet verontrustende scheuren voor, aan de achterzijde is enig voegwerk

Rubriek	Kwalificatie*	Toelichting
		uitgesleten.
- Afvoer kerkhofkapel noordzijde	G	Via de afvoer en de plavuis dringt hemelwater in het muurwerk. **Maatregelen treffen tegen indringend hemelwater door de bocht te verlengen wordt aangeraden.**
- Deur kerkhofkapel	G	De deur is keurig opnieuw geschilderd en van een weldorpel voorzien. Wel begint de deur in de verbindingen speling te vertonen en klemt derhalve.
1.7 Glas/schilderwerk		
1.7.1 Beglazing/glas-in-lood		
Vensterglas		
- Sacristieportaal, toilet en biechtstoelen	G	
Draadglas		
- Kelder sacristie en bij sacristie	G	
Gekleurd glas-in-lood		
- Algemeen	G	
- Bij sacristie	G	

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* ‹ Objectnummer LB0017
- Roosramen in gevel 7 en 15	G				Wel is een enkele paneel gestuikt en of vertoont hol en bolstand. In ernstigere mate is dit in gevel 15. **Behoeft echter nog geen voorzieningen.**
Transparant glas-in-lood - Trappentoren, driepasraam gevel 1, trappentoren en zolderramen gevel 7 en 15	G				Het loodnet van de spitsboograampjes in de trappentoren is enigszins beschadigd.
- Zolder ramen gevel 7 en 15	G				De panelen van de zoldervensters in gevel 7 en 15 zijn vast tegen het muurwerk geplaatst. Hierdoor dringt bij extreme weersomstandigheden (vorige inspectie) erg veel vocht in het muurwerk en zal op termijn zoutuitbloei kunnen ontstaan. Bij de huidige inspectie hebben wij een en ander nader bekeken en derhalve behoeft het geen voorzieningen.
Gebrandschilderd glas-in-lood - Gevel 12	G				Het derde paneel van onder.
- Ramen koorsluiting gevel 10 t/m 12		R			Diverse panelen vertonen hol en bol stand en of zijn gestuikt. Plaatselijk komen gebroken ruitjes voor terwijl het loodnet is beschadigd. Het geheel is nog redelijk waterdicht. **Op termijn dient men rekening te houden dat de panelen in een nieuw loodnet dienen te worden gevat.**
1.7.2 Schilderwerk Op houtwerk Transparant - Deuren in gevel 1, 22, 33 en 55	G				
Dekkend - Dakkapellen	G				
- Luiken in de toren		R			Het schilderwerk van de onderste luiken is vervaagd en plaatselijk aan het breken. **Opnieuw schilderen wordt aangeraden.**

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* ‹ Objectnummer LB0017
Op staalwerk - Algemeen	G				
- Brugijzers in gevel 7 t/m 13		R			Het staalwerk is vervaagd terwijl er plaatselijk lichte roest is ontstaan. **Opnieuw schilderen wordt aangeraden.**
- Voetroosters gevel 22, 33 en 55			M		De kaders zijn plaatselijk ernstig geroest terwijl de roosters oppervlakkig zijn geroest. **Vervangen van de kaders en bij gelegenheid de roosters te coaten wordt aangeraden.**
Op muurwerk - omlijsting hoofdportaal en vier pas venster boven de deur In gevel 1	G				
- Kroonlijst toren		R			Het schilderwerk is op enkele hoeken en ook elders van de lijst aan het afbladderen. **Bij gelegenheid te schilderen.**
- Oker gekleurde lijsten en montanten en traceringen van ramen	-	-	-	-	Het schilderwerk is grotendeels afgesleten. Dit is een bewuste keuze waardoor het oorspronkelijke materiaal weer zichtbaar wordt c.q. is.
1.8 Diversen - Wijzerplaten	G				
- Galmborden (red-cedar)	G				
- Afgazing galmborden (vierkant draadgaas in houten kader)	G				
- Afgazing raam gevel 1, 9 en 13 (nylonnet)	G				
- Dievenijzers ramen zijportalen	G				
- Mergel kruisbloemen transept	G				

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* ‹ Objectnummer LB0017
- Ventilatierooster kelder sacristie	G				
- Voetrooster voor hoofdingang	G				
2. DAKEN					
2.1 Kapconstructies					
2.1.1 Hout					Betreft zadeldaken en schilddaken.
- Algemeen constructief	G				Het houtwerk vertoont oude sporen van aantastingen door houtborende insecten en lekkages. Enkele moerbalken zijn in het verleden herstelt middels een epoxy hars. Ook in de toren zijn balken middels epoxy hars hersteld. In de zijbeuken zijn de muurplaten in het verleden gekanteld echter middels ankers gestabiliseerd.
2.1.2 Gietijzer/staal					Betreft ingesnoerde torenspits met hoektorentjes.
- Torenspitsconstructie	G				
2.2 Dakbedekking					
2.2.3 Leien					Maasdekking: spijkerwerk en haakwerk.
- Algemeen	G				
- Transepten dakvlak 14, 15, 21 en 22		R			Verspreid komen er diverse donker getinte leien voor die zachter en poreuzer zijn. De leien nemen veel meer vocht op en zullen dit langer vasthouden waardoor ze zullen gaan schilferen, wat momenteel bij enkele leien al het geval is. **Bij gelegenheid de donker getinte en de geschilferde leien vervangen wordt aangeraden.**
- Toren (spijkerwerk)		R			Diverse leien hebben speling bij de spijkerbevestiging. De wordt mogelijke veroorzaakt door het op een nat beschot aanbrengen van leien en gebruik van te korte spijkers. Bij het uitdrogen van het hout zijn de spijkers enigszins losgeraakt. De leien klepperen waardoor deze meer aan slijtage onderhevig zijn en kunnen losraken en afvallen. **Naar verluid heeft recent een toren inspectie plaats gevonden.**
2.2.4 Metaal Lood					
- Trappentoren	G				
2.2.5 Bitumen					
- Algemeen dakvlak 89 t/m 93	G				
2.3 Aansluitingen/afwerkingen					
Zink					
- kraalrand dakvlak 89, 91 en 93	G				Medio 2020 zijn voorzieningen getroffen tegen diefstal van lood en zink. Dit is eveneens uitgevoerd bij de overige lager gelegen goten.

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* ‹ Objectnummer LB0017
Lood - Algemeen	G				Medio 2020 is het beschadigde en ontvreemde lood keurig hersteld.
Specie - Ezelsruggen/bovendakse gevel 7 en 15		R			De specie afwerking en het smeerwerk op de leibedekking is niet meer geheel sluitend waardoor er bij extreme weersomstandigheden sluimerlekkages ontstaan. **Behoeft echter nog geen voorzieningen.**
- Aansluitingen dakvlak 13 en 23 tegen de toren		R			Ook hier begint de specie krimp te vertonen. **Behoeft echter nog geen voorzieningen.**
2.4 Goten en hemelwaterafvoeren *2.4.1 Goten* Zink Bakgoten in houten betimmeringen - Algemeen	G				
- Goot 12 en 38			M		Bij hwa 1 en 32 zijn de tappijpen gescheurd en lek. **Beide tapbuisjes vervangen wordt aangeraden.**
- Goten 13, 14, 16 t/m 18 en		R			De goten zijn in 2005 gecoat.

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting*
23 t/m 27					De coating is aan het losraken waardoor de goot moeilijk te beoordelen is.
Zakgoten - Algemeen	G				
- Goot 51		R			De goten zijn in 2005 gecoat. De coating is aan het losraken.
Zalinggoten - Algemeen	G				
- Goot nr. 65		R			In het midden is de soldeernaad van de achter opstand gescheurd en lek. Door ons middels een bitumineuze band tijdelijk hersteld. **Herstellen middels een aparte strook zink is noodzakelijk.**
Leigoten - Algemeen	G				
Kilgoten - Algemeen	G				
Lood Leigoten - Algemeen	G				
Kilgoten - Algemeen	G				
Zalinggootjes - Algemeen	G				
2.4.2 Hemelwaterafvoeren Zink - algemeen	G				
2.5 Dakopeningen					

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting*
2.5.1 Dakkapellen - Algemeen	G	
2.5.4 Luiken - Algemeen	G	
2.6 Schoorstenen Sacristie - Bakstenen metselwerk platvol gevoegd.	G	Incidenteel is een voeg beschadigd en of uitgevallen. **Voegen bij gelegenheid wordt aangeraden.**
2.7 Gootlijsten/balustraden Hout - Algemeen	G	
Baksteen - Balustraden platte daken 90 en 92	G	
2.8 Diversen Dakruiter / angelustoren - Algemeen	G	Betreft een met leien gedekte torenspits en met lood bekleed plateau en stijlen. Op het plateau staat een stalen klokkenstoel met bronzen klok.
Torenkruis /dak bekroningen - Algemeen	G	Betreft: - stalen torenkruis met verguld haantje en pijnappel; - stalen kruisbloemen op hoektorentjes en dakkapellen toren; - stalen kruis met vergulde pijnappel op dakruiter; - stalen kruisbloem met vergulde pijnappel op dakruiter - stalen windvaantje boven koorsluiting; - loden pironnen boven sacristie en zijkoren. Verspreid beginnen de verguldsels plaatselijk te

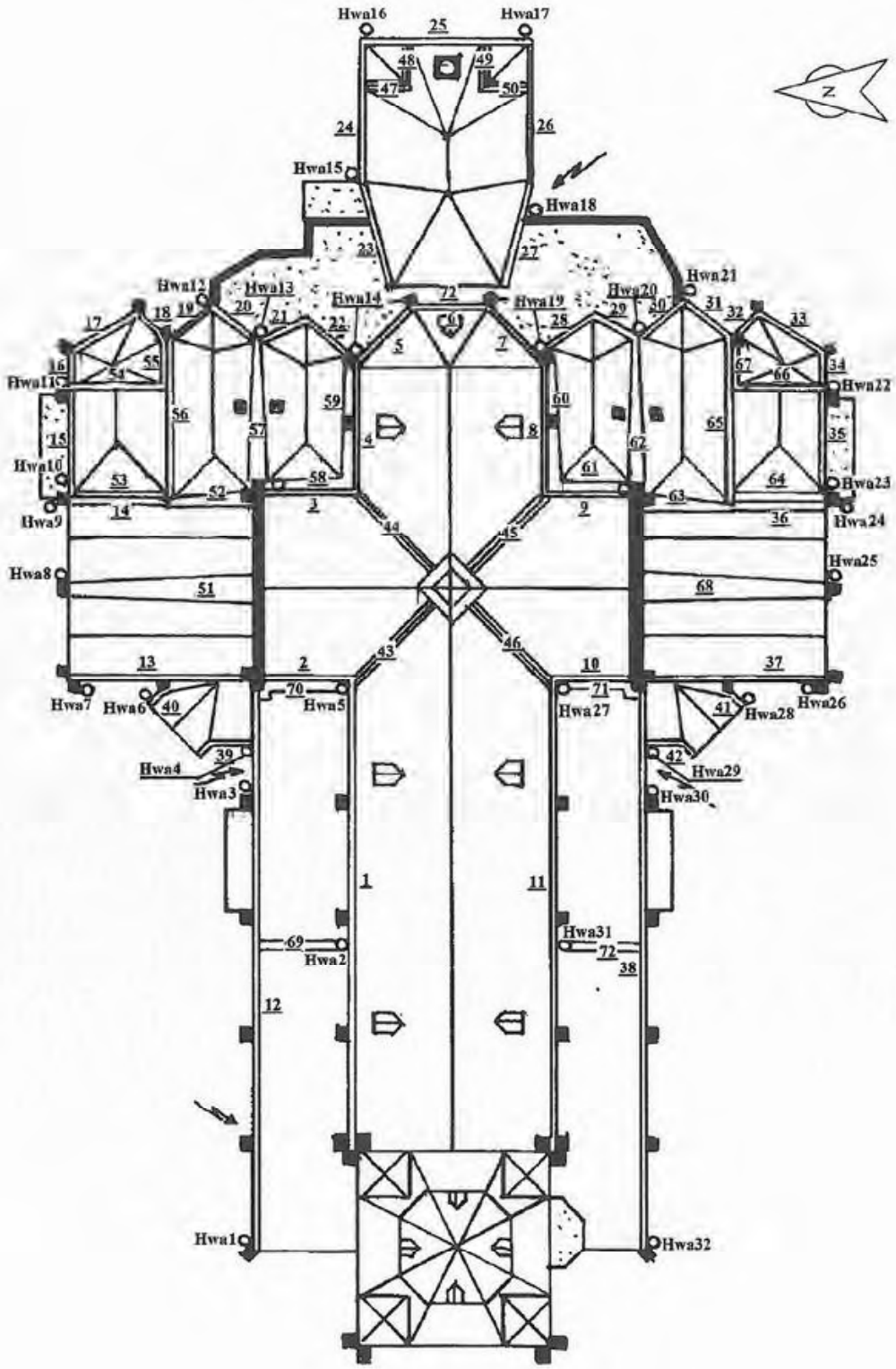
Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* ‹ Objectnummer LB0017
					vervagen. Het zwartverfwerk is aan het afbladeren van het gegalvaniseerd staal. Behoeft echter nog geen voorzieningen
Pironnen					
- Loden pironnen boven zijkoren en sacristie	G				
3. INTERIEUR					
3.0 Algemeen	-	-	-	-	N.B. Voorzover bereikbaar en zichtbaar, zijn door ons in het constructieve gedeelte van het interieur geen ernstige gebreken geconstateerd.
3.1 Binnenwanden					
- algemeen	G				
3.2 Dragende constructies/vloeren					
3.2.1 Dragende constructies					
Hout					
- Moerbalken	G				
- Onderslagbalk	G				
Gietijzer/staal					
- Liggers kelder dek sacristie	G				
Baksteen/ Natuursteen/beton					
- Zuil/kolommen in de kerk	G				
- Betonnen dek onder torenspits	G				
3.2.2 Vloeren					
Natuurstenen tegels					
- Blauwe hardsteen in de kerk	G				Een enkele tegel is gebroken.
- Leisteen op priesterkoor	G				
Hout					
- Begane grondvloeren	G				
- Zoldervloer sacristie	G				
- Toren vloeren	G				
3.3 Gewelven /plafonds					
Baksteen					
- kruisgewelven latere uitbreiding	G				
Baksteen/bimsbetonblokken (aan onderzijde gepleisterd)					
- Kruisribgewelven	G				In de gewelven van het schip, travee 1t/m 4 van uit de toren, komen lichten scheuren voor. De gewelftrechter zijn bevuild met bouwafval. Schoonmaken wordt aangeraden in verband met gezondheid.

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* ‹ Objectnummer LB0017
					Het raapwerk op de vooral in betonblokken opgetrokken gewelven is op diverse plaatsen afgesleten. **De gewelven op nieuw te berapen bij gelegenheid.**
Hout					
- Straalgewelf	G				
3.4 Kelders					
- Constructief	G				Betreft de buitenkelder en de kelder onder de bij sacristie.
- Onderhoud/klimaat	G				
3.5 Trappen/ladders/loopbruggen					
Trappen					
- Algemeen constructief	G				Betreft: - houten steektrap kelder bij sacristie; - vlizotrap naar zolder sacristie; - natuurstenen trap priesterkoor; - gemetselde spiltrap trappentoren; - gemetselde trap naar kelder onder sacristie.
Ladders					
- Hout	G				
- Staal (torenspits)	G				
- R.v.s klokkenverdieping	G				
Loopbruggen					
- Algemeen	G				
3.6 Timmerwerk/lijstwerk					
- Plafond sacristie	G				
- Deuren	G				
3.7 Binnenpleisterwerk en muurschilderingen					
3.7.1 Pleisterwerk					
- Algemeen	G				Het beschadigde pleisterwerk is hersteld.
3.7.3 Muurverfwerk/sauswerk					
- Algemeen	G				
3.8 Betimmeringen, meubilair (aard- en nagelvast)					*N.B. De inspectie beperkt zich tot het controleren en constateren van technische gebreken. De geïnspecteerde onderdelen wordt niet op kunsthistorische waarde door de Monumentenwacht gecontroleerd.*
- Preekstoel (eiken)	G				
- Banken (eiken)	G				
- Orgelkast	G				
- Kruiswegstaties (schilderwerk op zinken plaat)	G				Uitwendig
- Oksaal	G				

Rubriek	*Kwalificatie**	*Toelichting*
- Altaren (natuursteen/eikenhout)	G	
- Biechtstoelkasten (eiken)	G	In de biechtstoel meest noord oostelijk gelegen komt in de rechterstijl van de linker deur kozijn activiteit voor van hout borende insecten. Bestrijden van de houtborende insecten wordt aangeraden.
- Kleine hekken/portalen	G	
- Doopvond (blauwe hardsteen met messing deksel)	G	
- Beelden (hout/kunststeen/blauwe natuursteen)	G	Thans is geen activiteit van houtborende insecten waargenomen in het H. hartbeeld bij de toren.
3.9 Diversen		
Klokkenstoel (staal)		
- Algemeen	G	
4. DIVERSEN		
4.1 Technische installaties		
4.1.0 Algemeen		NB. Controle op de werking van de zich in of op een gebouw bevindende installatie valt buiten de inspectie van de monumentenwacht.
4.1.1 Bliksembeveiliging		N.B. De inspectie van de bliksembeveiliging heeft uitsluitend betrekking op bevestiging en uiterlijke toestand van opvangers / wand- en dakleidingen/ verbindingen/ meetkoppelingen met beschermbuizen enz.. Voor wat het functioneren betreft dient u een ter zake gespecialiseerd bedrijf te raadplegen.
- Algemeen	G	
4.1.2 Brandbeveiliging		
- Brandblussers	G	De brandblussers zijn goedgekeurd tot januari 2022.
- Vluchtroute aanduiding	G	
4.1.3 Elektra		N.B. De inspectie van de elektrische installatie heeft uitsluitend betrekking op bevestiging en uiterlijke

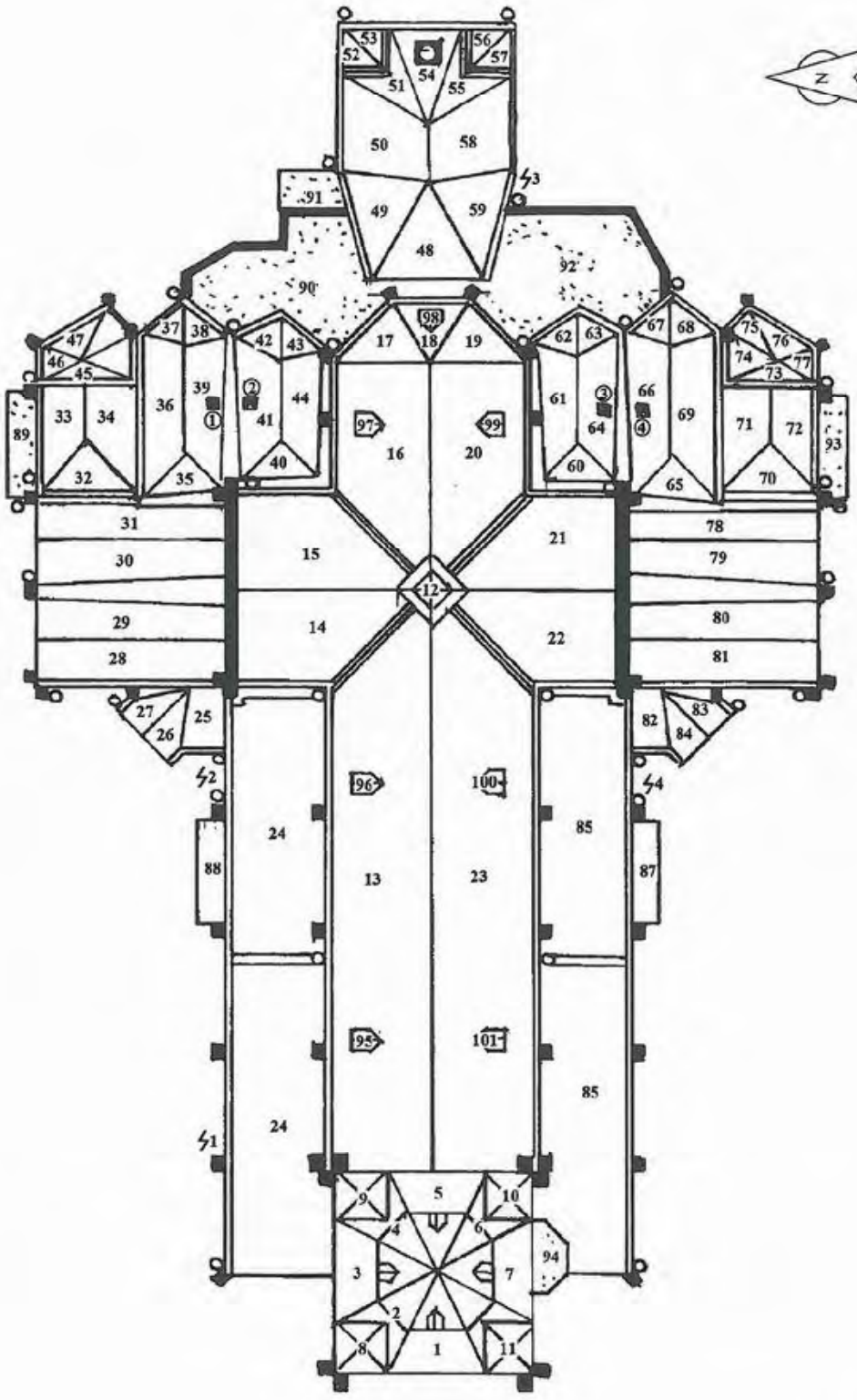
Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting*
					toestand. Voor wat het functioneren betreft dient u een ter zake gespecialiseerd bedrijf te raadplegen.
- Bevestiging	G				
4.2 Bereikbaarheid en toegankelijkheid					
Interieur					
- Toegankelijkheid algemeen	G				Het angelus torentje is niet bereikbaar.
- Toegankelijkheid kapruimten	G				
- Loopbruggen / bordessen	G				
- Ladders / trappen met leuningen	G				
- Toegang tot daken en goten	G				De lagere daken middels ladders de hogere daken via kapellen bereikbaar.
- Oriëntatieverlichting	G				In de zijbeuken medio 2020 aangebracht. N.B. Alle grote ruimten met kap- en spitsconstructies dienen van een algemene oriëntatieverlichting te zijn voorzien, zodat een vlotte bereikbaarheid ook voor beheerders en anderen is verzekerd.
- Toegankelijkheid voor mensen met een fysieke functie-beperking (openbare gebouw)	G				
Exterieur					
- Bereikbaarheid algemeen	G				
- Bereikbaarheid goten	G				
- Bereikbaarheid torenspits	G				
- Voorzieningen daken	G				Voldoende voorzieningen aanwezig. N.B. In verband met het gestelde in de wet en regelgeving om te zorgen voor veilige en gezonde werkplekken – met name de arbeidsomstandigheden wet (arbo)- is het noodzakelijk voor iedereen dat daken of goten goed en veilig bereikbaar zijn en dat men zich te allen tijde moet beveiligen.
4.3 Bestrating/terrein					
Entree					
- Algemeen	G				
Trappen/bordessen					
- Algemeen	G				
Plaveisel					
- Algemeen	G				
- Baksteen talud tegen gevels	G				
Kelderkoekoek					
- Constructief	G				
4.4 Hekwerken/toegangshekken					

Rubriek	*Kwalificatie**				*Toelichting* ‹ Objectnummer LB0017
- Algemeen	G				
4.5 Bomen/begroeiing					
- Algemeen	G				
4.6 Vogels en vleermuizen					
- Algemeen	G				Tegen de kerk zijn enkele houten vleermuis kastjes bevestigd.
4.7 Diversen					
- Advies Bisdom					Wij adviseren u voordat u met onderhoud- of restauratiewerkzaamheden wilt beginnen, tijdig contact op te nemen met de afdeling Bouwzaken van het Bisdom Roermond (tel. 0475-386888). Hier kan men u informeren over eventueel noodzakelijke vergunningen, goedkeuringen en/ of subsidiemogelijkheden. U voorkomt hiermee problemen of vertragingen tijdens de uitvoering.
					24-03-2021 H. BEEKMAN, MONUMENTENWACHTER MONUMENTENWACHT LIMBURG

					RENVOOI NUMMERING	
monumenten wachtlimburg	Object				99	Gevels
	LB-nummer	LB0017	Datum	2018	88	Dakvlakken
	Naam	O.L.V. Onbevlekt Ontvangen	Schaal		77	Goten
	Adres	Kerkstraat 1	Lokatie		Hwa66	Hwa-afvoeren
	Postcode/plaats	6102 AG Pey	Bronvermelding	MWL		Bliksemafleiding
	Rijksmonument	14264	Blad 01	van 03	20	Dakluiken
					12	Schoorstenen
					22	Steunberen

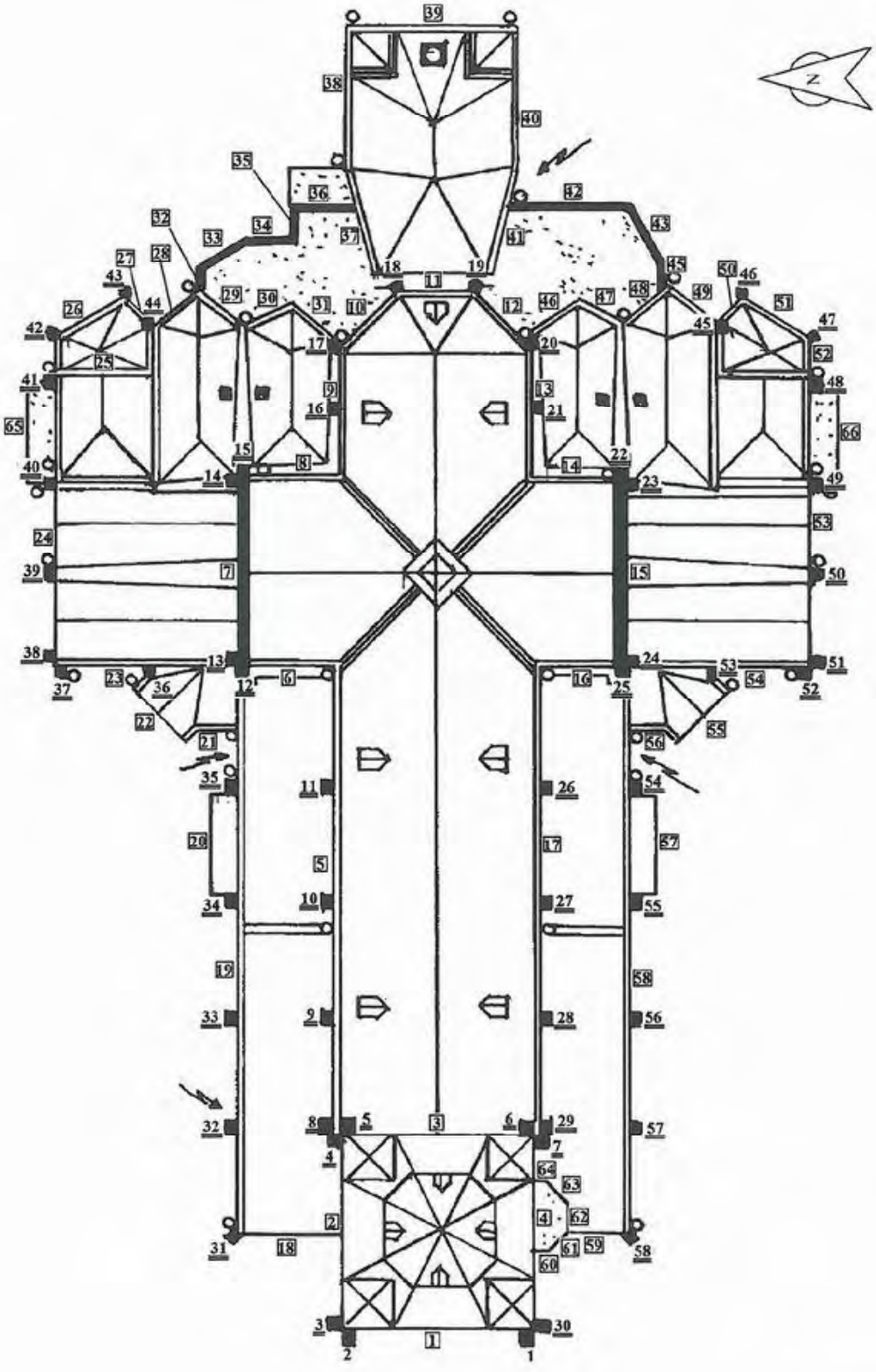
Boschstraat 45 6211AT Maastricht
Tel. 043 3030 243
info@monumentenwachtlimburg.nl

RENVOOI NUMMERING	
99	Gevels
88	Dakvlakken
77	Goten
Hwa66	Hwa – afvoeren
	Bliksemafleiding
20	Dakluiken
12	Schoorstenen
22	Steunberen

monumenten wachtlimburg	Object			
	LB-nummer	LB0017	Datum	2018
	Naam	O.L.V. Onbevlekt Ontvangen	Schaal	
	Adres	Kerkstraat 1	Lokatie	
	Postcode/plaats	6102 AG Pey	Bronvermelding	MWL
	Rijksmonument	14264	Blad 02	van 03

Boschstraat 45 6211AT Maastricht
Tel. 043 3030 243
info@monumentenwachtlimburg.nl

					RENVOOI NUMMERING	
monumenten wachtlimburg	Object				99	Gevels
	LB-nummer	LB0017	Datum	2018	88	Dakvlakken
	Naam	O.L.V. Onbevlekt Ontvangen	Schaal		77	Goten
	Adres	Kerkstraat 1	Lokatie		Hwa66	Hwa-afvoeren
	Postcode/plaats	6102 AG Pey	Bronvermelding	MWL		Bliksemafleiding
	Rijksmonument	14264	Blad 03	van 03	20	Dakluiken
					12	Schoorstenen
					22	Steunberen

Boschstraat 45 6211AT Maastricht
Tel. 043 3030 243
info@monumentenwachtlimburg.nl

Rick van Meel
Projectmanager
+31 6 53234186
r.vanmeel@rogroep.nl
rogroep.nl

Giulia Lana
Conceptontwikkelaar
+31 6 13758320
g.lana@rogroep.nl
rogroep.nl